

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 30.10.2023, klo 17:29 - 18:59

Paikka Rykmentinpuiston ruokasali, Rykmentintie 48

Käsitellyt asiat

- § 408 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 409 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 410 Lahelanpellon yleissuunnitelma, kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen**
- § 411 Lahelan kampus, asemakaava nro 3542, kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen**
- § 412 Focus-alueen yleissuunnitelman hyväksyminen**
- § 413 Kaavoitussuunnitelma vuosille 2024-2027**
- § 414 MAL 2023 maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman hyväksyminen**
- § 415 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, tarkastusmaksun korottaminen, lausunto**
- § 416 Neljännesvuosikatsaus II 1.1. - 30.9.2023**
- § 417 Veroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2024**
- § 418 Talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2028**
- § 419 Virkojen perustaminen vuodelle 2024**
- § 420 Työsopimussuhteisten tehtävien käyttöönotto vuonna 2024**
- § 421 Valtuuston, kunnanhallituksen, konsernijaoston ja valtuustoasiain valmistelutoimikunnan kokoukset ja seminaarit vuonna 2024**
- § 422 Äitienpäiväkunniamerkkien haku vuodelle 2024**
- § 423 Ristikiventien puuttuvan kevyen liikenteen väylän rakentaminen ensi tilassa, vastaus valtuustoaloitteeseen**
- § 424 Toimielinten pöytäkirjojen otto-oikeus**
- § 425 Viranhaltijapäätösten otto-oikeus**
- § 426 Ilmoitusasiat**
- § 427 Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Kalle Ikkela, puheenjohtaja
Anna Yltävä, poistui 18:55
Arto Lindberg
Outi Huusko
Elisa Laitila
Kati Lepojärvi
Karita Mäensivu
Mika Mäki-Kuhna
Ari Nyman
Lilli Salmi
Johanna Sipiläinen
Mika Timonen
Laura Åvall

Muut saapuvilla olleet

Pia Rojo, hallintopalvelusihteeri, sihteeri
Jari Immonen, valtuuston puheenjohtaja
Liisa Palvas, valtuuston 2. varapuheenjohtaja
Markku Vehmas, vt.kansliapäällikkö
Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja
Heli Hippeläinen, vs.talousjohtaja
Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja
Tiina Simons, sivistysjohtaja
Satu Kuivasto, henkilöstöjohtaja
Paula Miettinen, viestintäpäällikkö
Petteri Puputti, projektipäällikkö, poistui 18:02
Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö, poistui 18:12

Poissa

Ari Koponen
Veikko Seuna
Janne Mellin, valtuuston 1. varapuheenjohtaja

Allekirjoitukset

Kalle Ikkela
Puheenjohtaja

Pia Rojo
Sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Tuusulan asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Mika Mäki-Kuhna

Johanna Sipiläinen

Pöytäkirjan nähtävänäolo
Julkaistu yleisessä tietoverkossa 3.11.2023.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 408

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 409

Pöytäkirjan tarkastus

Kunnanhallitus on kokouksessaan 19.12.2022 § 444 päättänyt, että kunnanhallituksen pöytäkirjan tarkastavat kaksi erikseen valittavaa pöytäkirjantarkastajaa, jotka valitaan aakkosjärjestyksessä. Pöytäkirjantarkastajiksi ei valita puheenjohtajaa eikä varapuheenjohtajia.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet

Mika Mäki-Kuhna ja Ari Nyman

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin

Mika Mäki-Kuhna ja Johanna Sipiläinen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tekninen lautakunta, § 88, 16.08.2022
Kuntakehityslautakunta, § 95, 25.10.2023
Kunnanhallitus, § 410, 30.10.2023

§ 410

Lahelanpellon yleissuunnitelma, kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen

TUUDno-2022-1233

Tekninen lautakunta, 16.08.2022, § 88

Valmistelijat / lisätiedot:
Petri Juhola
petri.juhola@tuusula.fi
yhdyskuntatekniikan päällikkö

Liitteet

1 Liite 2_Tarjouspyyntö_Lahelanpellon yleissuunnitelman päivitys_päivitetty 27.7.2022, TL 16.8.2022

Esittely ja hankinnan kohde

Tuusulan kunta on perustanut 16.12.2019 dynaamisen hankintajärjestelmän (DPS), jonka sisällä kilpailutetaan vuosien 2020-2022 aikana erilaisia yhdyskuntatekniikan suunnittelu- ja rakentamispalveluiden hankintoja.

Lahelanpellon yleissuunnitelman päivityshanke on julkaistu Yhdyskuntatekniikan suunnittelu- ja rakennuttamispalveluiden dynaamisen hankintajärjestelmän 2020-2022 (DPS) osa-alueeseen 4. Tie-, katu- ja aluetekniikka valittujen toimittajien kesken. Hankinnassa noudatetaan DPS koskevaa sopimusta, jollei ole hankekohtaisesti muuta mainittu. Hankintamenettelynä on julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) mukainen dynaaminen hankintajärjestelmä, johon kaikki halukkaat ehdokkaat voivat osallistua koko sen keston ajan.

Suunnittelukohteena on Lahelanpellon alue, joka sijoittuu pääosin Lahelantien, Hämeentien, Pähkinämäentien ja Pähkinätien rajaamalle rakentamattomalle alueelle. Suunnittelussa päivitetään alueesta aiemmin laadittu yleissuunnitelma vastaamaan tämän hetken maankäyttötarpeita. Tavoitteena on tuottaa aineistoa alueen asemakaavoitusta ja liikennesuunnittelua varten. Tehtävä käsittää mm. rakennettavuusselvityksen, alueen rakentamistehokkuuden määrittämisen kolmella eri vaihtoehdolla, liikenneverkkotarkastelut, kunnallistekniikan ja viheralueiden yleissuunnittelun sekä kaavatalouslaskennat. Suunnitelman tulee olla valmis 28.4.2023 mennessä.

Hankintailmoitus julkaistiin Cludia kilpailutusportaalin kautta 27.6.2022, ilmoituksen diaarinumero on TUUDno-2022-1233. Tarjousten vertailuperusteena on kokonaistaloudellisesti edullisin, vertailuna halvin hinta ilman optiota. Halvinta hintaa käytetään valintaperusteena, koska suunnitelmien laadullisuus on otettu huomioon tarjokkaiden soveltuvuusvaatimuksissa ja tehtävää säätelevän ohjeiston kautta.

Hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n kansallisen kynnyksarvon. Hanke toteutetaan yhteistyössä kaavoituksen, Tuusulan Veden ja yhdyskuntatekniikan kanssa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarjousten avaus ja tarjouspyynnön mukaisuus

Tarjouksia saatiin määräaikaan 4.8.2022 klo 12.00 mennessä yksi: Ramboll Finland Oy. Tarjoajilla oli mahdollisuus esittää tarjouspyyntöön liittyviä lisäkysymyksiä. Määräaika kysymysten jättämiselle oli 28.7.2022 klo 12:00. Kysymyksiä tarjouslaskennan aikana esitettiin kolmasti ja niihin vastattiin 28.6.2022, 30.6.2022 ja 27.7.2022. Tarjoukset avattiin suljetussa tilaisuudessa 4.8.2022 klo 12:15. Määräajan jälkeen saapuneita tarjouksia ei ollut.

Avaamisen jälkeen suoritettiin määräajassa saapuneen tarjouksen tarkistus ja arviointi. Tarjous vastasi sisällöltään pyydettyä.

Tarjousvertailu

Tarjouspyynnössä oli kerrottu, että ehdot täyttäneistä tarjoajista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen jättänyt konsultti. Palveluntuottajaksi valitaan yksi toimija. Kokonaistaloudellisesti edullisin on halvin hinta (kokonaishinta). Ramboll Finland Oy:n tarjous on 327 000 € (alv 0 %).

Liitteinä (25 kpl) ovat Clodian hankintailmoitus, tarjouspyyntö liitteineen pl. pohjatutkimukset, tarjousten avauspöytäkirja, tarjousten vertailu sekä toimeksiannossa sovellettavat sopimusehdot.

Toimivalta

Tuusulan kunnanvaltuuston 10.12.2018 § 150 hyväksymän hallintosäännön toimivaltasäännösten mukaan yhdyskuntatekniikan päällikkö päättää suunnitteluhankinnoista, joiden arvo on enintään 100 000 euroa. Yli 100 000 euron suunnitteluhankinnoista päättää tekninen lautakunta.

Yhdyskuntatekniikan päällikkö esittää, että suunnittelijaksi valitaan tarjouskilpailussa kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antanut Ramboll Finland Oy.

Hankintapäätöksen tiedoksi ei merkitse sopimuksen syntymistä. Valitun tarjoajan kanssa tehdään erillinen kirjallinen toimeksiantosopimus, kun hankintapäätös on saanut lainvoiman. Sopimus voidaan solmia aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun asianosainen on saanut päätöksen valitusosoituksineen tiedoksi.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tekninen lautakunta päättää

- että Lahelanpellon yleissuunnitelman päivityksen laatijaksi valitaan tarjouskilpailussa kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antanut Ramboll Finland Oy
- oikeuttaa yhdyskuntatekniikan päällikön solmimaan toimeksiannosta sopimuksen
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, 25.10.2023, § 95

Valmistelijat / lisätiedot:

Teija Hallenberg
teija.hallenberg@tuusula.fi
kaavasuunnittelija

Liitteet

- 1 Lahelanpellon_YS_päivitys_yleissuunnitelmaselostus, KKL 25.10.2023
- 2 LIITE_1_Rakennettavuusselvitys, KKL 25.10.2023
- 3 LIITE_2_Pohjavesiselvitys, KKL 25.10.2023
- 4 LIITE_3_Tulva-alue_ja_arvioidut_tulvakorkeudet, KKL 25.10.2023
- 5 LIITE_4_Vaihtoehtotarkastelu_koulut, KKL 25.10.2023
- 6 LIITE_5_Vaihtoehtotarkastelu_pohjoinen_ja_etelainen_orsi.pdf
- 7 LIITE_6_Liikenne-ennusteita, KKL 25.10.2023
- 8 LIITE_7_Toimivuustarkastelut, KKL 25.10.2023
- 9 LIITE_8.1_Maankäyttövaihtoehto_1A_suunnitelmapaketti, KKL 25.10.2023
- 10 LIITE_8.1-1_VE1A_korttelitehokkuus, KKL 25.10.2023
- 11 LIITE_8.2_maankäyttövaihtoehto_1B_suunnitelmapaketti, KKL 25.10.2023
- 12 LIITE_8.2-1_VE1B_korttelitehokkuus, KKL 25.10.2023
- 13 LIITE_8.3_Maankäyttövaihtoehto_2A_suunnitelmapaketti, KKL 25.10.2023
- 14 LIITE_8.3-1_VE2A_korttelitehokkuus, KKL 25.10.2023
- 15 LIITE_8.4_Maankäyttövaihtoehto_2B_suunnitelmapaketti, KKL 25.10.2023
- 16 LIITE_8.4-1_VE2B_korttelitehokkuus, KKL 25.10.2023
- 17 LIITE_8.5_Maankäyttövaihtoehto_3_suunnitelmapaketti, KKL 25.10.2023
- 18 LIITE_8.5-1_VE3_korttelitehokkuus, KKL 25.10.2023
- 19 LIITE_9_Liikennemeluseritys, KKL 25.10.2023
- 20 LIITE_10_1_Katujen_yleissuunnitelmapaketti_VE1A, KKL 25.10.2023
- 21 LIITE_10_2_Katujen_yleissuunnitelmapaketti_VE1B, KKL 25.10.2023
- 22 LIITE_10_3_Katujen_yleissuunnitelmapaketti_VE2A, KKL 25.10.2023
- 23 LIITE_10_4_Katujen_yleissuunnitelmapaketti_VE2B, KKL 25.10.2023
- 24 LIITE_10_5_Katujen_yleissuunnitelmapaketti_VE3, KKL 25.10.2023
- 25 LIITE_11.1_Pituusleikkaus_K1_Lahelanorsi_VE1A, KKL 25.10.2023
- 26 LIITE_11.2_Pituusleikkaus_K2_Lahelanpellontie_VE1A, KKL 25.10.2023
- 27 LIITE_11.3_Pituusleikkaus_K3_VE1A, KKL 25.10.2023
- 28 LIITE_11.4_Pituusleikkaus_K3_VE1B, KKL 25.10.2023
- 29 LIITE_11.5_Pituusleikkaus_K6_Lähteentie_VE1A, KKL 25.10.2023
- 30 LIITE_12.1_1_Vesihuollon_yleissuunnitelmapaketti_VE1A, KKL 25.10.2023
- 31 LIITE_12.1_2_Vesihuollon_yleissuunnitelmapaketti_VE1A, KKL 25.10.2023
- 32 LIITE_12.2_1_Vesihuollon_yleissuunnitelmapaketti_VE1B, KKL 25.10.2023
- 33 LIITE_12.2_2_Vesihuollon_yleissuunnitelmapaketti_VE1B, KKL 25.10.2023
- 34 LIITE_12.3_1_Vesihuollon_yleissuunnitelmapaketti_VE2A, KKL 25.10.2023
- 35 LIITE_12.3_2_Vesihuollon_yleissuunnitelmapaketti_VE2A, KKL 25.10.2023
- 36 LIITE_12.4_1_Vesihuollon_yleissuunnitelmapaketti_VE2B, KKL 25.10.2023
- 37 LIITE_12.4_2_Vesihuollon_yleissuunnitelmapaketti_VE2B, KKL 25.10.2023
- 38 LIITE_12.5_1_Vesihuollon_yleissuunnitelmapaketti_VE3, KKL 25.10.2023
- 39 LIITE_12.5_2_Vesihuollon_yleissuunnitelmapaketti_VE3, KKL 25.10.2023
- 40 LIITE_13.1_Hulevesien_hallinnan_suunnitelma_VE1A, KKL 25.10.2023
- 41 LIITE_13.2_Hulevesien_hallinnan_suunnitelma_VE1B, KKL 25.10.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- 42 LIITE_13.3_Hulevesien_mitoituslaskelmat, KKL 25.10.2023
- 43 LIITE_14.1_Viheralueiden_yleissuunnitelma_VE1A, KKL 25.10.2023
- 44 LIITE_14.2_Viheralueiden_yleissuunnitelma_VE1B, KKL 25.10.2023
- 45 LIITE_14.3_Viheralueiden_yleissuunnitelma_VE2A, KKL 25.10.2023
- 46 LIITE_14.4_Viheralueiden_yleissuunnitelma_VE2B, KKL 25.10.2023
- 47 LIITE_14.5_Viheralueiden_yleissuunnitelma_VE3, KKL 25.10.2023
- 48 LIITE_15.1_Kustannusarvio_VE1A, KKL 25.10.2023
- 49 LIITE_15.2_Kustannusarvio_VE1B, KKL 25.10.2023
- 50 LIITE_15.3_Kustannusarvio_VE2A, KKL 25.10.2023
- 51 LIITE_15.4_Kustannusarvio_VE2B, KKL 25.10.2023
- 52 LIITE_15.5_Kustannusarvio_VE3, KKL 25.10.2023

Sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Tuusulan kunnassa, Lahelan alueella. Kohdealue sijoittuu Nahkelantien, Koskenmäentien, Tuusulanväylän, Pähkinämäentien ja Lahelantien väliselle alueelle, joka on nykytilassa pääosin asuinkortteleiden ja lähivirkistysalueiden rajaamaa maa- ja metsätalousaluetta. Alueen pohjois- ja länsiosissa sijaitsee nykyisellään myös asuinkiinteistöjä. Suunnittelualueen rajausta on esitetty raportin kuvassa 1.

Tavoitteet ja lähtökohdat

Tuusulan Lahelan alueen edellinen yleissuunnitelma on vuodelta 2008. Yleissuunnitelma on osin vanhentunut ja osin jo toteutunut. Tämä suunnitelma on Lahelanpellon yleissuunnitelman päivitys, joka kohdentuu vielä asemakaavoittamattomalle alueelle. Yleissuunnittelutyön ensisijaisena tavoitteena tuottaa tietoa alueen asemakaavoitusta varten. Koska Lahelanpellon alue on laaja kokonaisuus, se tulee muodostumaan useammasta asemakaava-alueesta. Lahelanpellon alueelle suunnitellaan kaavoitettavaksi uusia pientaloalueita, kerrostalokortteleita, koulurakennus sekä kokoojakatuja ja lähivirkistysalueita.

Päivitetyn yleissuunnitelman tarkoituksena on muun ohella varmistaa, että tähän mennessä laaditut ja tulevaisuudessa laadittavat suunnitelmat toimivat yhteen. Uusi rakentaminen liitetään olemassa oleviin korttelialueisiin, katu- ja jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiin sekä olemassa olevaan kunnallistekniikan verkostoon. Tavoitteena parantaa yhteyksiä ja luoda laadukasta asuin- ja virkistysympäristöä. Työllä pyritään myös herättämään keskustelua alueen kehittämisestä sekä asettamaan tavoitteita alueen jatkosuunnittelua varten.

Yleissuunnitelman päivityksessä on tarkoitus ottaa kantaa alueen kehittämisen kannalta keskeisiin teemoihin kuten:

- Maankäytön suunnittelu, korttelityypit, korttelitehokkuus
- Koulukorttelin, Lahelan kampuksen sijaintivaihtoehtojen tutkiminen
- Liikenne ja Siltasuunnittelu
- Kunnallistekniikka
- Geotekniikka ja pohjavesi
- Hulevesi
- Liikennemelu
- Viheralueiden yleissuunnitelma; maisema, luonto ja virkistys

Suunnitelmassa on tutkittu tarjouspyynnön mukaiset maankäyttövaihtoehdot:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- VE 1A maksimi aluetehokkuus, kaikki maat (koulu etelässä)
- VE 1B maksimi aluetehokkuus, kunnan maat (koulu pohjoisessa)
- VE 2A maksimi erillispientalot, kaikki maat (koulu etelässä)
- VE 2B maksimi erillispientalot, kunnan maat (koulu pohjoisessa)
- VE 3 maksimi erillispientalot, kunnan maat (koulu etelässä)

Jokaisesta vaihtoehdosta esitetään alueen liikenneverkko, korttelirakenne, rakennustehokkuus, vesihuollon yleissuunnitelma, hulevesien hallintasuunnitelma, viheralueiden yleissuunnitelma sekä karkeat arviot toteutuskustannuksista. Lisäksi on tarkasteltu katualueiden poikki- ja pituusleikkauksia, liikenne-ennuste ja toimivuustarkasteluja. Korttelialueisiin, katujen linjauksiin ja rakentamisen määrään ovat vaikuttaneet asumisen laadullisten tavoitteiden lisäksi se, että alueella on tärkeää pohjavesialuetta (ei muodostumisaluetta), siellä oleva pohjavedenottamo ja sen suojavyöhykkeet, maaperän rakennettavuus sekä kerran sataan vuoteen toistuvan tulvan aluerajaus.

Tuusulan kuntastrategiassa asumisella, kasvatuksella sekä koulutuksella on merkittävä rooli ja yhtenä yleissuunnitelman keskeisenä tavoitteena on tarjota monipuolisia asumisen mahdollisuuksia laadukkaiden ja hyvin saavutettavissa olevien palvelujen äärellä. Samalla vaalimme viherympäristöä, vesistöjä ja niiden saavutettavuutta sekä luonnon monimuotoisuutta.

Suunnitelmaratkaisujen kustannukset

Alueelle laadittiin vaihtoehtoisia maankäyttösuunnitelmia kunnan maille ja koko alueelle. Osassa suunnitelmista maankäyttöä osoitettiin koko suunnittelualueelle ja osassa ainoastaan kunnan omistamille maille. Lisäksi verrattiin koulujen sijaintivaihtoehtoja.

Alustavat kustannusarviot, kun maankäyttöä osoitetaan koko alueelle, on välillä 47,7 - 50,2 miljoonaa €, joihin sisältyy vesihuollon kustannuksia noin 11,5 miljoonaa €. Rakennusoikeutta tulisi arviolta 145 000 - 160 000 k-m² ja tuloja 32,5 - 42,5 miljoonaa € sekä mahdolliset sopimuskorvaukset yksityisten kiinteistöjen kehittämisestä.

Arvioidut kustannukset, kun maankäyttöä osoitetaan ainoastaan kunnan omistamille maille, on välillä 35,0 - 40,3 miljoonaa €, joihin sisältyy vesihuollon kustannuksia noin 8 miljoonaa €. Rakennusoikeutta tulisi arviolta 98 000- 114 000 k-m² ja tuloja 31,5 -37,5 miljoonaa €.

Kustannuksiin ei sisälly koulun rakennuskustannuksia, jotka on arvioitu erillisessä hankesuunnitelmassa.

Lahelan kampuksen sijaintivaihtoehtojen tarkastelu

Työssä arvioitiin myös Lahelan kampuksen (koulun) sijoittumisvaihtoehtoja: eteläinen, Lahelanorren varrella sekä pohjoinen, Lähteentien päässä. Sijaintivertailun perusteella esitetään kampuksen sijoittumista eteläiseen sijaintiin. Eteläinen kampuskortteli sijoittuu etäämmälle nykyisistä asuinkortteleista ja kortteli voidaan suunnitella laajemmaksi, jolloin kampukselle ja piha- ja liikunta-alueille ja pysäköinnille on järjestettävissä riittävät tilat. Maisemallisesti kampus erottuu keskeisenä elementtinä eteläisessä sijainnissa. Koulurakennus on mahdollisesti kolmikerroksinen, ja tällöin se olisi ollut haasteellista sovittaa luontevasti pohjoiseen sijaintiin lähelle erillispientalokortteleita. Eteläistä sijaintia ei voida osoittaa samassa määrin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

pientalokortteleiksi kuin kampuskorttelin pinta-ala on, pohjoinen sijainti voidaan paremmin osoittaa asumiselle paremman rakennettavuuden takia.

Autojen ja bussien kannalta koulujen sijaintivaihtoehdot samanarvoisia, joskin eteläinen sijainti on autoliikenteen kannalta paremmin saavutettavissa Mikkolasta ja idästä. Lahelan kampuksen vaihtoehtoisista sijainneista eteläinen sijainti on yksittäistarkastelun pohjalta useamman oppilaan saavutettavissa. Mikäli Palveluverkkosuunnitelman mukaisesti oppilaat Vaunukankaan, Ruotsinkylän ja Nahkelan koulukiinteistöistä siirretään tulevalle Lahelanpellon alueelle, olisi eteläinen sijainti tällöin saavutettavuudeltaan kattavampi.

Rakennusten perustamiskustannukset (paalutus) ovat likimain samat molemmissa sijainneissa. Piha-alueiden perustamiskustannukset ovat eteläisessä kampusvaihtoehdossa suuremmat, koska koko päällystetty piha-alue täytyy pilaristabiloida. Pohjoisen kampuksen päällystetystä piha-alueesta noin puolet täytyy pilaristabiloida.

Lahelanorren linjaus Sahatien päähän

Yleissuunnitelman tarkastelujen perusteella esitetään, että Lahelanorsi linjataan eteläisen linjausvaihtoehdon mukaan Sahankulmaan Sahatien ja Pähkinämäentien risteykseen. Eteläinen linjaus on maisemallisesti parempi kuin pohjoinen linjausvaihtoehto Hyrylän keskustaan, sillä pohjoinen linjausvaihtoehto edellyttäisi korkean, Tuusulanjokilaaksossa maisemallisilta vaikutuksiltaan merkittävän sillan rakentamista Tuusulanjoen ja Hämeentien yli. Koska keskustaan on jo yhteys Koskenmäentien kautta, eteläinen vaihtoehto on verkostollisesti parempi ja tuo uuden katu yhteyden Lahelasta Tuusulanväylälle Hyrylän keskustan eteläpuolelle. Lahelasta keskustaan kehitetään laadukasta jalankulun ja pyöräilyn yhteyttä, joka tukee kestävästä liikkumisesta. Eteläinen Lahelanorsi ei kuormita keskustan katuverkkoa, mutta lisää liikennettä Sahatien ja Tuusulanväylän valmiiksi jo kuormitettuun risteykseen. Yleissuunnitelman liikennetuotos on kuitenkin sen verran vähäinen, että sen vaikutus kyseiseen risteyksen toimivuuteen on pieni. Eteläinen linjausvaihtoehdon arvioidut kustannukset olisivat 8,3 miljoonaa € ja pohjoisen 7,5 miljoonaa €.

Vuorovaikutus

Lahelanpellon yleissuunnitelman päivitys tuli vireille 3.11.2022. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, päivätty 26.10.2022, on ollut nähtävillä 3.11.-5.12.2022. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa esiteltiin kuntalaisillassa 8.11.2022.

Määräajassa saapui 11 lausuntoa ja 9 mielipidettä. Lausunnot ja mielipiteet koskivat pääasiassa pohjavesiasioita, katuverkkoa ja maisemaa. Lausunnot, mielipiteet ja vastineet niihin ovat suunnitelman liitteinä.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä Lahelanpellon yleissuunnitelman päivityksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteisiin ja lausuntoihin laaditut vastineet
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

kunnanhallitus päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- asettaa Lahelanpellon yleissuunnitelman päivitysehdotuksen nähtäville 30 päiväksi MRA 30 §:n mukaisesti lausuntojen ja muistutusten esittämistä varten.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 30.10.2023, § 410

Valmistelija / lisätiedot:

Teija Hallenberg
teija.hallenberg@tuusula.fi
kaavasuunnittelija

Liitteet

- 1 Lahelan yleissuunnitelman päivityksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman lausunnot ja mielipiteet ja niihin annetut vastineet, khall. 30.10.2023
- 2 Lahelanpellon_YS_päivitys_yleissuunnitelmaselostus, khall. 30.10.2023
- 3 Lahelanpellon_yleissuunnitelman_päivitys_OAS, khall. 30.10.2023
- 4 LIITE_1_Rakennettavuusselvitys, khall. 30.10.2023
- 5 LIITE_2_Pohjavesiselvitys, khall. 30.10.2023
- 6 LIITE_3_Tulva-alue_ja_arvioidut_tulvakorkeudet, khall. 30.10.2023
- 7 LIITE_4_Vaihtoehtotarkastelu_koulut, khall. 30.10.2023
- 8 LIITE_5_Vaihtoehtotarkastelu_pohjoinen_ja_etelainen_orsi, khall. 30.10.2023
- 9 LIITE_6_Liikenne-ennusteita, khall. 30.10.2023
- 10 LIITE_7_Toimivuustarkastelut, khall. 30.10.2023
- 11 LIITE_8.1_Maankäyttövaihtoehto_1A_suunnitelmakartta, khall. 30.10.2023
- 12 LIITE_8.1-1_VE1A_korttelitehokkuus, khall. 30.10.2023
- 13 LIITE_8.2_maankäyttövaihtoehto_1B_suunnitelmakartta, khall. 30.10.2023
- 14 LIITE_8.2-1_VE1B_korttelitehokkuus, khall. 30.10.2023
- 15 LIITE_8.3_Maankäyttövaihtoehto_2A_suunnitelmakartta, khall. 30.10.2023
- 16 LIITE_8.3-1_VE2A_korttelitehokkuus, khall. 30.10.2023
- 17 LIITE_8.4_Maankäyttövaihtoehto_2B_suunnitelmakartta, khall.30.10.2023
- 18 LIITE_8.4-1_VE2B_korttelitehokkuus, khall. 30.10.2023
- 19 LIITE_8.5_Maankäyttövaihtoehto_3_suunnitelmakartta, khall. 30.10.2023
- 20 LIITE_8.5-1_VE3_korttelitehokkuus, khall. 30.10.2023
- 21 LIITE_9_Liikennemeluselvitys, khall. 30.10.2023
- 22 LIITE_10_1_Katujen_yleissuunnitelmakartta_VE1A, khall.30.10.2023
- 23 LIITE_10_2_Katujen_yleissuunnitelmakartta_VE1B, khall. 30.10.2023
- 24 LIITE_10_3_Katujen_yleissuunnitelmakartta_VE2A, khall. 30.10.2023
- 25 LIITE_10_4_Katujen_yleissuunnitelmakartta_VE2B, khall. 30.10.2023
- 26 LIITE_10_5_Katujen_yleissuunnitelmakartta_VE3, khall. 30.10.2023
- 27 LIITE_11.1_Pituusleikkaus_K1_Lahelanorsi_VE1A, khall. 30.10.2023
- 28 LIITE_11.2_Pituusleikkaus_K2_Lahelanpellontie_VE1A, khall. 30.10.2023
- 29 LIITE_11.3_Pituusleikkaus_K3_VE1A, khall. 30.10.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- 30 LIITE_11.4_Pituusleikkaus_K3_VE1B, khall 30.10.2023
- 31 LIITE_11.5_Pituusleikkaus_K6_Lähteentie_VE1A, khall 30.10.2023
- 32 LIITE_12.1_1 Vesihuollon yleissuunnitelmapakettia VE1A, khall. 30.10.2023
- 33 LIITE_12.1_2 Vesihuollon yleissuunnitelmapakettia VE1A, khall. 30.10.2023
- 34 LIITE_12.2_1 Vesihuollon yleissuunnitelmapakettia VE1B, khall 30.10.2023
- 35 LIITE_12.2_2 Vesihuollon yleissuunnitelmapakettia VE1B, khall 30.10.2023
- 36 LIITE_12.3_1 Vesihuollon yleissuunnitelmapakettia VE2A, khall 30.10.2023
- 37 LIITE_12.3_2 Vesihuollon yleissuunnitelmapakettia VE2A, khall 30.10.2023
- 38 LIITE_12.4_1 Vesihuollon yleissuunnitelmapakettia VE2B, khall. 30.10.2023
- 39 LIITE_12.4_2 Vesihuollon yleissuunnitelmapakettia VE2B, khall 30.10.2023
- 40 LIITE_12.5_1 Vesihuollon yleissuunnitelmapakettia VE3, khall 30.10.2023
- 41 LIITE_12.5_2 Vesihuollon yleissuunnitelmapakettia VE3, khall 30.10.2023
- 42 LIITE_13.1_Hulevesien_hallinnan_suunnitelma_VE1A, khall 30.10.2023
- 43 LIITE_13.2_Hulevesien_hallinnan_suunnitelma_VE1B, khall 30.10.2023
- 44 LIITE_13.3_Hulevesien_mitoituslaskelmat, khall 30.10.2023
- 45 LIITE_14.1_Viheralueiden_yleissuunnitelma_VE1A, khall 30.10.2023
- 46 LIITE_14.2_Viheralueiden_yleissuunnitelma_VE1B, khall 30.10.2023
- 47 LIITE_14.3_Viheralueiden_yleissuunnitelma_VE2A, khall 30.10.2023
- 48 LIITE_14.4_Viheralueiden_yleissuunnitelma_VE2B, khall 30.10.2023
- 49 LIITE_14.5_Viheralueiden_yleissuunnitelma_VE3, khall 30.10.2023
- 50 LIITE_15.1_Kustannusarvio_VE1A, khall 30.10.2023
- 51 LIITE_15.2_Kustannusarvio_VE1B, khall 30.10.2023
- 52 LIITE_15.3_Kustannusarvio_VE2A, khall 30.10.2023
- 53 LIITE_15.4_Kustannusarvio_VE2B, khall 30.10.2023
- 54 LIITE_15.5_Kustannusarvio_VE3, khall 30.10.2023

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- asettaa Lahelanpellon yleissuunnitelman päivitysehdotuksen nähtäville 30 päiväksi MRA 30 §:n mukaisesti lausuntojen ja muistutusten esittämistä varten.

Kokouskäsitely

Sivistysjohtaja Tiina Simons ja henkilöstöjohtaja Satu Kuivasto poistuivat kokouksesta klo 17.38.

Kaavoituspäällikkö Anne Olkkola selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ikäihmisten neuvosto, § 5,25.01.2021

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 5,26.01.2021

Lapsi- ja perheasiainneuvosto, § 4,04.02.2021

Vammaisneuvosto, § 9,10.02.2021

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 12,16.02.2021

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 11,18.02.2021

Kuntakehityslautakunta, § 96,25.10.2023

Kunnanhallitus, § 411, 30.10.2023

§ 411

Lahelan kampus, asemakaava nro 3542, kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen

TUUDno-2020-2937

Ikäihmisten neuvosto, 25.01.2021, § 5

Valmistelijat / lisätiedot:

Marjo-Kaisa Konttinen

osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Lahelan monitoimikampus asemakaava nro 3542, ikne 25.1.2021

2 OAS lausuntopyyntö Lahelan monitoimikampus 3542, ikne 25.1.2021

Perustelut

Kuntakehityslautakunnan ilmoituksella 16.12.2020 on päätetty asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää siitä ikäihmisten neuvoston lausunnon. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 12.1. - 11.2.2021 ja lausunnot tulee toimittaa 11.2.2021 mennessä.

Tavoitteet

Uuden monitoimikampuksen suunnittelu Lahelanpellon alueella käynnistyy. Kaavatyössä tutkitaan kunnan maalle sijoittuvan monitoimikampuksen, joka sisältää yhtenäiskoulun, päiväkodin, esiopetuksen sekä harraste- ja vapaa-ajan toimintaa sekä siihen liittyvien piha-alueiden sijoittuminen Lahelanpellon alueelle sekä liikenneyhteydet monitoimikampukselle. Kaavatyö mahdollistaa uuden palveluverkkosuunnitelman mukaisen koulu- ja päiväkotiverkon toteutumisen.

Suunnittelualue sijoittuu Hyrylän ydinkeskustan länsipuolelle, Lahelanpelto II ja Hämeentien väliselle alueelle. Etäisyys Hyrylän keskustaan on noin 2 kilometriä (linnuntietä), nykyisen tieverkoston kautta noin 3 kilometriä. Suunnittelualue on pääosin rakenta-maton ja käsittää viljelyskäytössä olevia peltoalueita sekä talousmetsää. Lahelanpellon keskellä sijaitsee muutama talouskeskus ja asuinpientaloja sekä Tuusulan Seudun Vesilaitoksen vedenottamo. Alustava suunnittelualue käsittää osaa Lahelanpelto II asuinalueesta, mutta pääosin alue on asemakaavoittamaton. Lahelanpelto II alueen kunnallistekninen- ja katuverkosto on toteutettu ja asuinrakentaminen on käynnistymässä.

Tuusulan kunnan tavoitteena on osoittaa alueita uudenlaisen oppimisympäristön mukaisille monitoimikampuksille, taata riittävät virkistysalueet, -reitit ja suojeltavien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

arvojen säilyminen sekä tutkia ajoneuvo- ja kevyen liikenteen verkon ratkaisut suunnittelualueella.

Suunnittelun taustaa

Asemakaavatyö on osa Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman mukaista kunnan kouluverkon toteuttamista. Lahelan monitoimikampus (aikaisemmin nimetty Lahelanpelto III) on kaavoitussuunnitelmassa vuosille 2021-2025 merkitty kaavoituksen kärkihankkeeksi. Kärkihankkeet ovat kaavoja, joiden valmisteluun panostetaan ensisijaisesti.

Suunnittelualue on suurelta osin rakentamaton. Alueen keskellä on asuinkeskittymä, talouskeskuksia ja asuinpientaloja. Rakentamaton alue on viljelyksessä olevaa peltoa ja talousmetsää, osa Tuusulanjoen reuna-aluetta. Tieverkkona alueen rakennetuille kiinteistöille toimii Lähteentie ja rakentamattomalle alueelle Lahelanorsi. Lähialueella sijaitsee myös Tuusulan Seudun Vesilaitoksen vedenottamo.

Suunnittelualueen pellot ja metsät ovat kunnan omistuksessa, vedenottamo alue Tuusulan Seudun Vesilaitos kuntainliiton omistuksessa. Muilta osin alueet ovat yksityisessä omistuksessa.

Kaavoitus on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kunta valmistele asemaakaan perusteella mahdollisesti kyseeseen tulevan maankäyttösopimuksen tontinomistajien kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Ehdotus

Ikäihmisten neuvosto päättää

- antaako se lausuntoa Lahelan monitoimikampuksen arviointi- ja osallistumissuunnitelmasta.

Päätös

Ikäihmisten neuvosto päätti laatia lausunnon Lahelan monitoimikampuksen osallisuus- ja arviointisuunnitelmasta.

Lahelan monitoimikampus, Osallistumis ja arviointisuunnitelma Lahelan monitoimikampus asemakaava nro 3542, ikne lausunto

Ikäihmisten neuvosto toteaa, että suunnitelmissa tulee huomioida, että liikennejärjestelyt alueella ovat sujuvat ja turvalliset. Lahelan Orsi-järjestelystä on keskusteltu kauan ja sen toteuttaminen sopisi hyvin Lahelan monitoimikampus-hankkeen yhteyteen. Suunnitelmissa tulisi huomioida myös rakennetussa ympäristössä sateen tai lumen sulamisen seurauksena syntyvän huleveden turvallinen johtaminen ja käsittely.

Ikäihmisten näkökulmasta on tärkeää, että monitoimikampukseen pääsee kulkemaan hyvin paitsi omalla autolla myös kävellen, pyöräillen sekä julkisilla kulkuneuvoilla. Monitoimitilat on kannatettava ajatus, mutta tiloja suunniteltaessa tulee huomioida niiden eri käyttötarkoitukset, käyttäjäryhmät ja esteettömyys. Tilojen suunnittelussa olisi hyvä ottaa huomioon myös ikäihmisten ja tiloissa toimivien eri yhdistysten näkökulmat ja tarpeet. Toiminnallisesti ja suunnitelmallisesti tulisi lisätä eri ikäryhmien yhteistyötä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jos Lahelan monitoimikampuksen läheisyyteen rakennetaan puisto tai lähiliikuntapaikka, siihen olisi hyvä sijoittaa myös senioreille sopivia toimintakykyä ylläpitäviä ja liikuntaa lisääviä kuntoilulaitteita.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 26.01.2021, § 5

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman, Marjo-Kaisa Konttinen

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 OAS lausuntopyyntö Lahelan monitoimikampus 3542, hyte-ltk 26.1.2021

2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Lahelan monitoimikampus asemakaava nro 3542, hyte-ltk 26.1.2021

Perustelut

Kuntakehityslautakunnan ilmoituksella 16.12.2020 on päätetty asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää siitä hyte-lautakunnan lausunnon. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 12.1. - 11.2.2021 ja lausunnot tulee toimittaa 11.2.2021 mennessä.

Tavoitteet

Uuden monitoimikampuksen suunnittelu Lahelanpellon alueella käynnistyy.

Kaavatyössä tutkitaan kunnan maalle sijoittuvan monitoimikampuksen, joka sisältää yhtenäiskoulun, päiväkodin, esiopetuksen sekä harraste- ja vapaa-ajan toimintaa sekä siihen liittyvien piha-alueiden sijoittuminen Lahelanpellon alueelle sekä liikenneyhteydet monitoimikampukselle. Kaavatyö mahdollistaa uuden palveluverkkosuunnitelman mukaisen koulu- ja päiväkotiverkon toteutumisen.

Suunnittelualue sijoittuu Hyrylän ydinkeskustan länsipuolelle, Lahelanpelto II ja Hämeentien väliselle alueelle. Etäisyys Hyrylän keskustaan on noin 2 kilometriä (linnuntietä), nykyisen tieverkoston kautta noin 3 kilometriä. Suunnittelualue on pääosin rakentamaton ja käsittää viljelyskäytössä olevia peltoalueita sekä talousmetsää. Lahelanpellon keskellä sijaitsee muutama talouskeskus ja asuinpienaloja sekä Tuusulan Seudun Vesilaitoksen vedenottamo. Alustava suunnittelualue käsittää osaa Lahelanpelto II asuinalueesta, mutta pääosin alue on asemakaavoittamaton. Lahelanpelto II alueen kunnallistekninen- ja katuverkosto on toteutettu ja asuinrakentaminen on käynnistymässä.

Tuusulan kunnan tavoitteena on osoittaa alueita uudenlaisen oppimisympäristön mukaisille monitoimikampuksille, taata riittävät virkistysalueet, -reitit ja suojeltavien arvojen säilyminen sekä tutkia ajoneuvo- ja kevyen liikenteen verkon ratkaisut suunnittelualueella.

Suunnittelun taustaa

Asemakaavatyö on osa Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman mukaista kunnan kouluverkon toteuttamista. Lahelan monitoimikampus (aikaisemmin nimetty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lahelanpelto III) on kaavoitussuunnitelmassa vuosille 2021-2025 merkitty kaavoituksen kärkihankkeeksi. Kärkihankkeet ovat kaavoja, joiden valmisteluun panostetaan ensisijaisesti.

Suunnittelualue on suurelta osin rakentamaton. Alueen keskellä on asuinkeskittymä, talouskeskuksia ja asuinpientaloja. Rakentamaton alue on viljelyksessä olevaa peltoa ja talousmetsää, osa Tuusulanjoen reuna-aluetta. Tieverkkona alueen rakennetuille kiinteistöille toimii Lähteentie ja rakentamattomalle alueelle Lahelanorsi. Lähialueella sijaitsee myös Tuusulan Seudun Vesilaitoksen vedenottamo.

Suunnittelualueen pellot ja metsät ovat kunnan omistuksessa, vedenottamo alue Tuusulan Seudun Vesilaitos kuntainliiton omistuksessa. Muilta osin alueet ovat yksityisessä omistuksessa.

Kaavoitus on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kunta valmistelee asemakaavan perusteella mahdollisesti kyseeseen tulevan maankäyttösopimuksen tontinomistajien kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- keskustella osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja laatia lausunnon.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- laatia lausunnon Lahelan monitoimikampuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Lahelan monitoimikampus, Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, asemakaava nro 3542, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Lahelan monitoimikampuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta lausuessaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta haluaa kiinnittää erityisesti huomiota alueen liikennejärjestelyihin sekä monitoimikampuksen tilojen yhteiskäyttöön.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta esittää kampuksen sijainniksi pohjoista sijaintivaihtoehtoa. Lahelan monitoimitalon yhteyteen sopisi pitkään suunnitellun tieyhteyden (Lahelan Orsi) toteuttaminen Lahelasta Hyrylään ennen kampuksen rakentamisen aloittamista. Tällöin liikenteen määrät jo rakennusvaiheessa jakautuisivat.

On tärkeää, että monitoimikampukseen pääsee kulkemaan hyvin paitsi omalla autolla myös kävellen, pyöräillen sekä julkisilla kulkuneuvoilla. Kevyenliikenteenväylät tulee olla rakennettu niin, että liikkuminen on sujuvaa ja turvallista, myös saattoliikenteen määrä ja sen turvallisuuden takaaminen kampuksen alueella tulee huomioida suunnitelmissa. Alueella sijaitsee ulkoilureitistöä ja suunnitelmissa tulisi huomioida, että jatkossa alueelta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

toiselle pääsee helposti siirtymään ulkoilureiteille.

Monitoimikampuksesta tulee toteutuessaan koko yhteisön tila, ei vain lasten ja nuorten palveluiden tila. Monitoimitiloja suunniteltaessa tulee huomioida niiden eri käyttötarkoitukset, käyttäjäryhmät ja esteettömyys. Tilojen suunnittelussa on otettava huomioon, että ne olisivat mahdollisimman laajasti eri ikäryhmien ja yhdistysten käytössä. Tiloissa voisi olla mahdollista toteuttaa esim. erilaisia sote-palveluiden lähipalveluita tai kiertäviä palveluita sekä kokoontumismahdollisuuksia myös päiväsaikaan esim. ikäihmisille tai pikkulapsiperheille.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto, 04.02.2021, § 4

Valmistelijat / lisätiedot:
Marjo-Kaisa Konttinen
osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

- 1 OAS lausuntopyyntö Lahelan monitoimikampus 3542, lape neuvosto 4.2.2020
- 2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Lahelan monitoimikampus asemakaava nro 3542, lape-neuvosto 4.2.2020

Perustelut

Kuntakehityslautakunnan ilmoituksella 16.12.2020 on päätetty asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää siitä lapsi- ja perheasiainneuvoston lausunnon. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 12.1. - 11.2.2021 ja lausunnot tulee toimittaa 11.2.2021 mennessä.

Tavoitteet

Uuden monitoimikampuksen suunnittelu Lahelanpellon alueella käynnistyy. Kaavatyössä tutkitaan kunnan maalle sijoittuvan monitoimikampuksen, joka sisältää yhtenäiskoulun, päiväkodin, esiopetuksen sekä harraste- ja vapaa-ajan toimintaa sekä siihen liittyvien piha-alueiden sijoittuminen Lahelanpellon alueelle sekä liikenneyhteydet monitoimikampukselle. Kaavatyö mahdollistaa uuden palveluverkkosuunnitelman mukaisen koulu- ja päiväkotiverkon toteutumisen.

Suunnittelualue sijoittuu Hyrylän ydinkeskustan länsipuolelle, Lahelanpelto II ja Hämeentien väliselle alueelle. Etäisyys Hyrylän keskustaan on noin 2 kilometriä (linnuntietä), nykyisen tieverkoston kautta noin 3 kilometriä. Suunnittelualue on pääosin rakenta-maton ja käsittää viljelyskäytössä olevia peltoalueita sekä talousmetsää. Lahelanpellon keskellä sijaitsee muutama talouskeskus ja asuinpientaloja sekä Tuusulan Seudun Vesilaitoksen vedenottamo. Alustava suunnittelualue käsittää osaa Lahelanpelto II asuinalueesta, mutta pääosin alue on asemakaavoittamaton. Lahelanpelto II alueen kunnallistekninen- ja katuverkosto on toteutettu ja asuinrakentaminen on käynnistymässä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnan tavoitteena on osoittaa alueita uudenlaisen oppimisympäristön mukaisille monitoimikampuksille, taata riittävät virkistysalueet, -reitit ja suojeltavien arvojen säilyminen sekä tutkia ajoneuvo- ja kevyen liikenteen verkon ratkaisut suunnittelualueella.

Suunnittelun taustaa

Asemakaavatyö on osa Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman mukaista kunnan kouluverkon toteuttamista. Lahelan monitoimikampus (aikaisemmin nimetty Lahelanpelto III) on kaavoitussuunnitelmassa vuosille 2021-2025 merkitty kaavoituksen kärkihankkeeksi. Kärkihankkeet ovat kaavoja, joiden valmisteluun panostetaan ensisijaisesti.

Suunnittelualue on suurelta osin rakentamaton. Alueen keskellä on asuinkeskittymä, talouskeskuksia ja asuinpientaloja. Rakentamaton alue on viljelyksessä olevaa peltoa ja talousmetsää, osa Tuusulanjoen reuna-alueita. Tieverkkona alueen rakennetuille kiinteistöille toimii Lähteentie ja rakentamattomalle alueelle Lahelanorsi. Lähialueella sijaitsee myös Tuusulan Seudun Vesilaitoksen vedenottamo.

Suunnittelualueen pellot ja metsät ovat kunnan omistuksessa, vedenottamo alue Tuusulan Seudun Vesilaitos kuntainliiton omistuksessa. Muilta osin alueet ovat yksityisessä omistuksessa.

Kaavoitus on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kunta valmistelee asemakaavan perusteella mahdollisesti kyseeseen tulevan maankäyttösopimuksen tontinomistajien kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Ehdotus

Lapsi- ja perheasiainneuvosto päättää

- antaako se lausuntoa Lahelan monitoimikampuksen arviointi- ja osallistumissuunnitelmasta.

Päätös

Lapsi- ja perheasiainneuvosto päätti

- antaa lausunnon Lahelan monitoimikampuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Lahelan monitoimikampus, Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, asemakaava nro 3542, Lapsi- ja perheasiainneuvoston lausunto

Lahelan monitoimikampuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta lausueessaan lapsi- ja perheasiainneuvosto kiinnittää huomiota etenkin alueen liikennejärjestelyjen turvallisuuteen sekä tilojen yhteiskäyttöön.

Monitoimikampuksen liikennejärjestelyjä suunniteltaessa tulee huolehtia, että kampukseen pääsee kulkemaan hyvin paitsi omalla autolla myös kävellen ja pyöräillen. Kevyenliikenteenväylät tulee olla rakennettu niin, että liikkuminen on sujuvaa ja turvallista, myös saattoliikenteen määrä ja sen turvallisuuden takaaminen kampuksen alueella tulee huomioida suunnitelmissa. Varmistamalla turvallinen ja riittävän lyhyt koulumatka vähennetään koulukuljetuksia ja lisätään näin ekologisuutta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tilojen suunnittelussa on huomioitava myös niiden toimivuus yhteiskäytön näkökulmasta. Suurten rakennusten tilasuunnittelussa on huolehdittava eri ikäisten toimijoiden mahdollisuus tilojen iltakäyttöön. Esimerkiksi erilaisten yhdistysten lapsille ja nuorille tarjoama toiminta on lapsiperheiden näkökulmasta tarkasteltuna korvaamatonta. Tilat voisivat toimia myös päiväsaikaan esim. pikkulapsiperheiden kokoontumistiloina.

Vammaisneuvosto, 10.02.2021, § 9

Valmistelijat / lisätiedot:
Marjo-Kaisa Konttinen
osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

- 1 OAS lausuntopyyntö Lahelan monitoimikampus 3542, vane 10.2.2021
- 2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Lahelan monitoimikampus asemakaava nro 3542, vane 10.2.2021

Perustelut

Kuntakehityslautakunnan ilmoituksella 16.12.2020 on päätetty asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää siitä vammaisneuvoston lausunnon. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 12.1. - 11.2.2021 ja lausunnot tulee toimittaa 11.2.2021 mennessä.

Tavoitteet

Uuden monitoimikampuksen suunnittelu Lahelanpellon alueella käynnistyy. Kaavatyössä tutkitaan kunnan maalle sijoittuvan monitoimikampuksen, joka sisältää yhtenäiskoulun, päiväkodin, esiopetuksen sekä harraste- ja vapaa-ajan toimintaa sekä siihen liittyvien piha-alueiden sijoittuminen Lahelanpellon alueelle sekä liikenneyhteydet monitoimikampukselle. Kaavatyö mahdollistaa uuden palveluverkkosuunnitelman mukaisen koulu- ja päiväkotiverkon toteutumisen.

Suunnittelualue sijoittuu Hyrylän ydinkeskustan länsipuolelle, Lahelanpelto II ja Hämeentien väliselle alueelle. Etäisyys Hyrylän keskustaan on noin 2 kilometriä (linnuntietä), nykyisen tieverkoston kautta noin 3 kilometriä. Suunnittelualue on pääosin rakenta-maton ja käsittää viljelyskäytössä olevia peltoalueita sekä talousmetsää. Lahelanpellon keskellä sijaitsee muutama talouskeskus ja asuinpientaloja sekä Tuusulan Seudun Vesilaitoksen vedenottamo. Alustava suunnittelualue käsittää osaa Lahelanpelto II asuinalueesta, mutta pääosin alue on asemakaavoittamaton. Lahelanpelto II alueen kunnallistekninen- ja katuverkosto on toteutettu ja asuinrakentaminen on käynnistymässä.

Tuusulan kunnan tavoitteena on osoittaa alueita uudenlaisen oppimisympäristön mukaisille monitoimikampuksille, taata riittävät virkistysalueet, -reitit ja suojeltavien arvojen säilyminen sekä tutkia ajoneuvo- ja kevyen liikenteen verkon ratkaisut suunnittelualueella.

Suunnittelun taustaa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Asemakaavatyö on osa Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman mukaista kunnan kouluverkon toteuttamista. Lahelan monitoimikampus (aikaisemmin nimetty Lahelanpelto III) on kaavoitussuunnitelmassa vuosille 2021-2025 merkitty kaavoituksen kärkihankkeeksi. Kärkihankkeet ovat kaavoja, joiden valmisteluun panostetaan ensisijaisesti.

Suunnittelualue on suurelta osin rakentamaton. Alueen keskellä on asuinkestittymä, talouskeskuksia ja asuinpientaloja. Rakentamaton alue on viljelyksessä olevaa peltoa ja talousmetsää, osa Tuusulanjoen reuna-alueetta. Tieverkkona alueen rakennetuille kiinteistöille toimii Lähteentie ja rakentamattomalle alueelle Lahelanorsi. Lähialueella sijaitsee myös Tuusulan Seudun Vesilaitoksen vedenottamo.

Suunnittelualueen pellot ja metsät ovat kunnan omistuksessa, vedenottamo alue Tuusulan Seudun Vesilaitos kuntainliiton omistuksessa. Muilta osin alueet ovat yksityisessä omistuksessa.

Kaavoitus on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kunta valmistele asemaakaan perusteella mahdollisesti kyseeseen tulevan maankäyttösopimuksen tontinomistajien kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- antaako se lausuntoa Lahelan monitoimikampuksen arviointi- ja osallistumissuunnitelmasta.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti antaa lausunnon Lahelan monitoimikampuksen Osallistumis ja arviointisuunnitelma, asemakaava nro 3542, vammaisneuvoston.

Lahelan monitoimikampus, Osallistumis ja arviointisuunnitelma, asemakaava nro 3542, vammaisneuvoston lausunto

Lahelan monitoimikampuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta lausueessaan vammaisneuvosto kiinnittää huomiota etenkin alueen liikennejärjestelyjen turvallisuuteen sekä tilojen yhteiskäyttöön.

Lahelan monitoimikampuksen yhteydessä tulisi kaavassa tarkastella Lahelan mahdollista laajentumista myös liikennejärjestelyn kautta niin, etteivät liikennemäärät esimerkiksi Lahelantiellä kasva liian suuriksi.

Monitoimikampuksen liikennejärjestelyjä suunniteltaessa tulee huolehtia, että kampukseen pääsee kulkemaan hyvin, paitsi omalla autolla myös kävellen ja pyöräillen. Myös taksilla kulkeminen lähelle rakennuksen sisäänkäyntejä tulee olla mahdollista. Kevyenliikenteenväylät tulee olla rakennettu niin, että liikkuminen on sujuvaa ja turvallista. Lisäksi saattoliikenteen määrä ja sen turvallisuuden takaaminen kampuksen alueella tulee huomioida suunnitelmissa.

Monitoimikampukseen tulee sijoittaa kouluterveydenhuoltopalvelut sekä mahdollisesti neuvolapalvelut. Myös koulukuraattorille ja psykologille tulee sijoittaa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tilat rakennukseen. Kaavaa tehtäessä tulee varmistaa, että se mahdollistaa rakennuksen muuntautumiskykyisyyden. Tällöin rakennuksessa voidaan järjestää erityistä tilaa hiljaista ja rauhallista työskentelytilaa vaativille lapsille ja nuorille.

Tilojen suunnittelussa on huomioitava myös niiden toimivuus yhteiskäytön näkökulmasta. Suurten rakennusten tilasuunnittelussa on huolehdittava eri ikäisten ja erilaisten toimijoiden mahdollisuus tilojen ilta- ja päiväkäyttöön.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 16.02.2021, § 12

Liitteet

- 1 OAS lausuntopyyntö Lahelan monitoimikampus 3542, ksltk 16.2.2021
- 2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Lahelan monitoimikampus asemakaava nro 3542, ksltk 16.2.2021
- 3 Lausunnon liite, kuva, ksltk 16.2.2021

Perustelut

Kuntakehityslautakunnan ilmoituksella 16.12.2020 on päätetty asettaa Lahelan monitoimikampuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja siitä on pyydetty kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 12.1. - 11.2.2021 ja lausunnot tulee toimittaa 11.2.2021 mennessä. Lausunnon jättämiseen on saatu jatkoaika 20.2.asti.

Tavoitteet

Uuden monitoimikampuksen suunnittelu Lahelanpellon alueella käynnistyy. Kaavatyössä tutkitaan kunnan maalle sijoittuvan monitoimikampuksen, joka sisältää yhtenäiskoulun, päiväkodin, esiopetuksen sekä harraste- ja vapaa-ajan toimintaa sekä siihen liittyvien piha-alueiden sijoittuminen Lahelanpellon alueelle sekä liikenneyhteydet monitoimikampukselle. Kaavatyö mahdollistaa uuden palveluverkkosuunnitelman mukaisen koulu- ja päiväkotiverkon toteutumisen.

Suunnittelualue sijoittuu Hyrylän ydinkeskustan länsipuolelle, Lahelanpelto II ja Hämeentien väliselle alueelle. Etäisyys Hyrylän keskustaan on noin 2 kilometriä (linnuntietä), nykyisen tieverkoston kautta noin 3 kilometriä. Suunnittelualue on pääosin rakenta-maton ja käsittää viljelyskäytössä olevia peltoalueita sekä talousmetsää. Lahelanpellon keskellä sijaitsee muutama talouskeskus ja asuinpientaloja sekä Tuusulan Seudun Vesilaitoksen vedenottamo. Alustava suunnittelualue käsittää osaa Lahelanpelto II asuinalueesta, mutta pääosin alue on asemakaavoittamaton. Lahelanpelto II alueen kunnallistekninen- ja katuverkosto on toteutettu ja asuinrakentaminen on käynnistymässä.

Tuusulan kunnan tavoitteena on osoittaa alueita uudenlaisen oppimisympäristön mukaisille monitoimikampuksille, taata riittävät virkistysalueet, -reitit ja suojeltavien arvojen säilyminen sekä tutkia ajoneuvo- ja kevyen liikenteen verkon ratkaisut suunnittelualueella.

Suunnittelun taustaa

Asemakaavatyö on osa Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman mukaista kunnan kouluverkon toteuttamista. Lahelan monitoimikampus (aikaisemmin nimetty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lahelanpelto III) on kaavoitussuunnitelmassa vuosille 2021-2025 merkitty kaavoituksen kärkihankkeeksi. Kärkihankkeet ovat kaavoja, joiden valmisteluun panostetaan ensisijaisesti.

Suunnittelualue on suurelta osin rakentamaton. Alueen keskellä on asuinkeskittymä, talouskeskuksia ja asuinpientaloja. Rakentamaton alue on viljelyksessä olevaa peltoa ja talousmetsää, osa Tuusulanjoen reuna-aluetta. Tieverkkona alueen rakennetuille kiinteistöille toimii Lähteentie ja rakentamattomalle alueelle Lahelanorsi. Lähialueella sijaitsee myös Tuusulan Seudun Vesilaitoksen vedenottamo.

Suunnittelualueen pellot ja metsät ovat kunnan omistuksessa, vedenottamo alue Tuusulan Seudun Vesilaitos kuntainliiton omistuksessa. Muilta osin alueet ovat yksityisessä omistuksessa.

Kaavoitus on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kunta valmistelee asemakaavan perusteella mahdollisesti kyseeseen tulevan maankäyttösopimuksen tontinomistajien kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto:

Lahelan monitoimikampus on yksi Tuusulan palveluverkkosuunnitelman mukaan rakentuvista monitoimikampuksista ja keskeinen osa Etelä-Tuusulan uutta palveluverkkoa. Valmistuessaan Lahelan monitoimikampus korvaa Vaunukankaan ja Ruotsinkylän sisäilmaongelmaiset alakoulut sekä Vaunukankaan päiväkodin. Oppilaita ohjautuu kouluun myös Mikkolan ja Hyrylän koulujen oppilaita. Myös Nahkelan alueen oppilaita voi tulla valmistuvaan kampukseen.

Tulevan monitoimikampuksen suunniteltu koko on noin 600 perusopetusikäistä ja noin 100-150 varhaiskasvatusikäistä. Kasvatus- ja sivistystoimi näkee eteläisemmän, tulevan Lahelanorren viereisen tontin parempana vaihtoehtona alueen oppilaiden kannalta keskeisemmän sijainnin sekä liikenteellisesti paremman saavutettavuuden vuoksi.

Kun valitaan lopullinen monitoimikampuksen sijainti, on huomioitava oppilaiden saattoliikenne koululle tai esimerkiksi Lahelantien varteen ja oppilaiden reitit lähiluontoon. Ristikiventien osalta kevyen liikenteen väylää on jatkettava siten, että turvallinen koulureitti Lahelantieltä Nahkelantielle varmistuu Lahelan monitoimikampukselle.

Varhaiskasvatuksen osalta kampuksen sijainnissa tulee huomioida varhaiskasvatuksen/ päiväkotitoiminnan luonne käyttäjä -näkökulmasta. Rakennuksen saavutettavuus eri suunnista tultaessa. Lapset tuodaan ja haetaan päiväkodista päivittäin. Liikenteellisesti tulee siis huomioida rakennukselle /alueelle liikkuminen autolla turvallisesti, kampuksen luo pysäköinti, mutta myös kevyenliikenteen väylien kehittäminen päiväkodin saavuttamiseksi ekologisemmilla keinoilla.

Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöä on myös piha-alueen ulkopuolelle sijoittuva luonto. Varhaiskasvatusikäisten kanssa olisi tärkeää, että yhteys luontoon onnistuisi myös pienimpien lasten kanssa turvallisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hankkeessa tulee hyödyntää ja huomioida Tuusulanjokilaakson maisema-alue ja sen arvo virkistys- ja opetuskäytössä ja luontokohteena. Kaavasuunnittelussa tulee ottaa huomioon, että kampus-alueella on riittävät aluevaraukset ulos rakennettavan oppimis- ja liikkumisympäristön suunnitteluun. Asuinalueiden ja palveluiden välisten yhteyksien ja kulkureittien suunnittelu tulee olla olennainen osa asemakaavan valmistelua. Kaavasuunnittelun yhteydessä tulee osoittaa, miten liitteen kuvassa esitetyt, suuntaa-antavat yhteystarpeet huomioidaan alueen kokonaissuunnittelussa ja miten ne varmistetaan suunnittelualueella.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää antaa Lahelan monitoimikampuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 18.02.2021, § 11

Liitteet

- 1 OAS lausuntopyyntö Lahelan monitoimikampus 3542, kvltk 18.2.2021
- 2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Lahelan monitoimikampus asemakaava nro 3542, kvltk 18.2.2021
- 3 Lausunnon liite, kuva, kvltk 18.2.2021

Perustelut

Kuntakehityslautakunnan ilmoituksella 16.12.2020 on päätetty asettaa Lahelan monitoimikampuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja siitä on pyydetty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 12.1. - 11.2.2021 ja lausunnot tulee toimittaa 11.2.2021 mennessä. Lausunnon jättämiseen on saatu jatkoaika 20.2.asti.

Tavoitteet

Uuden monitoimikampuksen suunnittelu Lahelanpellon alueella käynnistyy. Kaavatyössä tutkitaan kunnan maalle sijoittuvan monitoimikampuksen, joka sisältää yhtenäiskoulun, päiväkodin, esiopetuksen sekä harraste- ja vapaa-ajan toimintaa sekä siihen liittyvien piha-alueiden sijoittuminen Lahelanpellon alueelle sekä liikenneyhteydet monitoimikampukselle. Kaavatyö mahdollistaa uuden palveluverkkosuunnitelman mukaisen koulu- ja päiväkotiverkon toteutumisen.

Suunnittelualue sijoittuu Hyrylän ydinkeskustan länsipuolelle, Lahelanpelto II ja Hämeentien väliselle alueelle. Etäisyys Hyrylän keskustaan on noin 2 kilometriä (linnuntietä), nykyisen tieverkoston kautta noin 3 kilometriä. Suunnittelualue on pääosin rakenta-maton ja käsittää viljelyskäytössä olevia peltoalueita sekä talousmetsää. Lahelanpellon keskellä sijaitsee muutama talouskeskus ja asuinpientaloja sekä Tuusulan Seudun Vesilaitoksen vedenottamo. Alustava suunnittelualue käsittää osaa Lahelanpelto II asuinalu-eesta, mutta pääosin alue on asemakaavoittamaton. Lahelanpelto II alueen kunnallistekninen- ja katuverkosto on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

toteutettu ja asuinrakentaminen on käynnistymässä.

Tuusulan kunnan tavoitteena on osoittaa alueita uudenlaisen oppimisympäristön mukaisille monitoimikampuksille, taata riittävät virkistysalueet, -reitit ja suojeltavien arvojen säilyminen sekä tutkia ajoneuvo- ja kevyen liikenteen verkon ratkaisut suunnittelualueella.

Suunnittelun taustaa

Asemakaavatyö on osa Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman mukaista kunnan kouluverkon toteuttamista. Lahelan monitoimikampus (aikaisemmin nimetty Lahelanpelto III) on kaavoitussuunnitelmassa vuosille 2021-2025 merkitty kaavoituksen kärkihankkeeksi. Kärkihankkeet ovat kaavoja, joiden valmisteluun panostetaan ensisijaisesti.

Suunnittelualue on suurelta osin rakentamaton. Alueen keskellä on asuinkekkittämä, talouskeskuksia ja asuinpientaloja. Rakentamaton alue on viljelyksessä olevaa peltoa ja talousmetsää, osa Tuusulanjoen reuna-alueita. Tieverkkona alueen rakennetuille kiinteistöille toimii Lähteentie ja rakentamattomalle alueelle Lahelanorsi. Lähialueella sijaitsee myös Tuusulan Seudun Vesilaitoksen vedenottamo.

Suunnittelualueen pellot ja metsät ovat kunnan omistuksessa, vedenottamo alue Tuusulan Seudun Vesilaitos kuntainliiton omistuksessa. Muilta osin alueet ovat yksityisessä omistuksessa.

Kaavoitus on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kunta valmistelee asemakaavan perusteella mahdollisesti kyseeseen tulevan maankäyttösopimuksen tontinomistajien kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto:

Lahelan monitoimikampus on yksi Tuusulan palveluverkkosuunnitelman mukaan rakentuvista monitoimikampuksista ja keskeinen osa Etelä-Tuusulan uutta palveluverkkoa. Valmistuessaan Lahelan monitoimikampus korvaa Vaunukankaan ja Ruotsinkylän sisäilmaongelmaiset alakoulut sekä Vaunukankaan päiväkodin. Oppilaita ohjautuu kouluun myös Mikkolan ja Hyrylän koulujen oppilaita. Myös Nahkelan alueen oppilaita voi tulla valmistuvaan kampukseen.

Tulevan monitoimikampuksen suunniteltu koko on noin 600 perusopetusikäistä ja noin 100-150 varhaiskasvatusikäistä. Kasvatus- ja sivistystoimi näkee eteläisemmän, tulevan Lahelanorren viereisen tontin parempana vaihtoehtona alueen oppilaiden kannalta keskeisemmän sijainnin sekä liikenteellisesti paremman saavutettavuuden vuoksi.

Kun valitaan lopullinen monitoimikampuksen sijainti, on huomioitava oppilaiden saattoliikenne koululle tai esimerkiksi Lahelantien varteen ja oppilaiden reitit lähiluontoon. Ristikiventien osalta kevyen liikenteen väylää on jatkettava siten, että turvallinen koulureitti Lahelantieltä Nahkelantielle varmistuu Lahelan monitoimikampukselle.

Varhaiskasvatuksen osalta kampuksen sijainnissa tulee huomioida varhaiskasvatuksen/ päiväkotitoiminnan luonne käyttäjä -näkökulmasta. Rakennuksen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

saavutettavuus eri suunnista tultaessa. Lapset tuodaan ja haetaan päiväkodista päivittäin. Liikenteellisesti tulee siis huomioida rakennukselle /alueelle liikkuminen autolla turvallisesti, kampuksen luo pysäköinti, mutta myös kevyenliikenteen väylien kehittäminen päiväkodin saavuttamiseksi ekologisemmilla keinoilla.

Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöä on myös piha-alueen ulkopuolelle sijoittuva luonto. Varhaiskasvatusikäisten kanssa olisi tärkeää, että yhteys luontoon onnistuisi myös pienimpien lasten kanssa turvallisesti.

Hankkeessa tulee hyödyntää ja huomioida Tuusulanjokilaakson maisema-alue ja sen arvo virkistys- ja opetusikäikässä ja luontokohteena. Kaavasuunnittelussa tulee ottaa huomioon, että kampus-alueella on riittävät aluevaraukset ulos rakennettavan oppimis- ja liikkumisympäristön suunnitteluun. Asuinalueiden ja palveluiden välisten yhteyksien ja kulkureittien suunnittelu tulee olla olennainen osa asemakaavan valmistelua. Kaavasuunnittelun yhteydessä tulee osoittaa, miten liitteen kuvassa esitetyt, suuntaa-antavat yhteystarpeet huomioidaan alueen kokonaissuunnittelussa ja miten ne varmistetaan suunnittelualueella.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa Lahelan monitoimikampuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 25.10.2023, § 96

Valmistelijat / lisätiedot:
Teija Hallenberg
teija.hallenberg@tuusula.fi
kaavasuunnittelija

Liitteet

- 1 3542_Lahelan kampus asemakaavan selostus, KKL 25.10.2023
- 2 LIITE 1_3542E_Asemakaavan_seurantalomake, KKL 25.10.2023
- 3 LIITE 2_OAS_Lahelan monitoimikampus, KKL 25.10.2023
- 4 LIITE_3a 3542E_kaavakartta_A3, KKL 25.10.2023
- 5 LIITE_3b 3542E_määräykset, KKL 25.10.2023
- 6 LIITE_3c Havainnekuva, KKL 25.10.2023
- 7 LIITE 3d_Kunnan maanomistuskartta, KKL 25.10.2023
- 8 LIITE_3e I Lahelan yleissuunnitelman päivityksen (Ramboll Oy, KKL 25.10.2023) liitemateriaaleista selostus, KKL 25.10.2023
- 9 LIITE_3e II Lahelan yleissuunnitelman päivityksen (Ramboll Oy, KKL 25.10.2023) liitemateriaaleista rakennettavuus selvitys, KKL 25.10.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

10 LIITE_3e III Lahelan yleissuunnitelman päivityksen (Ramboll Oy, KKL 25.10.2023) liitemateriaaleista pohjavesiselvitys, KKL 25.10.2023

11 LIITE_3e IV Lahelan yleissuunnitelman päivityksen (Ramboll Oy, KKL 25.10.2023) liitemateriaaleista vaihtoehtotarkastelu_koulut, KKL 25.10.2023

12 LIITE 4_3542_Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteet, lausunnot ja vastineet, KKL 25.10.2023

Perustelut

Asemakaava koskee osaa Lahelanpelto III aluetta. Lahelanpelto III sijaitsee Hyrylän länsipuolella ja rajoittuu Lahelanpelto II asuinalueeseen. Kaavaratkaisu mahdollistaa päiväkodin ja uudenlaisen oppimisympäristön mukaisen koulukeskuksen sijoittumisen alueelle, viheraluetta sekä tarvittavat ajoneuvo- ja kevyen liikenteen verkon ratkaisut suunnittelualueella. Kaavaratkaisu mahdollistaa 1100 oppilaan kampuksen, johon sijoittuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen (1.- 9.-luokat), pienryhmä- ja valmistavan opetuksen tiloja, liikunta- ja asukastiloja sekä piha-, ulkoliikunta-, ja pysäköintialueiden sijoittamisen Lahelanpellon alueelle, uusien katujen rakentamisen sekä virkistysalueiden kehittämisen että luontoarvojen suojelemisen.

Lahelan monitoimikampuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli julkisesti nähtävillä 12.1.-11.2.2021. Asukastilaisuus pidettiin 21.1.2021.

Nähtävilläolon aikana kirjallisia lausuntoja saapui 15 ja mielipiteitä 3. Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kohdistuivat lähinnä katuverkkoon ja pohjavesiasioihin. Myös mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat alueen liikennejärjestelyihin sekä huoleen pohjavedestä. Lahelanpellon alueelle on laadittu Lahelan yleissuunnitelman päivitys, jossa on muun ohella tehty liikenneselvityksiä sekä pohjavesitutkimuksia.

Kaavaratkaisu edesauttaa kunnan strategisten tavoitteiden toteutumista siten, että tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä sekä olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista.

Kaavaratkaisun runko perustuu Lahelan yleissuunnitelman päivityksen (Ramboll Oy, KKL 25.10.2023) selvitysaineistoon sekä päivityksen osana tehtyyn koulujen sijaintivaihtoehtovertailuun. Koulutontin hankesuunnittelua on tehty Lahelan yleissuunnitelman valmistelun ohessa. Kaava-alue on osa Lahelanpellon yleissuunnitelman päivitysaluekokonaisuutta. Lahelaan vuonna 2008 laadittua yleissuunnitelmaa päivitetään vielä toteutumattomilta osilta (Ramboll Oy, KKL 25.10.2023). Kaavatyön perustaksi yleissuunnitelman päivityksessä selvitettiin ainakin koulutontin rakentamiseen soveltuvat vaihtoehtoiset alueet, tarvittava katuverkko, kunnallistekniikan alustavat suunnitelmat, pohjaveden suojelutarpeita, hulevesien hallintaa, tulva-alueet ja tulviin varautuminen, luonnonsuojelutarpeet.

Lahelan kampus on kohde, jossa järjestetään varhaiskasvatusta ja perusopetusta. Koulussa on perusopetusryhmien lisäksi pienryhmä- ja valmistavaa opetusta. Rakennukseen sijoittuu myös nuorisotyön toimintoja ja se tarjoaa tiloja kuntalaisten monipuoliseen käyttöön. Kampus toteutetaan elinkaarihankkeena kilpailullisella neuvottelumenettelyllä. Kampuksen hankesuunnitelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa 9.10.2023. Lahelan kampus mitoitetaan yhteensä noin 1106

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

lapselle: 1.-9. vuosiluokkien noin 866 oppilasta, noin 42 esiopetusoppilasta sekä 8-ryhmäisen päiväkodin noin 168 lasta. Henkilökuntaa kampukselle tulee noin 120 henkilöä. Hankesuunnitelman mukaan Lahelan kampukseen sijoittuvat Vaunukankaan koulu ja päiväkotito, osa Ruotsinkylän ja Mikkolan kouluista, osa Hyrylän yläasteesta. Rakentaminen mahdollistaa osaltaan uuden palveluverkkosuunnitelman mukaisen koulu- ja päiväkotiverkon toteutumisen. Kampuksen laajuus tarkentuu hankintavaiheessa ja alueen oppilasennusteiden toteutumisen myötä. Koulu- ja päiväkotitiloja hyödynnetään tulevaisuudessa myös kuntalaisten tiloina. Tämän vuoksi uusia rakennuksia suunniteltaessa huomioidaan tarve julkisille, puolijulkisille sekä yksityisille ja puoliyksityisille tiloille.

Kaava-alue on kunnan omistuksessa.

Mitoitus

Suunnittelualueen pinta-ala on n. 17,03 ha.

Koulutontilla (YO) on rakennusoikeutta 16 500 k-m².

Kaavatalous

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kunnalle kustannuksia palvelurakentamisen myötä noin 50 miljoonaa euroa sekä katu- ja infrarakentamisesta noin 4,9 miljoonaa euroa.

Hallintosäännön maankäyttöä ja rakentamista koskevan toimivaltataulukon mukaan kunnanhallitus päättää asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä Lahelan kampuksen (Lahelan monitoimikampuksen) osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteisiin ja lausuntoihin laaditut vastineet
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

kunnanhallitus päättää

- asettaa Lahelan kampuksen asemakaavan muutosehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville muistutusten ja lausuntojen esittämistä varten

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Kokouskäsitely

Kokoustauko asian käsittelyn aikana klo 18:34 - 18:42.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valmistelija / lisätiedot:

Teija Hallenberg
teija.hallenberg@tuusula.fi
kaavasuunnittelija

Liitteet

- 1 3542_Lahelan kampus asemakaavan selostus, khall 30.10.2023
- 2 LIITE 1_3542E_Asemakaavan_seurantalomake, khall 30.10.2023
- 3 LIITE 2_OAS_Lahelan monitoimikampus, khall 30.10.2023
- 4 LIITE_3a 3542E_kaavakartta_A3, khall 30.10.2023
- 5 LIITE_3b 3542E_määräykset, khall 30.10.2023
- 6 LIITE_3c Havainnekuva, khall 30.10.2023
- 7 LIITE 3d_Kunnan maanomistuskartta, khall 30.10.2023
- 8 LIITE_3e I Lahelan yleissuunnitelman päivityksen (Ramboll Oy, KKL 25.10.2023) liitemateriaaleista selostus, khall 30.10.2023
- 9 LIITE_3e II Lahelan yleissuunnitelman päivityksen (Ramboll Oy, KKL 25.10.2023) liitemateriaaleista rakennettavuusselvitys, khall 30.10.2023
- 10 LIITE_3e III Lahelan yleissuunnitelman päivityksen (Ramboll Oy, KKL 25.10.2023) liitemateriaaleista pohjavesiselvitys, khall 30.10.2023
- 11 LIITE_3e IV Lahelan yleissuunnitelman päivityksen (Ramboll Oy, KKL 25.10.2023) liitemateriaaleista vaihtoehtotarkastelu_koulut, khall 30.10.2023
- 12 LIITE 4_3542_Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteet, lausunnot ja vastineet, khall 30.10.2023

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- asettaa Lahelan kampuksen asemakaavan muutosehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville muistutusten ja lausuntojen esittämistä varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 13,26.10.2021

Kuntakehityslautakunta, § 46,18.05.2022

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 29,08.11.2022

Kuntakehityslautakunta, § 36,19.04.2023

Kunnanhallitus, § 147,24.04.2023

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 53,13.06.2023

Kuntakehityslautakunta, § 94,25.10.2023

Kunnanhallitus, § 412, 30.10.2023

§ 412

Focus-alueen yleissuunnitelman hyväksyminen

TUUDno-2021-2284

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, 26.10.2021, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:

Petteri Puputti

petteri.puputti@tuusula.fi

projektipäällikkö

Projektipäällikkö Petteri Puputti esittelee kokouksessa Focus-alueen ajankohtaisia projektikuulumisia, alueen yleissuunnittelun tämänhetkistä tilannetta ja suunnitteluprosessin tulevaa kulkua.

Focus-alueen yleissuunnittelulla tarkennetaan ja ajanmukaistetaan osayleiskaavassa tehtyjä suunnitteluratkaisuja, jotka käsittävät yksittäisiä asemakaava-alueita laajempia kokonaisuuksia. Suunnittelussa otetaan kantaa mm. Kehä IV:n liittymäjärjestelyihin ja rinnakkaiskadun linjaukseen, korttelikokoihin, kaupan ratkaisuun sekä voimalinjojen muutostarpeisiin. Yleissuunnittelussa pureudutaan myös alueen vaiheittaiseen toteutukseen. Yleissuunnitelma ei ole virallinen kaavataso, mutta se toimii laadittavien asemakaavojen selvitysaineistona.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta

- merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Projektipäällikkö Petteri Puputti selosti asiaa kokouksessa.

Kuntakehityslautakunta, 18.05.2022, § 46

Valmistelijat / lisätiedot:

Petteri Puputti

petteri.puputti@tuusula.fi

projektipäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Liitteet

- 1 Liite A Yleissuunnitelma VE1, KKL 18.5.2022
- 2 Liite B Yleissuunnitelma VE2, KKL 18.5.2022
- 3 Liite C Liikennesuunnitelma, KKL 18.5.2022
- 4 Liite D Kaupallinen ja toiminnallinen kehittäminen, KKL 18.5.2022
- 5 Focus Yleissuunnitelman OAS, KKL 18.5.2022
- 6 Focus Yleissuunnitelman raportti luonnosvaihe KKL 18.5.2022

Sijainti

Suunnittelualue sijoittuu Etelä-Tuusulaan Helsinki-Vantaan lentoaseman pohjoispuolelle, Tuusulanväylän (kt45) ja Myllykyläntien (mt 11463) väliin. Suunnittelualueen rajaus mukailee pääosin Focus-alueen osayleiskaavan mukaista rajausta. Suunnittelualueen pohjoisreuna rajautuu paikoin asutukseen ja Huhtariihen itäpuolella suunnittelualue ylittää aina Maisalantielle asti. Etelärajana toimii Vantaan kaupunginraja. Alueen pinta-ala on noin 490 ha. Suunnittelualueen rajaus voi muuttua työn edetessä ja tavoitteiden tarkentuessa.

Tavoitteet ja lähtökohdat

Tuusulan kuntastrategiassa yrittämisellä ja työpaikkojen luomisella on merkittävä rooli. Yhtenä keskeisenä tavoitteena on tarjota työpaikkatontteja erinomaisilla liikenneyhteyksillä. Focus-alue on yksi kunnan merkittävimmistä tulevista yritysalueista ja kaavoituksen kärkihankkeista.

Yleissuunnitelma on vapaamuotoinen suunnitelma, jolla ei ole maankäyttö ja rakennuslain (MRL) mukaisia oikeusvaikutuksia. Focus-alueen yleissuunnittelulla ajanmukaistetaan ja tarkennetaan aiemmin laaditussa Focus-alueen osayleiskaavassa tehtyjä ratkaisuja muun muassa vasta laaditussa mt 152 (Kehä IV) aluevaraussuunnitelmassa esitetyt liikenne- ja ratkaisut eroavat jonkin verran osayleiskaavan liikennealueiden tilavarauksista.

Suunnittelussa otetaan kantaa yksittäisiä asemakaava-alueita laajempiin kokonaisuuksiin kuten alueen poikki itä-länsisuunnassa kulkevan kehätien rinnakkaiskadun linjaukseen ja profiiliin sekä voimalinjojen muutostarpeisiin. Yleissuunnitelman yhtenä tavoitteena on varmistaa, että tähän mennessä laaditut ja tulevaisuudessa laadittavat suunnitelmat toimivat yhteen. Työllä pyritään myös herättämään keskustelua alueen kehittämisestä sekä asettamaan tavoitteita alueen jatkosuunnittelua varten.

Yleissuunnitelmalla on tarkoitus ottaa kantaa alueen kehittämisen kannalta keskeisiin teemoihin kuten:

- Maankäytön ja Kehä IV:n liikenne- ja ratkaisujen yhteensovittaminen
- Alueen sisäisen katuverkon suunnittelun periaatteet
 - Erityisesti Kehä IV:n suuntaisen rinnakkaiskadun linjaus ja profiili
- Korttelirakenne yleispiirteisine käyttötarkoituksineen ja rakennustehokkuuksineen
- Alueen tasauksen tarkentaminen ja massatasapainon laskenta
- Mahdolliset muutokset/tarkennukset osayleiskaavan mukaiseen kaupan ratkaisuun
- Voimalinjojen siirron keskeiset periaatteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Hulevesien johtamisen ja muun kunnallistekniikan järjestämisen yleissuunnittelu
- Kustannusarvion laatiminen

Yleissuunnitelma ei ole kaava eikä sillä ole oikeusvaikutuksia, eikä yleissuunnitelman hyväksymisestä voi valittaa. Yleissuunnitelma on nimensä mukaisesti luonteeltaan yleispiirteinen ja selvityksenomainen. Yleissuunnitteluvaiheen jälkeen suunnittelu tarkentuu asemakaavoittamalla. Yleissuunnitelmaa ei siten tule lukea yksityiskohdiltaan valmiina.

Vuorovaikutus

Vuorovaikutuksen tukemiseksi yleissuunnittelusta on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), joka on päätöksen liitteenä. Asukastilaisuus suunnitelmista järjestetään kesäkuussa. Siitä tiedotetaan erikseen kunnan nettisivuilla.

Suunnitelmaratkaisu

Yleissuunnitelmaluonnokset koostuvat kahdesta vaihtoehtoisesta ratkaisumallista, joiden pohjalta laaditaan yleissuunnitelman ehdotus ja myöhemmin lopullinen suunnitelma. Vaihtoehtojen keskeisimmät erot kohdistuvat Myllykyläntien eritasoliittymän muotoon, kehätien rinnakkaiskadun ja Maisalantien yhteyden linjauksiin, voimalinjojen sijoittamiseen ja kaupan alueen sijaintiin.

Vaihtoehdossa 1 Kehä IV:n ja Myllykyläntien eritasoliittymän pohjoisempi silmukkaramppi sijoittuu Myllykyläntien länsipuolelle. Focus-alueen läpi kulkeva itä-länsisuuntainen kehätien rinnakkaiskatu toimii alueen pääkatuna ja se kulkee nykyisten voimalinjojen pohjoispuolelta. Uudet voimalinjat on sijoitettu yhteispylväisiin kadun pohjoisreunalle. Sammonmäessä raitiovaunun mahdollistava leveä katuyhteys Maisalantielle leikkaa työpaikka-alueen läpi jakaen korttelin. Suunnittelualueen pohjoisreunaa kiertää yhtenäinen suojaviheralue, jota käytetään hulevesien johtamiseen. Tuusulanväylän länsipuolelle, lentokenttäalueen ja moottoritien väliin on osoitettu kaupan reservin alue (KM/res), jota voidaan jatkaa etelään Vantaan puolelle ja joka voidaan tarvittaessa toteuttaa myös työpaikka-alueena, mikäli kaupan alue ei lähde toteutumaan. Sammonmäen alue koostuu kolmesta työpaikkatoimintojen (TP) aluekokonaisuudesta. Alueen keskiosaan on suunniteltu isohkoja, mahdollisimman yhtenäisiä teollisuuden ja logistiikan (T) korttelialueita.

Vaihtoehdossa 2 Kehä IV:n ja Myllykyläntien eritasoliittymän pohjoisempi silmukkaramppi sijoittuu Myllykyläntien itäpuolelle ja rampin pää kytkeytyy suoraan alueen läpi kulkevaan itä-länsisuuntaiseen kehätien rinnakkaiskatuun. Alueen pääkatuna toimiva rinnakkaiskatu kulkee nykyisten voimalinjojen eteläpuolelta ja uudet voimalinjat on sijoitettu erillispylväisiin kadun eteläreunalle. Sammonmäelle on osoitettu yksi yhtenäinen kaupan alue (KM), jolle voi sijoittua tilaa vaativaa erikoiskauppaa sekä sitä täydentävää päivittäistavarakauppaa. Raitiovaunun mahdollistava katuyhteys Maisalantielle kulkee nykyisen Lemmintien vierusta pitkin kiertäen kaupan alueen. Alueen keskiosiin on suunniteltu useita eri kokoisia teollisuuden ja logistiikan alueita (T). Pohjoisosan hulevesien johtamiseen käytettävä suojaviheralue kaartaa alueen keskiosissa voimakkaasti etelään kohti vesien purkupaikkaa.

Vaihtoehdossa 1 katujen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 26 milj. euroa sekä voimalinjojen siirtokustannuksiksi noin 2 milj. euroa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vaihtoehdossa 2 katujen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 24,5 milj. euroa sekä voimalinjojen siirtokustannuksiksi noin 2,8 milj. euroa.

Suunnittelukonsulttina työssä toimii Sweco Infra & Rail Oy. Yleissuunnittelun tueksi on laadittu katu- ja liikennesuunnitelma, joka on liitteenä. Lisäksi on laadittu kaksi erillisselvitystä: Focus-alueen kaupallinen ja toiminnallinen kehittäminen (Ramboll 2021) sekä vielä keskeneräinen Focus -alueen 110 kV voimajohtoreittien esiselvitys (Eltel Networks).

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää

- asettaa Focus-alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja yleissuunnitelman valmisteluaineiston nähtäville 30 päivän ajaksi mielipiteiden ja lausuntojen esittämistä varten.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä ja tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, 08.11.2022, § 29

Valmistelijat / lisätiedot:

Petteri Puputti

petteri.puputti@tuusula.fi

projektipäällikkö

Projektipäällikkö Petteri Puputti esittelee kokouksessa Focus-alueen ajankohtaisia projektikuulumisia, alueen yleissuunnittelun tämänhetkistä tilannetta ja suunnitteluprosessin tulevaa kulkua.

Focus-alueen yleissuunnittelulla tarkennetaan ja ajanmukaistetaan osayleiskaavassa tehtyjä suunnitteluratkaisuja, jotka käsittävät yksittäisiä asemakaava-alueita laajempia kokonaisuuksia. Suunnittelussa otetaan kantaa mm. Kehä IV:n liittymäjärjestelyihin ja rinnakkaiskadun linjaukseen, korttelikokoihin, kaupan ratkaisuun sekä voimalinjojen muutostarpeisiin. Yleissuunnitelma ei ole virallinen kaavataso, mutta se toimii laadittavien asemakaavojen selvitysaineistona.

Yleissuunnitelman osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä muu valmisteluaineisto mukaan lukien kaksi vaihtoehtoista maankäyttöluonnosta olivat nähtävillä keväällä 26.5.–30.6.2022. Syksyn aikana on laadittu suunnitelmaa tarkentavaa yleissuunnitelman ehdotusta ja siihen liittyvää selvitysaineistoa.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Projektipäällikkö Petteri Puputti selosti asiaa kokouksessa.

Kuntakehityslautakunta, 19.04.2023, § 36

Valmistelijat / lisätiedot:

Petteri Puputti

petteri.puputti@tuusula.fi

projektipäällikkö

Liitteet

- 1 Focus-alueen yleissuunnitelma ehdotus KKL19.4.2023
- 2 Focus-alueen yleissuunnitelman ehdotus raportti KKL19.4.2023
- 3 Focus-alueen yleissuunnitelma raportin liitteet A-C KKL19.4.2023
- 4 Focus-alueen yleissuunnitelma raportin liitteet D-E KKL19.4.2023
- 5 Focus-alueen yleissuunnitelma raportin liitteet F-H KKL19.4.2023

Suunnitelman aikaisempi käsittely ja vuorovaikutus

Kuntakehityslautakunta 18.5.2022 § 46 päätti asettaa Focus-alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja yleissuunnitelman valmisteluaineiston nähtäville 30 päivän ajaksi mielipiteiden ja lausuntojen esittämistä varten.

Suunnitelman luonnosaineisto oli julkisesti nähtävillä 26.5 — 30.6.2022 välisen ajan. Lisäksi alueen suunnittelusta järjestettiin asukastilaisuus tiistaina 7.6.2022 Ruotsinkylän koululla.

Määräajassa saapui 11 lausuntoa ja 6 mielipidettä.

Lausunnot koskivat pääasiassa luontoarvoja, pienvesiä, hulevesien järjestämistä ja pohjaveden suojelua. Lisäksi otettiin kantaa kaupan ratkaisuun, lentokenttäalueen maankäyttöön, muinaisjäännösinventoinnin laatimistarpeeseen, raskaan liikenteen taukopaikkaan, maanalaisiin ratahankkeisiin, louhintoihin ja alueen tasaukseen, ympäristön pilaantumiseen sekä erilaisiin ympäristöhaittoihin ja niiden hallintaan, liikenneratkaisujen järjestämiseen sekä niistä aiheutuvien meluhaittojen ehkäisyyn.

Mielipiteet koskivat lähes yksinomaan liikennettä ja siitä aiheutuvia ongelmia. Lisäksi esiin nostettiin asuntojen jääminen tiealueelle, maisemavaikutukset, suoja-alueiden riittävyys ja lentokonemelun huomioon ottaminen suunnittelussa.

Lausunnot, mielipiteet ja vastineet niihin ovat suunnitteluaineiston liitteenä.

Suunnitelmaehdotus ja oleellisimmat muutokset luonnosvaiheeseen nähden

Yleissuunnitelma-aineistoa on päivitetty luonnosvaiheesta saadun palautteen sekä laadittujen selvitysten perusteella. Suunnitelmaratkaisu yhdistelee ja tarkentaa aiemmin esitettyjä vaihtoehtoja (Ve1 ja Ve2).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Focus-alueen länsi- ja keskiosissa katuverkko sekä Kehä IV:n liikennejärjestelyt ovat pääosin luonnosvaihtoehdon 1. mukaiset, kun suunnittelualueen itäosassa Maisalantielle johtava uusi katuysteys (K2) on luonnosvaihtoehdon 2. mukainen. Kehä IV:n tiealueeseen on tehty muutamia laajennuksia. Finavian eritasoliittymässä tiealuetta on avarrettu, jotta se huomioisi paremmin alueen korkeuserot ramppien luiskauksissa sekä eritasoliittymään johtavan kadun (K3) tilavarauksen. Tuusulanväylän eritasoliittymän tilavaraukseen on sisällytetty Focus-alueen osayleiskaavan yhteydessä laaditun aiemman aluevaraussuunnitelman mukainen ramppivaraus risteuksen luoteisosassa. Katuyhteydet joiden tarve on tunnistettu suunnittelun yhteydessä ja joita ei tässä vaiheessa ole voinut suunnitella yksityiskohtaisemmin ovat osoitettu yhteystarvemerkinnoilla.

Ehdotuksen näkyvimmit muutokset koskevat kaupan alueiden rakennetta. Focus-alueen osayleiskaavassa esitetyn kaupan ratkaisun todetaan olevan alueiden sijoittumisen osalta ilmeisen vanhentuneeksi (MRL 42 § 4 mom.). Osayleiskaavassa esitetyt kaupan laadulliset ja määrälliset rajaukset ovat kuitenkin edelleen ajanmukaisia. Päivitetyssä suunnitelmassa osayleiskaavan mukainen vähittäiskaupan suuryksikkö (100 000 k-m²) jakautuu kolmeen osa-alueeseen (KM, KMTP, TP) ja kaupan painopistettä siirretään etelään. Kehätien pohjoispuolelle tulee kaupan ja toimitilojen sekoittunut alue (KMTP) jonka kaupan mitoitus on enintään 40 000 k-m² sekä sitä ympäröivät työpaikka-alueet (TP), joihin voi sijoittaa myös vähäisesti kauppaa/liiketoimia (yht. 10 000 k-m² kauppaa). Pääasiallinen kaupan alue (KM) sijoittuu mt 152 tielinjauksen eteläpuolelle, Tuusulanväylän ja lentoliikenteen alueen väliin Vantaan rajalle. Alueen kaupan mitoitus on enintään 50 000 k-m² keskusta-alueiden ulkopuolelle soveltuvaa seudullista tilaa vaativaa erikoistavarakauppaa. Tämä alue tulee toteutukseen vasta pohjoispuoleisten alueiden jälkeen.

Lentoaseman/lentoliikenteen alueen maankäyttöä ei pystytä tällä hetkellä suunnittelemaan yksityiskohtaisemmin, joten luonnosvaiheessa LL-log merkinnällä osoitettu ohjeellinen teollisuuden ja logistiikan alue on korvattu ehdotuksessa ”Selvitysalue” -merkinnällä. Alueen maankäyttö suunnitellaan myöhempänä ajankohtana.

Alueen tasaussuunnitelmaan ja massatasapainolaskelmaa on tarkistettu. Voimalinjan reittisuunnitelmaa on päivitetty istumaan maankäytön ja kunnallistekniikan viimeisimpiin suunnitelmiin. Lisäksi on alustavasti tutkittu KM-alueen läpi leikkaavan voimalinjan linjan siirtoa Tuusulanväylän viereen. Ratkaisun toteutuskelpoisuus vaatii vielä yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja neuvotteluja voimalinjan omistajan kanssa.

Focus-alueesta on laadittu ehdotusvaiheessa vesihuollon ja hulevesien hallinnan yleissuunnitelma. Vesi- ja jätevesiverkostolle sekä hulevesien johtamiselle suunniteltiin pääreitit ja mitoitus sekä laadittiin kustannusarvio. Putkilinjat kulkevat pääasiassa katuverkon linjauksia pitkin. Hulevesien käsittelyn kokonaisratkaisu perustuu sekä alueelliseen että tonttikohtaiseen viivytykseen ja laadulliseen hallintaan. Lisäksi hulevesien hallinnan yleissuunnitelmassa on asetettu määrällisiä ja laadullisia tavoitteita vesijohtamiselle ja käsittelylle. Alueelliset hulevesireitit ja viivytyksaltaat sijoittuvat suojaviheralueille (EV). Alueiden rajaukseen on tehty joitakin tarkennuksia luonnosvaiheen jälkeen. Huhtarinpuron luonnontilaisesta osasta suurin osa on jätetty rakentamisen ulkopuolelle. Luonnontilainen osuus sijoittuu alueen pääkadun (K1) pohjoispuolelle. Sen sijaan Huhtarinporon säilyttäminen luonnontilaisena ei ole

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

mahdollista, sillä mt 152 linjaus katkaisee noron uoman ja noro jää myös osittain maa-aineksen ottotason ja korttelin tasauksen yläpuolelle. Suunnittelualueen pohjoisosassa sijaitseva Kratinkallionsuo on rajattu lähes kokonaan rakentamisen ulkopuolelle ja suon läpi aiemmin mietitty hulevesien pääuoma on ohjattu uudelle reitille.

Pohjavesialueiden rajaukset on tarkistettu. Yleissuunnitelmaportilla esitetään vain pohjavesialueen raja sekä vedenottamon lähisuoja-alueen raja kartan luettavuuden vuoksi. Kuninkaanlähteen vedenottamo on lisätty kartalle ET-alueena ja samoin Lemmintien varren pumppaamo.

Yleissuunnitelman liiteaineistoa on päivitetty. Teknisten selvitysten lisäksi uutena liitteenä on mm. Focus-alueen luontoselvityksistä laadittu koontiraportti. Havainnollistamisen tueksi alueen maankäytöstä on laadittu 3D-malli, jota voidaan päivittää suunnittelun edetessä.

Yleissuunnitelman vaikutukset ja kustannukset

Yleissuunnitelma antaa suuntaa jatkossa tarkemmille asemakaavatasoisille suunnitelmille, viheralue-, liikenne- ja katusuunnitelmille, joiden yhteydessä tehdään tarvittavat selvitykset ja riittävät vaikutusten arvioinnit.

Katuverkon suunnittelussa katujen kokonaiskustannukseksi on arvioitu noin 25,1 M €. Kustannusarvioon liittyy epävarmuustekijöitä, eikä siinä ole huomioitu koko Focus-alueen katuverkon kustannuksia, koska joiltain osin suunnitteluratkaisut ovat vielä avoinna (yhteystarpeena merkitys kadut). Myöskään Kehä IV:n rakentamiskustannuksia tai maanteiden perusrakennuskustannuksia ei ole huomioitu.

Vesihuollon ja hulevesien hallinnan rakentamisen kustannusarvio noin 4,4 M€. Vesihuoltosuunnitelman kustannusarvio ei kata kuin Kehä IV:n pohjoispuoleiset alueet.

Voimalinjojen siirron alustava kustannusarvio on noin 2-3 M€.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä yleissuunnitelmaluonnoksien sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteisiin ja lausuntoihin laaditut vastineet
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää
 - asettaa Focus-alueen yleissuunnitelmaehdotuksen nähtäville 30 päivän ajaksi lausuntojen ja muistutusten esittämistä varten.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä ja tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:

Petteri Puputti
petteri.puputti@tuusula.fi
projektipäällikkö

Liitteet

- 1 Focus-alueen yleissuunnitelma ehdotus khall 24.4.2023
- 2 Focus-alueen yleissuunnitelma raportin liitteet A-C, khall. 24.4.2023
- 3 Focus-alueen yleissuunnitelma raportin liitteet D-E, khall. 24.4.2023
- 4 Focus-alueen yleissuunnitelma raportin liitteet F-H, khall. 24.4.2023
- 5 Focus-alueen yleissuunnitelman ehdotus raportti KKL19.4.2023, khall 24.4.2023

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- asettaa Focus-alueen yleissuunnitelmaehdotuksen nähtäville 30 päivän ajaksi lausuntojen ja muistutusten esittämistä varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Projektipäällikkö Petteri Puputti selosti asiaa kokouksessa.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 18.58-19.08 tämän asian käsittelyn jälkeen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 13.06.2023, § 53

Valmistelijat / lisätiedot:

Petteri Puputti
petteri.puputti@tuusula.fi
projektipäällikkö

Liitteet

- 1 Focus-alueen yleissuunnitelman ehdotus raportti, hytelk 13.6.2023
- 2 Focus-alueen yleissuunnitelma raportin liitteet F-H, hytelk 13.6.2023
- 3 Focus-alueen yleissuunnitelma raportin liitteet D-E, hytelk 13.6.2023
- 4 Focus-alueen yleissuunnitelma raportin liitteet A-C, hytelk 13.6.2023
- 5 Focus-alueen yleissuunnitelma ehdotus, hytelk 13.6.2023

Oheismateriaali

- 1 Esiselvitys Etelä-Tuusulan johtoreitistöjen siirroista 221221, hytelk 13.6.2023
Oheismat.

Tuusulan kunnanhallitus on 24.4.2023 § 147 päättänyt asettaa Focus-alueen yleissuunnitelman ehdotuksen nähtäville 30 vuorokauden ajaksi lausuntojen ja muistutusten esittämistä varten. Aineisto on nähtävillä 11.5.–12.6.2023 välisenä aikana.

Yleissuunnittelulla ajanmukaistetaan ja tarkennetaan aiemmin laaditussa Focus-alueen osayleiskaavassa tehtyjä ratkaisuja. Suunnittelussa otetaan kantaa mm. Kehä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

IV:n liittymäjärjestelyihin ja sen itä-länsisuuntaisen rinnakkaiskadun linjaukseen, korttelikokoihin, kaupan ratkaisuun sekä voimalinjojen muutostarpeisiin. Yleissuunnitelma ei ole virallinen kaavataso, eikä sillä ole oikeusvaikutuksia, mutta se toimii laadittavien asemakaavojen selvitysaineistona. Yleissuunnitelma-aineisto oli edellisen kerran nähtävillä luonnosvaiheessa keväällä 2022, jolloin suunnitelmista oli mahdollista antaa palautetta. Suunnitelman ehdotukseen on tehty muutoksia saadun palautteen perusteella.

Focus-alueen yleissuunnitelma, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Alueen suunnittelussa tulee varmistaa suojaviheralueiden toimivuus melun, pölyn tai visuaalisen häiriön leviämisen ehkäisemisessä. Suunnittelussa tulee huomioida lähialueen maaseutumaisuus ja luonnonläheisyys. Suunnittelun laajempia ekologisia yhteyksiä esimerkiksi ympäröiviin metsiin tulee parantaa ja eheyttää. Hyvinvoinnin näkökulmasta huomiota on kiinnitettävä lähiseutujen asutukseen, metsien virkistyskäyttöön sekä eläin- ja kasvikunnan elinympäristöjen säilyttämiseen. Yleissuunnitelmaluonnoksessa merkittäväksi tavoitteeksi mainittu ”kaupunkirakenne ja -maisema muodostavat kauniin ja toimivan elinympäristön, jossa rakentaminen ja viheralueet ovat tasapainossa” on suunnittelun edetessä muistettava. Muun muassa biodiversiteetin säilyttäminen ja tukeminen, luontoa kunnioittavat hulevesiratkaisut sekä mahdollisten meluvallien metsittäminen tai niityttäminen ovat tärkeitä monimuotoista hyvinvointia edistäviä ratkaisuja.

Sekä alueen liikenteen ensimmäisen vaiheen toteuttamisessa että myöhemmissäkin suunnittelussa on huolehdittava siitä, että Maisalantiestä ja Myllykyläntiestä ei muodostu Focus-alueelle oikoreittiä. Yleissuunnitelmassa on huomioitu kevyen liikenteen väylien rakentaminen. Reitit tulisi erottaa muusta tiestöstä meluestein, esimerkiksi puustolla ja pensailla, kuitenkin niin, että näkyvyys ei vaarannu. Riista- ja pieneläinten kulkureittirakenteiden rakentamista Kehä IV:n yli- tai alikuluksi on selvitettävä. Kulkureittiratkaisut parantavat osaltaan liikenneturvallisuutta, keventävät tien estevaikutusta sekä vähentävät eläinten liikennekuolleisuutta.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Petteri Puputti
petteri.puputti@tuusula.fi
projektipäällikkö

Liitteet

- 1 Focus-alueen Yleissuunnitelma 1_10000, KKL 25.10.2023
- 2 Focus-alueen YS Raportti, KKL 25.10.2023
- 3 Focus-alueen YS Raportin liite J Ehdotusvaiheen palaute ja -vastineet, KKL 25.10.2023
- 4 Focus-alueen YS Raportin liite I Arkeologinen inventointi, KKL 25.10.2023
- 5 Focus-alueen YS Raportin liite H Luonnosvaiheen palaute ja -vastineet, KKL 25.10.2023
- 6 Focus-alueen YS Raportin liite F-G Kaupanselvitys ja luontoselvitysten yhteenveto, KKL 25.10.2023
- 7 Focus-alueen YS Raportin liite E Vesihuolto, KKL 25.10.2023
- 8 Focus-alueen YS Raportin liite D-3 Toimivuustarkastelut, KKL 25.10.2023
- 9 Focus-alueen YS Raportin liite D-2 Massatasapaino, KKL 25.10.2023
- 10 Focus-alueen YS Raportin liite D-1 Kadut, KKL 25.10.2023
- 11 Focus-alueen YS Raportin liite A-C Luonnokset ja ehdotus, KKL 25.10.2023

Suunnitelman aikaisempi käsittely ja vuorovaikutus

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 24.4.2023 § 147 asettaa Focus-alueen yleissuunnitelmaehdotuksen nähtäville 30 päivän ajaksi lausuntojen ja muistutusten esittämistä varten. Suunnitelma-asiakirjat olivat nähtävillä 11.5.-12.6.2023 välisen ajan. Suunnitelmien esittelemiseksi järjestettiin asukastilaisuus keskiviikkona 31.5.2023 Ruotsinkylän koululla. Lausuntoja yleissuunnitelmasta saapui yhteensä 8 kappaletta ja muistutuksia 5 kappaletta.

Lausunnoissa nousi esiin erityisesti liikenneratkaisut ja niihin liittyvät myöhemmät lisäselvitystarpeet. Lausunnoissa korostettiin, että suunnitelmien tulee tukeutua laadittuun aluevaraussuunnitelmaan. Myllykyläntien risteuksen maisema-arvoihin otettiin kantaa sekä myös kaupan ratkaisuun. Pohjaveden suojeleminen ja sitä koskevat merkinnät sekä hulevesien johtaminen ja imeyttäminen olivat myös kantavia teemoja. Lisäksi lausunnot koskivat mm. muinaisjäänöksiä, voimalinjojen sijoittamista ja johtoalueen huomioimista, raskaan liikenteen taukopaikan tarvetta, lentoradan huomioimista suunnitelmassa, lentoliikenteen rakentamisrajoitusta ja tutkien suojaetäisyyksiä, ekologista kompensatiota, luontoselvitysten mahdollisia lisäselvitystarpeita, melusuojausta, ekologisten yhteyksien parantamista, suojaviheralueiden riittävyyden varmistamista ja eläinten kulkureittien huomioimista.

Muistutukset koskivat suurimmalta osin liikennettä ja siitä aiheutuvia vaikutuksia erityisesti Maisalan- ja Myllykylänteiden varren asutukselle. Myllykyläntien ympäristön maisemavaikutuksiin suhtauduttiin kriittisesti, eikä palautteen mukaan avointa viljelymaisemaa huomioida riittävästi. Eritasoliittymäratkaisu ja siihen liittyvän rinnakkaiskadun linjaus sekä tilavaraus kyseenalaistettiin. Melusuojaustarve ja suojaviheralueiden riittävyys nousivat myös vahvasti esiin. Lisäksi esiin nostettiin vesijohtoverkoston paineen riittävyys Kiilnmäen alueella sekä tuotiin esiin erilaisia parannusehdotuksia itäosan KMTP- ja TP-alueen kehittämiseen ja vaiheittaiseen toteuttamiseen liittyen.

Lausunnot, muistutukset ja vastineet niihin ovat suunnitteluaineiston liitteenä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Yleissuunnitelma ja oleelliset muutokset suunnitelmaan ehdotusvaiheen jälkeen

Maisalantielle johtavan Kadun 2 varren työpaikka-alue (TP) on pienennetty ja tilalle on osoitettu suojaviheraluetta (EV), koska alueen rakentamisolosuhteet ovat heikot. Ratkaisu myös vähentää pohjavesialueelle sijoittuvien työpaikkatoimintojen määrää. Katu 10 tilavaraus on korvattu yhteystarve /alueen sisäinen yhteys –merkinnällä. Työpaikka-alueen supistumisen vuoksi edellä esitettyä pohjoisempaa yhteyttä Kadulle 2 ei välttämättä tarvitse toteuttaa. Tarkempi katuverkko suunnitellaan asemakaavassa.

Lentoradan linjaus on osoitettu kartta ohjeellisella merkinnällä: Liikennetunnelin ohjeellinen linjaus. Vantaan rajalle sijoittuvaan kaupan alueen (KM) selitteeseen on lisätty edellytys osayleiskaavan tarkistamisesta. Lisäksi karttaa on tehty muutamia teknisuonteisia tarkistuksia.

Liiteaineistoa on päivitetty vastamaan muutoksia. Kesän aikana valmistunut muinaisjäänösinventointi on lisätty mukaan liiteaineistoon.

Yleissuunnitelman vaikutukset ja kustannukset

Yleissuunnitelma antaa suuntaa jatkossa tarkemmille asemakaavatasoisille suunnitelmille, viheralue-, liikenne- ja katusuunnitelmille, joiden yhteydessä tehdään tarvittavat selvitykset ja riittävät vaikutusten arvioinnit.

Katuverkon suunnittelussa katujen kokonaiskustannukseksi on arvioitu noin 25,1 M €. Kustannusarvioon liittyy epävarmuustekijöitä, eikä siinä ole huomioitu koko Focus-alueen katuverkon kustannuksia, koska joiltain osin suunnitteluratkaisut ovat vielä avoimia (yhteystarpeena merkitys kadut). Myöskään Kehä IV:n rakentamiskustannuksia tai maanteiden perusparannuskustannuksia ei ole huomioitu.

Vesihuollon ja hulevesien hallinnan rakentamisen kustannusarvio noin 4,4 M€. Vesihuoltosuunnitelman kustannusarvio ei kata kuin Kehä IV:n pohjoispuoleiset alueet.

Voimalinjojen siirron alustava kustannusarvio on noin 2-3 M€.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä yleissuunnitelman ehdotuksen lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- hyväksyä Focus-alueen yleissuunnitelman kaavoituksen jatkosuunnittelun valmisteluaineistoksi.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä yleissuunnitelman ehdotuksen lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- hyväksyä Focus-alueen yleissuunnitelman kaavoituksen jatkosuunnittelun valmisteluaineistoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.
-

Kunnanhallitus, 30.10.2023, § 412

Valmistelija / lisätiedot:

Petteri Puputti
petteri.puputti@tuusula.fi
projektipäällikkö

Liitteet

- 1 Focus-alueen Yleissuunnitelma 1_10000, khall 30.10.2023
- 2 Focus-alueen YS Raportti, khall 30.10.2023
- 3 Focus-alueen YS Raportin liite A-C Luonnokset ja ehdotus, khall 30.10.2023
- 4 Focus-alueen YS Raportin liite D-1 Kadut, khall 30.10.2023
- 5 Focus-alueen YS Raportin liite D-2 Massatasapaino, khall 30.10.2023
- 6 Focus-alueen YS Raportin liite D-3 Toimivuustarkastelut, khall 30.10.2023
- 7 Focus-alueen YS Raportin liite E Vesihuolto, khall 30.10.2023
- 8 Focus-alueen YS Raportin liite F-G Kaupanselvitys ja luontoselvitysten yhteenveto,, khall 30.10.2023
- 9 Focus-alueen YS Raportin liite H Luonnosvaiheen palaute ja -vastineet, khall 30.10.2023
- 10 Focus-alueen YS Raportin liite I Arkeologinen inventointi, khall 30.10.2023
- 11 Focus-alueen YS Raportin liite J Ehdotusvaiheen palaute ja -vastineet, khall 30.10.2023

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä yleissuunnitelman ehdotuksen lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- hyväksyä Focus-alueen yleissuunnitelman kaavoituksen jatkosuunnittelun valmisteluaineistoksi.

Kokouskäsitely

Jäsen Laura Ávall ilmoitti olevansa hallintolain 28.1 pykälän kohdan 1 mukaisesti esteellinen (osallisuusjäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Projektipäällikkö Petteri Puputti selosti asiaa kokouksessa.

Sivistysjohtaja Tiina Simons ja henkilöstöjohtaja Satu Kuivasto palasivat tämän käsittelyn aikana kokoukseen klo 17.48.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Laura Ávall

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, § 78, 13.09.2023
Kunnanhallitus, § 413, 30.10.2023

§ 413
Kaavoitussuunnitelma vuosille 2024-2027

TUUDno-2023-1715

Kuntakehityslautakunta, 13.09.2023, § 78

Valmistelijat / lisätiedot:
Anne Olkkola
anne.olkkola@tuusula.fi
kaavoituspäällikkö

Liitteet

1 Kaavoitussuunnitelma 2024-27, KKL 13.9.2023

Asiaselostus

Kunnanvaltuusto hyväksyy vuosittain kaavoitussuunnitelman neljän vuoden jaksolle. Tämän jälkeen vuoden alussa hyväksytään alkavan vuoden kaavoituksen työohjelma, jonka edistymistä seurataan osavuosikatsausten yhteydessä. Kaavoitussuunnitelman tavoitteena on ohjata kaavoituksen palvelualueen toimintaa ja kaavatöihin vaikuttavien luottamuselinten päätöksentekoa niin, että hankeluettelosta ensisijaisiksi nostetut hankkeet etenevät mahdollisimman nopeasti ja että niiden valmisteluun kohdennetaan ensisijaisesti kaavoituksen resursseja.

Tavoitteena on huolehtia siitä, että MAL-aiesopimuksen tavoitteiden ja kunnanvaltuuston hyväksymän vuotuisen asunto-ohjelman lisäksi kaavoitetaan riittävästi tonttivarantoa tulevaa käyttöä varten.

Vuosien 2024–2027 kaavoitussuunnitelma on liitteenä. Kaavoitussuunnitelmassa on edellisten vuosien tavoin yleiskaavoitushankkeita, yleissuunnitelmia sekä asemakaavahankkeita, jotka on priorisoitu kolmeen eri luokkaan hankkeiden kiireellisyyden ja oletetun etenemisjärjestyksen mukaisesti. Kartalle on merkitty myös ns. vähäiset kaavamutokset ilman priorisointia. Näitä vähäisiä kaavamutoksia valmistelevat kaavatekniset koordinaattorit muiden töiden ohella.

Yleiskaava ja yleissuunnitelmat

Vuonna 2024 aikana tehdään Koillis-Hyrylän katualueiden ja kunnallistekniikan yleissuunnitelma, joka valmistuu alkuvuodesta. Projektitoimiston vetämänä ja yhteistyössä Vantaan kanssa aloitetaan Kiila-Senkkerinmäen kiertotalousalueen yleissuunnitelma. Yleissuunnitelmien laatiminen on tarpeen, jotta tämän jälkeen alueet voidaan asemakaavoittaa määritellyin tavoittein mm. liikenneverkkoon, virkistysyhteyksiin ja aluetehokkuuteen liittyen. Lisäksi aloitetaan vihersiniverkostosuunnitelman, VISSI:n valmistelu, joka ohjaa koko kunnan viherrakenteen, viheralueverkoston ja mm. reittien suunnittelua yleispiirteisellä tasolla. Siihen liittyen etupainotteisesti omina töinä aloitetaan Tuusulanjokilaakson virkistyskäytön yleissuunnitelma, joka on jatkoa Tuusulanjärven rantojen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

virkistyskäytön yleissuunnitelmalle sekä Rykmentinpuiston keskiosan yleissuunnitelma, jolla tarkistetaan Rykmentinpuiston osayleiskaavan ratkaisuja alueilla, joilla ei ole lainvoimaista tai vireilläolevaa asemakaavaa.

Asemakaavahankkeiden priorisointi

Asunto- ja asuinalueiden osalta pyritään tarjoamaan monipuolisesti vaihtoehtoja. Tarkoituksena on valikoida hankkeet, joiden myötä saadaan kaikkiin taajamiin tonttivarantoa eri tarpeisiin: asuinrakentamisen tontteja, pientalo- ja erillispientalotontteja painottaen, kunnankeskustojen kehittämishankkeita, työpaikkatontteja ja vetovoimahankkeita. Lisäksi huolehditaan, että kunnan omakotitalotonttivaranto on turvattu tuleville vuosille. Asemakaavahankkeet on priorisoitu painottaen

1. Kunnan maalle sijoittuvien hankkeiden edistäminen
2. Paljon asuntoja/työpaikkoja tuottavat asemakaavat
3. Pientalovaltaiseen asuntotuotantoon panostaminen ja omakotitalotonttivarannon turvaaminen
4. Kolmen keskustan kehittäminen
5. Työpaikka-alueiden edistäminen ja tonttien saatavuus
6. Kunnan omistamien realisoitavien kiinteistöjen kaavamuutokset
7. Kunnan kannalta tärkeitä palveluverkon kehittämisen tai yhdyskuntatekniikan toteuttamisen edellyttämät asemakaavat

Liitteenä olevassa kaavoitussuunnitelmassa prioriteetilla 1 olevat ovat kärkihankkeita. Prioriteettien 2 ja 3 hankkeita edistetään kärkihankkeiden valmistelun jälkeen. On todennäköistä, että tulee tehtäväksi erityisiä kaavamuutoksia suunnittelukauden aikana johtuen sekä ajankohtaisista rakentamishankkeista että kunnan velvollisuudesta pitää asemakaavat ajan tasalla. Hankkeita koskevista hakemuksista päätettäessä tai muutoin käynnistämispäätöksin päätetään erikseen, minkälaisella prioriteetilla niitä edistetään.

Pääasiassa asuintontteja tuottavat asemakaavat

Tuusulassa on kokonaisuudessaan hyvä rakentamattomien asuintonttien kaavavaranto, erityisesti asuinalueille sijoittuva yhtiömuotoisten ja asuinkerrostalotonttien varanto riittää kaikissa taajamissa lähivuosien tarpeisiin. Sen sijaan pientalo- ja omakotitalotonttien kaavavaranto ei täysin vastaa pitkällä tähtäimellä nykyistä kysyntää, sillä siihen kohdistuu kerrostalovarantoa huomattavasti suurempi kysyntä. Kaikissa kolmessa taajamassa pientalo- ja omakotitalotonttien varanto on pienentynyt. Erityisesti Etelä-Tuusulan osalta kunnan omistuksessa oleva erillispientalotonttivaranto on vähentynyt nopeasti kunnallistekniikan valmistuttua ja tämän trendin oletetaan jatkuvan. Kaavoitussuunnitelmalla on pyritty vastaamaan tähän kysyntään lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Kärkihankkeissa on paljon pientalo- ja erillispientaloihin painottuvia kaavahankkeita niin kunnan kuin osin yksityisessä omistuksessa oleville alueille, jotka sijoittuvat eripuolille Etelä-Tuusulaan. Etelä-Tuusulassa vuonna 2024 painottuvat Lahela III, Mattila II sekä Tuuskodon asemakaavat. Loppuvuodesta aloitetaan Halkivaha III:n asemakaavoitus. Lahelan ja Koillis-Hyrylän alueiden tuleva kehittäminen edellyttää, että kahden uuden merkittävän kokoojakadun, Lahelanorren ja Tuusulan Itävyäylän jatkeen, katualueiden kaavat saadaan valmiiksi päätettäväksi. Jokelassa Kolsan länsipuolen ja Lepola III:n kaavatyöt lisäävät taajaman omakotitalotonttivarantoa. Joenrannan asemakaavan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

saatua lainvoiman 2023, ei Kellokoskelle esitetä uusia asumisvarantoa lisääviä kaavoja vuodelle 2024.

Työpaikka-alueiden asemakaavat

Jokelassa työpaikka-alueiden tonttivarantoa on lähivuosien tarpeeseen. Vallunlenkin asemakaavamuutos lisättiin kaavoituksen työohjelmaan keväällä 2023 ja sen on tarkoitus edistää alueen toteutumista. Kellokoskella Rajalinnan työpaikka-alueen laajentaminen on tarpeen lähivuosina, mutta tämä hanke ei prioriteetiltaan kärkeä. Sen sijaan Etelä-Tuusula on työpaikkarakentamisen kannalta ensisijaisen tärkeä kysynnästä johtuen. Kehä IV:n varteen kehittyvät työpaikka-alueet, Focus ja Senkkerinmäen kiertotalousalue sekä Tuusulan itäväylän varteen Rykmentinportin työpaikka-alueen laajentaminen ovat tärkeimmät hankkeet. Kaavoitussuunnitelmaan on lisätty Senkkeri-Västerskog asemakaava, jonka aikataulutus tarkentuu Kiila-Senkkerinmäen kiertotalousalueen yleissuunnitelman yhteydessä. Alueen kehittäminen on keskeistä seudullisen kiertotaloustoiminnan mahdollistamiseksi. Jussla-Kulomäentien alueella tutkitaan uusia työpaikka tontteja ja olemassa olevien yrittäjien toimintaedellytysten parantamista.

Keskustojen kehittäminen

Keskustojen kehittäminen on tarpeen vetovoiman kasvattamiseksi kaikissa taajamissa. Hyrylän alueella asuinkerrostalotonttivaranto on hyvä, mutta keskustan kehittämiseksi on vielä laadittava kaavamuutoksia. Palvelukeskuksen kaavamuutoksen valmistuttua, kaavoituksen painopisteet kohdistuvat mm. purettavan hallintorakennuksen ja nykyisen terveystakeskuskorttelin (Koskensillantien - Esikunnanpolku) sekä Hyrrän kaavamuutoksiin. Myös muut keskustan kehittämishankkeet vaativat kaavoituksen, maankäytön, kunnallistekniikan ja projektitoimiston resursseja. Jokelassa Keskustan kehittäminen painottuu Jokelan asemanpolun, Kotikirkon ja Resiinakujan kaavamuutoksiin. Edellä mainitut hankkeet Kotikirkkoa lukuun ottamatta painottuvat asumiseen. Kellokoskella HUS:n entisen sairaala-alueen kehittäminen ja kaavallinen muutos pysyy II-luokassa odottaen tavoitteiden kirkastamista kiinteistöjen uusiokäytön ja lisärakentamisen osalta. Seppäinpuiston asemakaavan ehdotuksen hyväksyminen ajoittuu alkuvuoteen 2024.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää

- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan kaavoitussuunnitelman vuosille 2024-2027.

Puheenjohtajan avattua keskustelun Liisa Sorri teki seuraavan muutosesityksen Margita Winqvistin kannattamana: Rykmentinpuiston keskiosan yleissuunnitelman tilalle Rykmentinpuiston osayleiskaavan päivittäminen kaavoittamattomilta alueilta

Oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen. Koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestystavaksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Liisa Sorrin muutosehdotusta kannattavat EI.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat Päivö Kuusisto, Leena Saukko, Marianna Simo, Antti Heikkilä, Antti Seppälä, Mika Timonen, Sanna Takala, Sanna Kervinen, Jukka Silander ja Arto Lindberg.

Liisa Sorrin muutosehdotusta kannattivat Liisa Sorri ja Margita Winqvist.

Jäsen Mika Mäki-Kuhna oli poissa.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 10 – 2 hyväksyä esittelijän ehdotuksen.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti

- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan kaavoitussuunnitelman vuosille 2024-2027.

Jäsenet Liisa Sorri ja Margita Winqvist jättivät asiassa eriävän mielipiteen.

Eriävä mielipide

Kuntakehityslautakunta 13.9.2023

ERIÄVÄ MIELIPIDE

§ 78 Kaavoitussuunnitelma 2024-2027

Esitimme, että Rykmentinpuiston keskiosan yleissuunnitelman tilalle tulee Rykmentinpuiston osayleiskaavan päivittäminen.

Rykmentinpuiston osayleiskaava hyväksyttiin 2012 ja se tuli voimaan valitusten käsittelyn jälkeen 2014 muuten, paitsi lentomelualueen osalta.

Kaavan hyväksymisen jälkeen tilanne on muuttunut. Luonnon ja viihtyisän ympäristön merkitys on korostunut, erityisesti korona-ajan jälkeen. Ilmastomuutoksen torjumisessa luonnon ja metsien säilyttäminen on keskeistä. Tätä ei osattu huomioida vielä Rykmentinpuiston osayleiskaavaa tehtäessä.

Yleiskaavassa puhuttiin kukkulakylistä. Nyt kun aluetta on rakennettu ja Puistokylän kaavasta on ollut esillä vaihtoehtoja, ei enää voi puhua kukkuloista eikä kylistä.

On hyvä, että tehdään edes Rykmentinpuiston keskiosan yleissuunnitelma. Mielestämme Rykmentinpuiston osayleiskaavan päivittäminen olisi ollut oikeampi tapa arvioida alueen kehittämisen tarpeita nykytilanteessa huomioiden kunnan asukkaiden ja luonnon tarpeet.

Liisa Sorri

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Margita Winqvist

Kunnanhallitus, 30.10.2023, § 413

Valmistelija / lisätiedot:
Anne Olkkola
anne.olkkola@tuusula.fi
kaavoituspäällikkö

Liitteet

1 Kaavoitussuunnitelma 2024-27, khall 30.10.2023

Hallintosäännön maankäyttöä ja rakentamista koskevan toimivaltataulukon mukaan kaavoitussuunnitelman hyväksyy valtuusto.

Kuntakehityslautakunnan 13.9.2023 kokouksen jälkeen Kaavoitussuunnitelmaan 2024-2027 on tehty seuraavat lautakunnan edellyttämät muutokset:

- Asemakaavatoiden nimimuutokset: Hyökkälän Väinöläntie (entinen Hyökkälän koulunseutu II), Länsi-Kolsa (entinen Kolsan länsipuoli)
- Rykmentinpuiston keskiosien yleissuunnitelman aluerajausta on muutettu siten, että sisältää Mäyräkorvenkaaren asuinalueen.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä liitteenä esitetyn kaavoitussuunnitelman vuosille 2024-2027.

Kokouskäsitely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, Kati Lepojärvi teki seuraavan muutosehdotuksen Elisa Laitilan kannattamana: "Rykmentinpuiston keskiosan yleissuunnitelma"-kirjauksen tilalle "Rykmentinpuiston osayleiskaavan päivittäminen kaavoittamattomilta alueilta". Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, suoritettiin äänestys. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Lepojärven tekemää muutosehdotusta, äänestävät "ei".

Suoritettussa äänestyksessä annettiin

- 10 "jaa"-ääntä (Outi Huusko, Kalle Ikkela, Arto Lindberg, Karita Mäensivu, Mika Mäki-Kuhna, Ari Nyman, Lilli Salmi, Johanna Sipiläinen, Mika Timonen, Laura Åvall)
- 3 "ei"-ääntä (Anna Yltävä, Elisa Laitila, Kati Lepojärvi)

Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen kunnanhallituksen päätökseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 314, 30.08.2021

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 7, 01.03.2022

Kuntakehityslautakunta, § 48, 10.05.2023

Kunnanhallitus, § 215, 22.05.2023

Kuntakehityslautakunta, § 98, 25.10.2023

Kunnanhallitus, § 414, 30.10.2023

§ 414

MAL 2023 maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman hyväksyminen

TUUDno-2021-1826

Kunnanhallitus, 30.08.2021, § 314

Valmistelijat / lisätiedot:

Harri Lipasti

vt. hallintojohtaja

Liitteet

1 Nimeämispyyntö 11.8.2021 MAL 2023 -suunnitelman valmistelu

Tuusulan kuntaa on pyydetty 31.8.2021 mennessä nimeämään viisi (5) luottamushenkilöä osallistumaan Helsingin seudun maankäyttöä, asumista ja liikennettä käsittelevään MAL 2023 -suunnitteluun.

MAL 2023 on Helsingin seudun 14 kunnan ja Siuntion yhteinen, strateginen maankäytön (M), asumisen (A) ja liikenteen (L) suunnitelma, jossa kuvataan, miten seutua pitäisi kehittää vuosina 2023–2060. Valmistuessaan MAL 2023 sisältää suunnitelman seudun maankäytön kehityksestä, asuntotuotantotavoitteista ja muista asuntopoliittisista toimenpiteistä sekä kaikki liikennemuodot sisältävän lakisääteisen liikennejärjestelmäsuunnitelman. Siuntio on mukana vain liikennejärjestelmäsuunnittelun osalta.

Suunnitelmaa tehdään vuorovaikutuksessa seudun luottamushenkilöiden kanssa. Tässä työssä ovat mukana nyt nimettävien MAL-luottamushenkilöiden lisäksi MAL-suunnitelmasta päättävät toimielinten eli Helsingin seudun yhteistyökokouksen HSYKin jäsenet, Helsingin seudun liikenteen HSL:n hallituksen jäsenet sekä KUUMA-seudun KUUMA-johtokunnan jäsenet.

Helsingin seudun yhteistyökokous HSYK ja HSL:n hallitus hyväksyivät joulukuussa 2020 ja KUUMA-johtokunta maaliskuussa 2021 MAL 2023:n puiteohjelman, jonka pohjalta MAL 2023 -suunnitelman laatiminen on käynnistynyt. Syksyn 2021 aikana määritellään Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelman visio ja tavoitteet. Niitä työestetään vuorovaikutuksessa seudun luottamushenkilöiden kanssa.

Helsingin seudun yhteistyökokous HSYK, Helsingin seudun liikenteen HSL:n hallitus sekä kehyskuntien KUUMA-johtokunta päättävät MAL 2023 -suunnittelun visiosta ja tavoitteista syksyllä 2021. Lausunnoille lähetettävän suunnitelmaluonnoksen sisällöstä päätetään syksyllä 2022 sekä lopulta varsinaisesta suunnitelmasta keväällä 2023. Kun valmis suunnitelma on hyväksytty seudun luottamushenkilöelimissä, sen pohjalta neuvotellaan ja solmitaan seuraava Helsingin seudun MAL-sopimus valtion kanssa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

HSYKin, HSL:n hallituksen ja KUUMA-johtokunnan lisäksi nyt erikseen nimettävillä MAL-luottamushenkilöillä on tärkeä osuus MAL 2023 –suunnittelussa. He osallistuvat MAL 2023:n prosessiin muun muassa MAL-luottamushenkilötilaisuuksissa ja toimivat viestinvälittäjinä muiden kuntansa luottamushenkilöiden suuntaan suunnittelun monipuolisuuden ja läpinäkyvyyden varmistamiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- nimetä viisi (5) edustajaa osallistumaan MAL 2023-suunnitteluun.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- nimetä Kalle Ikkelan, Jari Immosen, Arto Lindbergin, Mika Mäki-Kuhnan ja Jari Anttalaisen osallistumaan MAL 2023-suunnitteluun.
-

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, 01.03.2022, § 7

Maankäytön, asumisen ja liikeenteen (MAL) 2023 suunnitelmaluonnokset laaditaan keväällä 2022 ja niissä esitetään konkreettiset toimenpiteet kaudelle 2024-27. MAL 2023 suunnitelma tulee lausunnoille loppuvuodesta 2022 ja päätöksentekoon vuonna 2023 ja sen perusteella tehdään sopimus seuraavasta kaudesta.

Tuusulan kunta nostaa valmisteilla olevaan MAL-suunnitelma 2024-2027 seuraavia tavoitteita.

Asuntotuotannon, asuntokaavoituksen ja ARA- tavoitteiden tulee säilyä ennallaan.

Tuusulan kunta katsoo, että seudun kilpailukyyn kannalta keskeistä on huolehtia logistiikan poikittaisten yhteyksien parantumisesta ja toteuttamisesta sekä työpaikka- ja kiertotalousalueiden sijoittumisesta kehitettävien väylien välittömälle vaikutusalueelle. Kunnalle erityisen merkityksellinen on maantie 152 jatkeen (Kehä IV), kantatien 45 (Tuusulanväylä), Tuusulan itäväylän sekä maantien 148 (Kulloontie-Keravantie) muodostaman valtateiden 3 ja 4 välisen väyläkäytävän suunnittelun ja toteutumisen edistyminen.

Suunnitelmassa tulee tavoitella sitä, että pienten kustannustehokkaiden liikennehankkeiden ohjelmoinnin lisäksi saadaan luotua rahoitusmalli myös keskisuurille liikennehankkeille. Tähän luokkaan lukeutuu Tuusulassa erityisesti joukko maantieverkon liittymien toteutus- ja parannushankkeita. Kunta pitää tärkeänä, että Keski-Uudellamaalla kehitetään joukkoliikennettä toimintansa aloittavan hyvinvointialueen palveluverkkoa tukevalla tavalla. Samalla kunnan tavoite on, että joukkoliikenteen sujavuus paranee. Kunta toteuttaa omaa pyöräilyn edistämissuunnitelmaansa. Jalankulun ja pyöräilyn väylästäön yhteyspuutteiden poistaminen on tärkeä osa tätä työtä. Kunnan tavoitteena on edistää väylästäön

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

täydentymistä maantieverkon osalta Linjatien käytävässä sekä Rusutjärventien käytävässä. Lisäksi oleellinen on pääradan käytävän jalankulku- ja pyöräily-yhteyden kehittäminen Ristikydössä.

KUUMA-seutu on nostanut valmistella olevaan MAL-suunnitelmaan 2024-27 seuraavia tavoitteita:

- KUUMA-seudun pientalovaltaisuuden ja henkilöautopainotteisuuden huomioiminen
- Sujuvan arjen varmistaminen
- Sujuvan joukkoliikenteen kehittämishaasteet
- Kriittinen kanta tiemaksuihin / sujuva ja oikeudenmukainen, eri liikennemuodot ja alueiden ominaispiirteet huomioon ottava liikennejärjestelmä
- Tieliikenteen ja väyline kehittäminen
- Rahoituksen saaminen myös keskisuurille liikennehankkeille
- Kävely- ja pyöräilyverkon kehittäminen
- Ajoneuvokannan muuttuminen vähäpäästöisemmäksi tulee näkyä mittaroinnissa ja toimenpiteissä

Tuusula on täydentänyt KUUMA-seudun tavoitteita seuraavilla kärjillä:

- Tuusulan osalta Kehä IV:n ja Tuusulan itäväylän ja niiden liittymien (Rykmentinportin työpaikka-alueen ja Riihikallion) edistäminen
- Seudun kilpailukyvästä huolehtiminen etenkin kiertotalous- ja työpaikka-alueita ja uusia poikittaisyhteyksiä kehittämällä
- MAL-suunnitelmaan tarvitaan rahoitusmekanismi, jolla kunnat voivat edistää niille tärkeitä hankkeita (esim. Kehä IV:n edistäminen Tuusulan osalta)
- Sujuvan joukkoliikenteen kehittäminen hyvinvointialueilla sekä Ruskeasannan aseman toteuttaminen
- Asuntotuotannon, asuntokaavoituksen ja ARA- tavoitteiden säilyminen ennallaan
- Kävely- ja pyöräilyverkon kehittäminen etenkin kuntarajoilla (Linjatie).

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta

- merkitsee tiedoksi MAL2023 - sopimuksen valmistelutilanteen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaavoituspäällikkö Anne Olkkola ja yleiskaavasuunnittelija Henna Lindström selostivat asiaa.

Kuntakehityslautakunta, 10.05.2023, § 48

Valmistelijat / lisätiedot:

Jukka-Matti Laakso, Riikka Uusikulku, Henna Lindström

jukka-matti.laakso@tuusula.fi, riikka.uusikulku@tuusula.fi, henna.lindstrom@tuusula.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

liikenneinsinööri, hankekehityspäällikkö, yleiskaavasunnittelija

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 3.4.2023 Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman MAL 2023 -luonnoksesta sekä sen vaikutusten arviointiselostuksesta, KKL 10.5.2023
- 2 MAL2023 suunnitelmaluonnos 14.4.2023 päivitetty, KKL 10.5.2023
- 3 MAL2023 suunnitelmaluonnoksen arviointiselostus 14.4.2023 päivitetty, KKL 10.5.2023

MAL 2023 maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelmaluonnos

Luonnos Helsingin seudun 14 kunnan (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Kerava, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Kirkkonummi, Vihti ja Sipoo) maankäytön (M), asumisen (A) ja liikenteen (L) MAL 2023 -suunnitelmasta on valmistunut. Suunnitelma ilmaisee seudun kuntien yhteisen tavoitetilan seudun kehityksestä vuoteen 2040 ja luo näkemystä aina vuoteen 2060 saakka. MAL 2023 -suunnitelma toimii kuntien puolelta lähtökohtana valtion ja kuntien väliselle MAL-sopimukselle, jossa sovitaan tärkeimmistä lähivuosien maankäytön, asumisen ja liikenteen toimenpiteistä Helsingin seudulla.

Suunnitelman vision mukaan Helsingin seutu on vuonna 2040 Euroopan kestävimmin kasvava ja ihmisläheisin metropolialue. Seutu saavuttaa vision mukaisen tulevaisuuden vuoteen 2040 mennessä vastaamalla suunnitelmalle asetettuihin kolmeen päätavoitteeseen: hiilineutraaliin, hyvinvoivaan ja menestyvään Helsingin seutuun.

MAL-suunnitelma tiivistää ne keskeiset yhdyskuntarakenteen, liikennejärjestelmän ja asuntotarjonnan kehittämisen toimenpiteet ja seudun tavoitellut ominaispiirteet, jotka toteuttavat suunnitelmalle asetettuja tavoitteita. Kiteytetysti MAL 2023 -suunnitelman sisältö voidaan kuvata viiden kohdan mukaan:

1. Jatketaan Helsingin seudun yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.
2. Rakennetaan Helsingin seudun asukkaiden tarpeisiin monipuolisia ja laadukkaita asumisen vaihtoehtoja ja uudistetaan määrätietoisesti asuinalueita, jotka uhkaavat jäädä kehityksestä jälkeen.
3. Panostetaan aiempaa vahvemmin Helsingin seudun kestävästä liikennejärjestelmän kehittämiseen ja varmistetaan tehokas joukkoliikennejärjestelmä myös tulevaisuudessa.
4. Seudullisella ja kansallisella tasolla toteutetaan monipuolisia toimenpiteitä, joilla vähennetään liikenteen päästöjä ja asumisen energiankulutusta.
5. Vahvistetaan Helsingin seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita sekä parantamalla kansainvälistä saavutettavuutta ja logistiikan tehokkuutta.

MAL-investointiohjelma on laadittu vuosille 2024–2035 ja hankkeet on määritetty kolmeen koriin vuosille 2024–2027, 2028–2031 ja 2032–2035. Investointiohjelmaan on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

muodostettu eri liikennemuotojen ja seudun alueiden näkökulmasta tasapainoinen kokonaisuus, jonka vaikutukset vastaavat MAL 2023 -suunnitelman tavoitteisiin (hiilineutraali, hyvinvoiva, menestyvä). Investointiohjelmassa on mukana hankkeita, jotka tukevat seudun logistiikan tai maankäytön edellytyksiä tai näitä molempia. Lähtökohtana on ollut muodostaa jatkumo MAL 2019 - suunnitelman investointiohjelmalle sekä yhteensovittaa investointiohjelmaa Väyläviraston valtakunnalliseen investointiohjelmaan. Hankkeiden osalta on huomioitu niiden suunnitelmavalmius ja toteutettavuus sekä seudullinen vaikuttavuus, kustannustehokkuus ja vaikutus maankäytön tai tavaraliikenteen kehittymiseen. Investointiohjelman kokonaiskustannukset ovat arviolta 3 mrd. euroa.

MAL 2023 suunnitelmaa on laadittu iteratiivisesti ja siitä on tehty kaksi versiota, joiden vaikutuksia on arvioitu. Suunnitelmaluonnosta on muokattu syksyn 2022 aikana vaikutusten arvioinnin tulosten sekä HLJ-toimikunnan ja MAL-neuvottelukunnan yhteiskokouksista ja luottamushenkilötilaisuudesta saadun palautteen pohjalta.

Lausuntopyyntö

Lausuntoja suunnitelmaluonnoksesta pyydetään 25.5.2023 mennessä.

Lausuntopyynnössä on pyydetty ottamaan kantaa erityisesti alla oleviin kysymyksiin:

1. Miltä MAL 2023 -suunnitelman kokonaisuus vaikuttaa?

i. Onko kärkitoimenpiteissä tunnistettu oikeat asiat?

ii. Mitkä luonnoksen toimenpiteistä on tärkeintä toteuttaa?

iii. Saako suunnitelman vaikutuksista selkeän käsityksen arviointiselostuksen pohjalta?

2. Mitä muuttaisitte suunnitelman toimenpiteissä, jotta suunnitelman tavoitteet täyttyisivät?

i. Mitkä vaikutusten arvioinnin jatkosuositusten toimenpiteistä pitäisi sisällyttää suunnitelmaan?

ii. Puuttuuko suunnitelmasta jotain? Mitä muita toimenpiteitä pitäisi sisällyttää suunnitelmaan, jotta asetettuihin tavoitteisiin päästäisiin?

iii. Onko suunnitelmassa jotain, jonka voisi jättää pois?

3. Miten seudullinen yhteistyö MAL 2023 -suunnitelman valmistelussa on toiminut? Mitä kehittämistarpeita näette yhteistyössä?

4. Muuta avointa palautetta

Lausuntokierroksen palautteen pohjalta suunnitelmaa muokataan ja toimitetaan HSL-hallitukselle, HSYK:lle ja KUUMA-johtokunnalle lopulliseen päätöksentekoon syksyllä 2023. MAL 2023 -suunnitelman valmistumisen jälkeen suunnitelmaa pannaan toimeen normaaleissa kuntien ja valtion prosesseissa, kuten jatkuvassa liikennejärjestelmätyössä sekä kaavoituksessa. Lisäksi MAL 2023 -suunnitelmalla valmistaudutaan kuntien ja valtion välisen, vuosille 2020–2031 tehdyn MAL-sopimuksen päivitykseen.

Lausunnolla oleva aineisto löytyy kokonaisuudessaan HSL:n sivuilta osoitteesta <https://www.hsl.fi/hsl/mal>.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Suunnitelmaan voi tutustua mm. karttasovelluksessa: <https://hslhrt.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=158ff1deec0541cd8fc1ecff90dae3d8>

MAL 2023 -suunnitelmaluonnos Tuusulan osalta

Maankäyttö ja asuminen

MAL-suunnitelmassa on määritelty seudullisesti ensisijaiset kehittämisvyöhykkeet, joille on tavoitteena kohdistaa 95 % seudun uudesta asuntotuotannosta. Tavoite on seudullinen, ei kuntakohtainen. Vyöhykkeet perustuvat olemassa olevaa rakennetta täydentäviin, saavutettavuudeltaan hyviin alueisiin. Tuusulassa ensisijaista kehittämisvyöhykettä on osoitettu Hyrylässä Tuusulanväylä – Järvenpääntie – Tuusulantien ympäristöön. Alue pitää sisällään Riihikallion, Rykmentinpuiston alueita, Lahelanpellon, Kirkonkylä / Mattila –alueen. Vyöhykettä on laajennettu edelliseen MAL 2019-suunnitelmaan nähden lisäksi vähäisesti Nahkelantien pohjoispuolelle Halkivahan tasalle saakka. Jokelaan on osoitettu asemanympäristö sisältäen Kartanon alueet, Peltokaaren, Lepolan ja Kolsan. Kellokoskelle on merkitty keskusta-alue jatkuen Mäntsälän puolelle. Ristikytöön on merkitty uuteen liikenneinvestointiin kytkettyvä pitkän aikavälin kasvusuunta.

Tuusulan kaavoitussuunnitelman asemakaavahankkeet sijoittuvat hyvin maankäytön ensisijaiseen vyöhykkeeseen nähden. Asuntotuotantotavoite Tuusulassa on 460 asuntoa vuosittain, josta ARA-asuntotuotantoa osuus tulee olla 20 prosenttia (92 asuntoa). Asemakaavatarve asuntotuotannolle vuosittain 41 800 k-m².

Liikenne

MAL 2023 -suunnitelma toimii kuntien yhteisenä tahdonilmaisuna seudun kehityksestä. Suunnitelma ei ole luonteeltaan juridisesti sitova, mutta muodostaa osaltaan lähtökohtia mm. kuntien liikennejärjestelmän kehittämiseksi.

Suunnitelmaluonnoksessa on esitetty tavoite ja arvio seudun kehityssuunnasta myös liikenteen ja liikkumisen osalta. Suunnitelman visiona vuodelle 2040 on kestävä kasvun aikaansaaminen. Siihen liittyy voimakas hiilipäästöjen hallinta ja pienentäminen, joka koskee maankäytön lisäksi myös liikennettä. Liikenteen ja asumisen CO₂-päästöille asetetun tavoitteen mukaan liikenteen CO₂-päästöt tulisi olla lähellä nollaa vuoteen 2040 mennessä.

Liikennejärjestelmän osalta suunnitelma on tiivistetty tavoitteiksi kehittää kestävää liikennejärjestelmää, varmistaa tehokas joukkoliikennejärjestelmä, tukeutua raideliikenteeseen sekä hyödyntää nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti, vähentää liikenteen päästöjä monipuolisoin toimenpitein, parantaa logistiikan toimivuutta ja tehokkuutta sekä parantaa kansainvälistä saavutettavuutta.

Suunnitelmalle määritetyt kärkitoimenpiteet koskevat liikennejärjestelmän osalta joukkoliikenteen kilpailukyvyn varmistamista ja joukkoliikennejärjestelmän toimivuuden varmistamista, kestävien matkaketjujen kehittämistä, keskeisten kaupunkiraidehankkeiden toteuttamista, pyöräilyn pääverkon toteuttamista ja juna-asemien parantamistoimenpiteiden toteuttamista. Liikenteen päästövähennysten osalta kärkitoimenpiteet koskevat liikenteen sähköistämistä sekä vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluverkoston kehittämisen edistämistä, kaupunkirakenteen sisällä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tapahtuvan ajonopeuksien laskun vaikutusten selvittämistä, tiukemman pysäköintipolitiikan toteuttamista ja ympäristövyöhykkeiden käyttöönottoa. Elinkeinoelämän toimintaedellytysten osalta kärkitoimenpiteinä ovat tavara- ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä parantavien tieverkon kehittämistoimien toteuttaminen, raskaan liikenteen taukopaikkojen toteuttaminen sekä elinkeinoelämän tila- ja kuljetustarpeiden huomioon ottaminen liikennejärjestelmän ja maankäytön yhteensovittamisessa. Suunnitelman toimenpiteiden puolella on listattu vielä liikenteen haittojen vähentäminen sekä liikenneturvallisuuden parantaminen.

Suunnitelmalle tehtyjen vaikutusarviointien perusteella suunnitelman toimin liikenteen CO₂-päästöt laskevat vuoden 2005 tasosta vain noin puoleen vuoteen 2040 mennessä. Moottoriajoneuvojen liikennesuorite kasvaa seudulla yli 30%. Myös kestävien kulkutapojen käytön osuus kasvaa hieman. Henkilövahinkoliikenneonnettomuuksien määrän arvioidaan laskevan asukasta kohti. Liikenneturvallisuuden nollavisiota ei saavuteta. Liikennemelulle altistuvien asukkaiden määrä kasvaa. Liikenteen lähipäästöjen haitat kasvavat seututasolla hieman. Liikenteen ruuhkat pahenevat nykytilaan verrattuna. Suunnitelmasta seuraavien hyötyjen ja kustannusten suhde on 1,18.

Suunnitelmaluonnoksessa on esitetty MAL 2023 -suunnitelman investointiohjelma vuosille 2024-2035. Siihen sisältyy MAL-hankeohjelman luonnos vuosille 2024-2027, joka saa lopullisen muotonsa MAL-sopimuksen pohjalta.

Investointiohjelmassa on joukko Tuusulaa koskevia hankkeita. MAL-hankeohjelmaan (vuodet 2024-2027) Tuusulaa koskevana sisältyy Pasila-Riihimäki -ratahankkeen 3. vaihe. MAL-suunnitelman investointiohjelmaan (vuodet 2028-2031) sisältyvät Keski-Uudenmaan pohjoinen logistiikkayhteys sekä suunnittelukohteena mt 152 Hämeenlinnanväylä-Tuusulanväylä (Kehä IV). Teemapaketit, jotka kattavat koko jakson 2024-2035 sisältävät pyöräilyn pääverkon paketin, jossa Tuusulaan sijoittuu Kytömaantien käytävän yhteys pääradan varressa ja Kulomäentien käytävän mahdollisena yhteystarpeena vuoden 2030 jälkeen sekä juna-asemien peruskorjauspaketin, jossa Tuusulaan sijoittuu Jokelan aseman parantaminen vuoden 2028 jälkeen. Koko jaksoa 2024-2035 koskevana kehittämisinvestointiaiheena on vielä raskaan liikenteen palvelualueet, joiden osalta Tuusulan alueelta on tarkasteltu MAL-prosessien aikana kahta kohdetta (Focus, Tuomala).

Pienten ja keskisuurten hankkeiden ohjelmaan vuosille 2024-2027 on pyöräilyn pääverkon osalta sisällytetty aiemmin mainitut pääradan varren baana sisältäen Kytömaantien osuuden Tuusulassa välillä Kerava-Järvenpää sekä Kulloontie (mt 148) välillä Tuusulanväylä-Kerava. Ohjelman muu jalankulku- ja pyöräilyverkko sisältää Linjatien (mt 11671) jalankulku- ja pyörätien (jkpp-tie) välillä Vanha valtatie (mt 1456) Vanha Lahdentie (mt 140), Rusutjärventien (mt 11479) jkpp-tien toteuttamisen välille Hämeentie (kt 45) Siippoontie (mt 11475). Joukkoliikenteen ja liityntäpysäköinnin osalta ohjelmassa on lisäksi nimetty Riihikallion (kt 45) pyörien liityntäpysäköinti.

Liikenteen CO₂-päästöjen vähentämisen osalta suunnitelmassa todetaan (kohta 5.1.4.), että seudun kunnat laativat suunnitelmat keinoista, joilla kukin pääsee päästövähennystavoitteeseensa liikenteen saralla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunta toteaa suunnitelman viimeistelyä varten seuraavaa:

- MAL 2023 -suunnitelman asuntotuotantomääriä ja ARA-tuotannon osuutta ei tule nostaa luonnoksessa esitetystä tasosta.
- Pientalovaltaisissa kunnissa ARA-tuotantoa tulisi toteuttaa myös muissa asumismuodoissa kuin kerrostaloasumisessa.
- ARA-tuotannon ohella seudulla tulee kehittää myös muuta kohtuuhintaista asumista.
- Määrällisten asuntotavoitteiden lisäksi tulee määritellä yhteisesti hyväksytyt laadukkaan ja monipuolisen asuntotuotannon kriteerit.
- Seudun valmistuvaa asuntotuotantoa tulee ohjata aktiivisesti.
- Asumisen ja rakentamisen päästöjen vähentäminen tulee olla keskeinen tavoite liikenteen päästöjen vähentämisen rinnalla MAL 2023 -suunnitelmassa.
- Joukkoliikennejärjestelmän runkoverkkoesitystä tulee täydentää Kellokoski-Järvenpää -yhteyden sekä Ruskeasannan aseman osalta. Hyvinvointialueen palveluiden saavutettavuus tulee turvata ja parantaa.
- Valtateiden 3 ja 4 välille tulee esittää yhtenäinen suunnitteluhankekäytävänä Kehä IV - Tuusulanväylä (kt 45) - Tuusulan itäväylä (mt 11466) - Kulloontien (mt 148)
- Raskaan liikenteen taukopaikkojen toteutuksen edistämisen osalta tulee kehittää malli, joka voisi tehdä tällaisista hankkeista houkuttelevia kehysalueen kunnille.
- Pienten ja keskisuurten hankkeiden ohjelmaan kunta esittää myös uusia hankkeita. Yleisesti hankkeiden suunnittelun resursointiin tulee kiinnittää huomiota, jotta hankkeet saadaan toteutusvalmiuteen.
- Tuusulan kunta vastustaa tienkäyttömaksujen käyttöönottoa.
- Elinkeinojen kehityskuvan karttaa tulee päivittää Focuksen ja Kiila-Senkkerinmäen osalta.
- Seudun kilpailukyvyn turvaamiseksi tulee tukea liikennehankkeita, jotka parantavat työvoiman liikkumisedellytyksiä pk-seudulta kehyskuntien uusille työpaikka-alueille.

KUUMA-johtokunta antaa lausuntonsa 17.5.2023 ja lausuu MAL-suunnitelmasta koko KUUMA-seudun osalta. Tuusulan kunta lausuu suunnitelmasta oman kuntansa näkökulmasta lisäksi seuraavaa:

Toimenpide: Huolehdimme asuinalueiden ja asuntotarjonnan monipuolisuudesta

Nyt lausunnolla olevassa MAL-suunnitelmassa on tuotu aiempaa vahvemmin esiin **asumisen monimuotoisuus** Helsingin seudulla. Suunnitelmassa monipuolinen asuntotarjonta seudun eri osissa on tunnistettu tärkeäksi tekijäksi Helsingin seudun asukkaiden hyvinvoinnin, tasapainoisen sosiaalisen rakenteen sekä seudun veto- ja pitovoiman kannalta. Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että seudun erilaiset alueet voivat tarjota asukkaiden vaihtelevia mieltymyksiä ja tarpeita vastaavia laadukkaita ja monipuolisia asumisen vaihtoehtoja.

Myös **asumisen laatu ja monipuolisuus** on tunnistettu merkittäväksi tekijäksi määrällisen asuntotuotantotavoitteen rinnalla MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksessa. Tuusulan kunta katsoo, että asuntotuotannon korkeaa määrää ei tule tavoitella seudulla asumisen laadun kustannuksella, vaan asukkaiden tarpeisiin tulee rakentaa monipuolisia ja laadukkaita asumisen ratkaisuja ja asuinympäristöjä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-seudun lausuntoluonnoksessa annettuihin näkemyksiin **asuntotuotannon ohjauksen tarpeellisuudesta**. MAL-suunnitelmassa on nostettu seudulliseksi tahtotilaksi asuntotuotannon laadusta ja monipuolisuudesta huolehtiminen muun muassa huoneistotyyppi-, talotyyppi- ja hallinta- ja rahoitusmuotojakauman laadullisella ohjauksella.

Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että **asumisvaihtoehtoja on tarjolla eri talotyypeissä**. Vaikka seudun tiivistämispyrkimykset edellyttävät kerrostalovaltaista rakentamista, myös pientaloasumisen edellytyksiä tulee edistää eri keinoin. Lisäksi tulee huolehtia tasapainoisesta huoneistojakaumasta, jossa turvataan eri kokoisten asuntojen osuus. Tuusula katsoo, että on tärkeää varmistaa perheasuntojen riittävyys ja laatu sekä vuokra- että omistusasuntokannassa. Lisäksi on tärkeää, että alueille ei synny yksipuolisia pienten asuntojen keskittymiä.

Toimenpide: Varmistamme asunnontuotannon riittävyyden kasvavalla seudulla

Lausunnolla olevan MAL-suunnitelman mukaan Tuusulan kunnan **vuosittainen asuntotuotantotavoite** on 460 asuntoa. Asuntotuotantotavoite on samaa tasoa kuin MAL 2019 -suunnitelmassa. Vaikka Tuusula on onnistunut ylittämään asuntotuotantotavoitteensa kolmena edellisenä vuotena, on asetettu asuntotuotantotavoite haastavaa saavuttaa. Tavoitteeseen pääseminen on edellyttänyt kerrostaloasumisen ja vuokra-asumisen määrän kasvua sekä hyvää talouden suhdannetta. On tärkeää, että MAL-suunnitelman asuntotuotantomääriä ei nosteta nykyisestä tasosta. Asetettu asuntotuotantotavoite tulee olemaan vaikea saavuttaa, kun asuntotuotanto on hidastunut taloudellisen suhdanteen, asuntolainan korkojen ja rakennuskustannusten nousun takia.

Tuusulan kunnassa on paljon olemassa olevaa asumisen kaavavarantoa mm. Pohjois-Tuusulassa, jossa kysyntä on vähäistä. Kunta uudistaakin asemakaavojaan asuntotuotannon vauhdittamiseksi. Päivittämällä olevia asemakaavoja voidaan vastata paremmin asuntojen toteuttamisedellytyksiin ja laadullisiin kysymyksiin. Kyseiset asemakaavamuutoshankkeet eivät kuitenkaan kerrytä MAL-työssä asetettua asuntokaavan kerrosalaa. Nämä asuinrakentamista edistävät, olemassa olevaa rakennetta ja kunnallistekniikkaa hyödyntävät kaavat tulisi huomioida myös kuntien kerrosalatavoitteisiin.

Toimenpide: Varmistetaan riittävä ja monipuolinen asuntotuotanto

MAL-suunnitelmaluonnoksessa todetaan, että seudun **asuntojen hinnat ja asumisen kustannukset** ovat haasteena etenkin pieni- ja keskituloisille. Kasvaneesta asuntotuotantomäärästä huolimatta asumisen kustannukset ovat seudulla edelleen korkeat. Kohtuuhintainen asuminen on avainroolissa Helsingin seudun elinvoiman kannalta. Kasvavalla kaupunkiseudulla asumisen kalleus vaikeuttaa työvoiman saatavuutta ja yritysten kasvuedellytyksiä. Seudun korkeat asumisen kustannukset vaikuttavat henkilöstön saatavuuteen esimerkiksi palvelualalla, sosiaali- ja terveysalalla sekä kunta-alalla.

ARA-tuotannon ohella seudulla on tarve kehittää **muuta kohtuuhintaista asumista**, esimerkiksi omistus- ja osaomistusasumista. Myös valtion tulee edistää ARA-tuettua omistus- ja osaomistusasumista joko uusin mallein tai olemassa olevia malleja kehittäen. Lisäksi tulee etsiä uudenlaisia kohtuuhintaisia asumisen ratkaisuja (ns.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

välimalli), joiden avulla voidaan tarjota vaihtoehtoja eri elämäntilanteissa oleville asukkaille.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksessa on linjattu aiemman suunnitelman tapaan, että Tuusulassa **ARA-asuntotuotantoa** valmistuu 20 prosenttia (92 asuntoa) vuosittaisesta asuntotuotantotavoitteesta. ARA-tuotannon osuutta ei tule nostaa Tuusulassa, koska valtion tukema asuntotuotanto keskittyy kerrostalotuotantoon ja maantieteellisesti pienelle alueelle kunnan keskustaan. Eriytymisriskin vuoksi ARA-tuotanto ei saa kasaantua keskusta-alueelle. Tuusulan kunta tuo esiin lausunnossaan, että pientalovaltaisissa kunnissa ARA-tuotantoa tulisi toteuttaa myös muissa asumismuodoissa kuin kerrostaloasumisessa.

Valtion tukeman kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutumiseksi on ensiarvoisen tärkeitä säilyttää käynnistysavustukset ja niiden riittävä määrä valtion tukimuotona. Lisäksi Tuusulan kunta katsoo, että valtion tulee osoittaa riittävä määrä **kunnallistekniikan avustuksia** asuntorakentamiseen.

Toimenpide: Vähennämme liikenteen ja asumisen CO2 -päästöjä

Tuusulan kunta pitää hiilineutraalisuutta tärkeänä MAL 2023 -työn päätavoitteista ja sitä, että asumisen ja rakentamisen päästöjen vähentäminen on nostettu keskeiseksi tavoitteeksi liikenteen päästöjen vähentämisen rinnalle. Seudulla on tavoitteena vähentää sekä asuntotuotannon että nykyisen asuntokannan ilmastopäästöjä. Lisäksi rakennetaan vähähiilistä uudisasuntotuotantoa ja lisätään vähähiilisten materiaalien käyttöä.

Tuusulan kunnassa on vuonna 2023 meneillään ilmastotyö, jossa on laskettu kuntaorganisaation päästöt ja asetettu kunnan toimialoille toimenpiteitä, joista moni vastaa myös MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksen tavoitteisiin. Kunnan ilmastotyön jatkuessa määritellään tavoitteet ja toimenpiteet hiilidioksidipäästöjen vähentämisen sekä hiilinielujen vahvistamisen edistämiseksi yhdyskuntarakenteen, asukkaiden ja yritysten osalta vuoteen 2026 mennessä. Suurimmat päästöt aiheutuvat rakentamisesta ja MAL 2023 -työssä voisi harkita lisättäväksi kärkitoimenpiteisiin asuntojen rakentamenaikaisten päästöjen hillitsemisen keinoja asumisen energiantuotannon ja puurakentamisen rinnalle. Puurakentamisen lisäksi MAL-suunnitelmassa tulee huomioida myös muu vähähiilinen rakentaminen. Puurakentamista Tuusulan kunta on edistänyt mm. toteuttaessaan uutta palveluverkkoa Martta Wendelinin päiväkodissa ja kulttuuritalo Moniossa.

Liikenteen päästövähennyskeinona on esitetty, että kunnat vähentävät autonomistusta kaavoituksen pysäköintiratkaisuilla. Tämä on hyvä tavoite pitkällä tähtäimellä, mutta hankala saavuttaa kehyskunnissa tällä suunnittelukaudella.

Tuusulan kannattaa uusiutuvan energiantuotannon lisäämistä. Tämän yhteydessä tulee kuitenkin huomioida, että pohjavesialueilla ei voida toteuttaa kaikkia uusiutuvia energiantuotantomuotoja kuten maalämpöä. Tuusulassa muiden kehyskuntien tavoin on laajoja pohjavesialueita myös rakentamisen ensisijaisilla vyöhykkeillä.

Toimenpide: Edistämme elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä

MAL-työssä on hahmoteltu keskeinen **elinkeinojen kehityskuva** vuodelle 2040. Kehityskuva hahmottaa toimistovaltaisten työpaikkojen keskeisimmät sijoittumispaikat ja varastoinnin, logistiikan ja tuotannon merkittävimmät kasvualueet.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kehityskuvakarttaan liittyy muutostarpeita. Kartassa on esitetty neliömerkinnällä tuotannon, varastoinnin ja logistiikan uutena ja kehittyvänä painopistealueena Metsäkylä-Focus-Kiila. Merkinnän nimessä alueiden nimet eivät ole loogisessa järjestyksessä, eikä Metsäkylä ole välttämättä oikea nimi kuvaamaan tulevan toiminnan painopistealuetta. Suositeltavampi nimi olisikin: Focus-Kiila-Senkkerinmäki. Edellä mainittua seikkaa huomattavasti suurempi puute on, ettei alueita yhdistelevä merkintätapa kuvaa riittävästi alueiden kokoa, merkittävyyttä ja eroavaisuuksia. Alueilla tulisi ehdottomasti olla kaksi erillistä kohdemerkintää. Focus-alueen kokoluokka on lähes miljoona kerrosneliömetriä rakentamista ja alue liittyy vahvasti Helsinki-Vantaan lentoasemaan ja sen ympärille rakentuvaan lentokenttäkaupunkiin. Sen sijaan Tuusulan ja Vantaan kuntarajalle sijoittuvalla lähes Kauniaisten kokoisella Kiila-Senkkerinmäen alueella on valtava potentiaali kiertotalouden sekä maa-ainesten jalostuksen keskittymänä. Vierekkäisistä sijainneistaan huolimatta nämä suurikokoiset alueet eroavat toisistaan profiileiltaan ja toteutusaikatauluiltaan. Focus-alueella tulee olla oma karttamerkintä, joka on sijoitettu lentoaseman pohjoispuolelle. Alkuperäinen kohdemerkintä voi jäädä nykyiselle sijainnilleen, mutta nimenä käytettäisiin Kiila-Senkkerinmäkeä. Koska kiertotalous tulee olemaan merkittävä osa tulevaa elinkeinoelämää, tulisi se ottaa myös osaksi merkinnän selitystä esim. seuraavasti: Tuotannon, varastoinnin, kiertotalouden ja logistiikan uudet ja kehittyvät painopistealueet. Muutos kuvaisi paremmin myös Ämmässuon aluetta.

Kappaleen lopussa on listattu elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Aineistossa tulisi avata tarkemmin mitä tarkoitetaan sillä, että kunnan osoittavat yrityksille korvaavia sijainteja. Jos tällä tarkoitetaan, että pääkaupunkiseudulta yritykset siirtyvät kehyskuntiin asumisen tiivistymisen tieltä, tulisi valtion osoittaa myös rahoitusta liikennehankkeisiin, jotta työvoima voi liikkua pk-seudulta kehyskuntien työpaikkavyöhykkeille. Lisäksi kappaleessa olisi hyvä korostaa, että näiden uusien työpaikka-alueiden kehittämisedellytysten turvaamisella on merkitystä koko seututason elinvoiman kilpailukyvyn kannalta.

ii. Puuttuuko suunnitelmasta jotain? Mitä muita toimenpiteitä pitäisi sisällyttää suunnitelmaan, jotta asetettuihin tavoitteisiin päästäisiin?

Tuusulan kunnassa on käynnistynyt asumisneuvonta ARAn rahoituksen turvin vuonna 2022. Asumisneuvonnalle on tarvetta eri asumis- ja hallintamuodoissa asuville asukkaille ja kaikissa ikäryhmissä. Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että ARA:n tukea kuntien järjestämään **asumisneuvontaan** jatketaan myös tulevaisuudessa.

Suunnitelma ei käsittele seudulla toimivien **hyvinvointialueiden palveluiden saavutettavuutta** erityisen yksityiskohtaisesti. Suunnitelmaan tulisi sisällyttää tavoitteet ja toimenpiteet Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palveluiden saavutettavuuden turvaamisesta ja parantamisesta erityisesti joukkoliikenteellä osana sujuvan ja laadukkaan arjen toteuttamisen toimenpiteitä. Sama on todennäköisesti tarpeen myös Länsi- ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueiden osalta.

Tuusulan kunnan näkemys on se, että **Hyrylä-Kerava -joukkoliikennekäytävän vahvistaminen** on ajankohtaista MAL-kaudella mt 148:n (Kulloontien) käytävässä. Taustalla on asumisen ja työpaikkarakentamisen alueiden kehittyminen tässä käytävässä. Yhteysväli on HSL:n sisäistä liikennettä ja sen kehittämistarve tulee jo vuoden 2024 aikana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kellokosken ja Mäntsälän Ohkolan muodostama taajama kehittyi Tuusulan ja Mäntsälän rajalla. **Kellokosken ja Järvenpään välinen joukkoliikennekäytävä** tulisi nostaa tärkeäksi seudulliseksi joukkoliikenneyhteydeksi sen kytkiessä HSL-kunnan taajaman pääradan keskeiseen asemaan tarkastelualueella. Yhteys tulee nostaa seudun joukkoliikenteen runkoverkkotarkastelussa tärkeiden seudullisten joukkoliikenneyhteyksien joukkoon ja esittää Helsingin seudun joukkoliikenteen runkoverkko 2040 -karttakuvauksessa. Kunta pitää erityisen hyvänä suunnitelmassa esitettyä juna-asemien parantamissuunnitelmaa. Pääradan käytävässä asemien parantaminen tulee tahdistaa lisäraiderakentamiseen kytkettyjen asemalaiturimuutosten toteutuksen kanssa.

Tuusulan kunta katsoo, että kehäradan **Ruskeasannan asema** tulee sisällyttää suunnitelmaan ja aseman toteutusta tulee kiirehtiä. Aseman toteutuksella on mahdollisuus vähentää henkilöautoliikenteen haittoja edistää kestävien liikkumismuotojen käyttöä. Asema palvelisi radan liityntäasemana Tuusulanväylän (kt 45) käytävän henkilöliikenteessä. Ruskeasannan aseman liityntäpysäköintitarjonta tulisi olemaan seudullisesti merkittävä. Ruskeasannan asema tulee esittää joukkoliikenteen runkoverkko 2040 pääkaupunkiseudulla -karttakuvauksessa.

Tuusulan kunnan tavoitteena on kehittää lentokenttään tukeutuvaa **Focus -aluetta ja edistää vahvasti Kehä IV:n (mt 152) toteutusta**. Osana elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistämistä Tuusulan kunta vaatii, että valtakunnallisesti ja seudullisesti tärkeää, Kehä IV -yhteyttä (maantie 152 välillä Hämeenlinnanväylä-Tuusulanväylä) edistetään seudun suunnittelussa vahvasti. Kunta pitää tärkeänä, että tieliikenneverkkoa kehitettäessä jo jaksolla ennen vuotta 2030 Kehä IV:n suunnittelu etenee ja väylää saadaan vaiheittain toteutettua. Hanke parantaa lentokenttäaluetta ympäröivien logistiikka-alueiden yhteyttä valtatie 3 suuntaan. Focus-alueen asemakaavoitus jatkuu syksyllä maankäytön yleissuunnitelman valmistuttua. Asemakaavoissa varataan tarvittava tila Kehä IV:n toteuttamiselle. Tien suunnittelu tulisi käynnistää viimeistään asemakaavoituksen valmistuttua, kun alueen rakentaminen lähtee liikkeelle ja tarve tieyhteydelle kasvaa. Lisäksi Tuusulan ja Vantaan rajalle sijoittuvan Kiila-Senkkerinmäen kiertotalousalueen suunnittelua ollaan käynnistämässä. Alueella on potentiaalia seudullisesti merkittävänä kiertotalouden keskittymänä, joka tukee laajasti vihreän siirtymän tavoitteiden saavuttamista koko seutualueella. Kehä IV -hankkeen käynnistyminen vaikuttaa merkittävästi alueen kehittämisedellytyksiin.

Kehä IV -poikittaisyhteyden kytkettyjä, laadukkaan valtateiden 3 ja 4 välisen poikittaisyhteyden muodostamiseksi tarvittavia ja edistämistä vaativia hankkeita ovat lisäksi **Tuusulan itäväylän (mt 11466) kehittäminen sekä maantien 148 kapasiteetin turvaaminen**. Tämän poikittaisyhteyksikäytävän tulisi näkyä mm. suunnitelmassa esitetyssä elinkeinojen kehityskuvassa 2040 siten, että yhteys valtatie 3 ja 4 välillä esitetään yhtenäisenä suunnitteluhankekäytävänä Kehä IV - Tuusulanväylä (kt 45) - Tuusulan itäväylä (mt 11466) - Kulloontien (mt 148).

Tuusulassa Hyrylän keskusta-alue kaksipuolisen mt 145:tä (Tuusulanväylä, Järvenpääntie) nykyisen keskustan ja Rykmentinpuiston osalta ovat maankäytön ensisijaisia alueita, joille kohdentuu merkittävä osa kunnan alueen asuntotuotannosta vuoteen 2030 mennessä. Ottaen huomioon keskusta-alueen halki kulkevan tiekäytävän (mt145) nykyinen kuormitus, siitä aiheutuvat haitat sekä väylää ja sen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

lähialueetta koskevat tulevaisuuden suunnitelmat ja niiden vaikutukset, kunta ei tule jättämään **Hyrylän itäisen ohikulkuyhteyden** kokonaisuutta pois Hyrylän ja Keravan välisen alueen maankäytön ja väyläverkon kehittämissuunnitelmistaan. Kehittyvän keskusta-alueen ohittava väylä tulee olemaan edellytys mm. alueen liikenneverkon toimivuudelle sekä taajamaytimen ja Koillis-Hyrylän alueen kehittämiseksi. Kunta katsoo, että ohikulkuyhteyden puuttuvan osuuden suunnittelu ja toteutus tulee ottaa huomioon mm. Tuusulan itäväylän (mt 11466) ja Kulloontien (mt 148) jatkosuunnittelussa.

Raskaan liikenteen taukopaikkojen toteutuksen edistämisen osalta tulee kehittää malli, joka voisi tehdä tällaisista hankkeista houkuttelevia kehysalueen kunnille. Hyvissä logistisissa sijainneissa maa-alueet eivät välttämättä ole kohdekunnan omistamia eikä tällaisen alueen kaavoitus ko. tarkoitukseen ole välttämättä maanomistajan eikä kunnan intressissä. MAL-suunnitelmassa tai sitä taustoittavissa selvityksissä ei ole osoitettu realistista liiketoimintamallia raskaan liikenteen taukopaikkojen toteuttamiselle. Tällaisen mallin kehittämisen tulee olla osa taukopaikkojen toteutukseen tähtäävää toimenpidettä.

Tuusulan kunta esittää **pienien ja keskisuurten hankkeiden ohjelmaan** seuraavat hankkeet:

- Kytömaantien käytävän pyöräily-yhteys (esitetty suunnitelmaluonnoksessa)
- Mt 11671 (Linjatie), jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille mt 1456 (Vanha valtatie) – mt 140 (Vanha Lahdentie) (esitetty suunnitelmaluonnoksessa).
- Mt 11479 (Rusutjärventie), jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille kt 45 (Hämeentie) – mt 11475 (Siippoontie) (esitetty suunnitelmaluonnoksessa).
- Mikäli Keski-Uudenmaan poikittainen tieyhteys välillä Järvenpää – kt45 ei tuo mukanaan Vanhankylän koulua palvelevaa jalankulku- ja pyörätieyhteyttä mt 1421 (Jokelantie) suunnasta, kunta esittää ohjelmaan hanketta Mt 11507 (Vanhankylän koulutie), jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille mt 1421 (Jokelantie) – Vanhankylän koulu
- Mt 11466 (Tuusulan itäväylä), Rykmentinportin työpaikka-alueen eritasoliittymän toteuttaminen
- Kt 45 / Mt 11466 (Tuusulan itäväylä), liittymän parantaminen
- Mt 11466 (Tuusulan itäväylä) / mt 11589 (Fallbackantie), liittymän parantaminen
- Mt 148 (Kulloontie) / mt 11466 (Tuusulan itäväylä), liittymän parantaminen
- Mt 148 (Kulloontie), maantien parantaminen 2+2 -kaistaiseksi välillä Saviontie - mt 11466 (Tuusulan itäväylä)
- Kt 45 (Tuusulanväylä), Riihikallion linja-autopysäkit, polkupyörien sekä henkilöautojen liityntä-pysäköintijärjestelyt.

Pienten ja keskisuurten hankkeiden suunnittelun resursointiin tulee kiinnittää huomiota sekä tarvittaessa kehittää ohjausta ja keinoja varmistaa, että hankkeet saadaan toteutusvalmiuteen.

Lisäksi kunta kiinnittää huomiota kuvaan 4, jossa joukkoliikenneinvestointeihin kytkeytyvät vyöhykkeet tulisi selkeyden vuoksi merkitä eri värillä kuin pohjakartan vesistöt.

i. Mitkä vaikutusten arvioinnin jatkosuositusten toimenpiteistä pitäisi sisällyttää suunnitelmaan?

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunta pitää hyvänä, että alueiden tasapainoisen kehityksen varmistamiseksi määritellään määrällisten asuntotavoitteiden lisäksi **yhteisesti hyväksytyt laadukkaan ja monipuolisen asuntotuotannon kriteerit**. Yhteisesti valmistellut kriteerit ovat perusta kuntien omalle asuntotuotannon ohjaukselle. Kunta katsoo, että määrällisillä asuntotuotantotavoitteilla ei yksistään voida varmistaa laadukkaan ja monipuolisen asuntotuotannon toteutumista. Laadukkaalla ja monipuolisella asuntotuotannolla estetään alueiden eriytymiskehitystä ja edistetään viihtyisiä asuinympäristöjä.

Tuusulan kunta näkee hyvänä, että liikenteen päästötavoitteiden lisäksi myös **rakentamisen ja asumisen päästövähennystoimille asetetaan selkeät tavoitetasot**, jotta toimenpiteiden vaikutuksia voidaan arvioida. Valtion tulisi kuitenkin tukea kuntia eri keinoin uusiutuvan energiantuotannon ja vähähiilisen uudistuotannon edistämässä.

Tuusulan kunta katsoo, että vaikutusten arvioinnin jatkosuositus **kävelyn ja pyöräilyn toimenpiteiden rahoituksen ja toteutuksen varmistamisesta** on keskeinen asia erityisesti kehysalueella, jossa toimenpiteet sijoittuvat usein muulle kuin kuntien hallinnassa olevalle väyläverkolle tai alueille.

Tuusulan kunta katsoo myös, että vaikutusten arvioinnin suositus liikenteen energian (sähköenergia ja vaihtoehtoiset käyttövoimat) **jakeluinfra kehittämisestä sekä tavoiteverkon määrittelystä** tulisi tehdä aluksi seututasolla, jotta kunnat saavat määrittelystä lähtökohdat asian kuntakohtaiseen suunnitteluun.

Tuusulan kunta **vastustaa tienkäyttömaksujen käyttöönottoa**.

Muuta

Tuusulan kunta pitää hyvänä, että viher- ja virkistysalueiden jatkuvuus, säilyminen ja vahvistaminen on tunnistettu MAL-työssä osana laadukasta ja monipuolista elinympäristöä ja suunnitelman ympäristövaikutuksia on kattavasti tutkittu. Viherverkoston suunnittelu ei ole perinteisesti kuulunut MAL-työhön, vaan aihe on ratkaistu maakunta- ja kuntakaavoissa. Maakuntakaava on muuttunut, ja lakimuutoksen myötä voi edelleen muuttua, entistä strategisemmaksi ja yleispiirteisemmäksi. Tulevilla MAL-kierroksilla voi olla tarpeita käsitellä myös viherrakenteen temaa vahvemmin osana MAL-suunnittelua. Viherrakenne on tärkeä osa maankäyttöä ja sillä on merkittävä rooli myös hiilineutraalisuustavoitteen ja päästövähennysten toteuttajana.

MAL-suunnitelmaa on valmisteltu laajassa vuorovaikutuksessa asiantuntijaryhmien kanssa. Tuusulan kunta pitää toimintatapaa erittäin hyvänä ja tärkeänä myös suunnitelman viimeistelyvaiheessa. Lausuntoaikataulu on ollut kuitenkin hyvin haastava ja suunnitelman viimeistelyyn ei ole varattu riittävästi aikaa ottaen huomioon kuinka merkittävästä ja laajasta asiasta on kyse.

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus

- antaa MAL 2023 - suunnitelmaluonnoksesta yllä asiaselostuksessa olevan lausunnon.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus

- antaa MAL 2023 - suunnitelmaluonnoksesta yllä asiaselostuksessa olevan lausunnon.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.
-

Kunnanhallitus, 22.05.2023, § 215

Valmistelijat / lisätiedot:

Jukka-Matti Laakso, Riikka Uusikulku, Henna Lindström

jukka-matti.laakso@tuusula.fi, riikka.uusikulku@tuusula.fi, henna.lindstrom@tuusula.fi

liikenneinsinööri, hankekehityspäällikkö, yleiskaavasunnittelija

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 3.4.2023 Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman MAL 2023 -luonnoksesta sekä sen vaikutusten arviointiselostuksesta, khall 22.5.2023

2 MAL2023 suunnitelmaluonnoksen arviointiselostus 14.4.2023 päivitetty, khall 22.5.2023

3 MAL 2023-lausuntoluonnos KUUMA-seutu, khall 22.5.2023

KUUMA-seudun johtokunta on kokouksessaan 17.5.2023 § 18 käsitellyt lausuntoa MAL 2023-suunnitelman luonnoksesta ja arviointiselostuksen luonnoksesta. Seudulla lausunnon antamista on koordinoitu siten, että KUUMA-seudun kunnat antaisivat yhdenmukaiset lausunnot.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksesta liitteenä esitetyn lausunnon.

Kokouskäsitely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, hän muutti päätösehdotuksensa seuraavaksi.

Kunnanhallitus päättää

- poistaa lausunnosta kohdan
 - Liikenteen päästövähennyskeinona on esitetty, että kunnat vähentävät autonomistusta kaavoituksen pysäköintiratkaisuilla. Tämä on hyvä tavoite pitkällä tähtäimellä, mutta hankala saavuttaa kehyskunnissa tällä suunnittelukaudella

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- lisätä kohdan
 - Tuusula kunta yhtyy KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan lausuntoon, että 90 % seudun tulevasta asuntotuotannosta kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille. KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan lausunnon mukaisesti Tuusulan kunta pitää Liikenne 12 -suunnitelman mukaista yhteisrahoitusmallia ja sen sisältämää periaatetta, jonka mukaan valtion kustannusosuus olisi maksimissaan 50 % valtion verkolla toteutettavissa kaupunkiseudun liikennejärjestelmää parantavissa tie-, raide- ja muissa mahdollisissa hankkeissa, kohtuuttomana. Lähtökohtana tulee olla, että valtio vastaa valtion väylistä ja niiden kustannuksista ja kunnat katuverkosta. KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan lausunnon mukaisesti Tuusulan kunta katsoo, että yhtenäisen pysäköintipolitiikan muodostaminen laajalle Helsingin seudulle ei ole realistista. antaa muilta osin MAL 2023 - suunnitelmaluonnoksesta asiaselostuksessa esitetyn lausunnon
- antaa MAL 2023- suunnitelmaluonnoksesta muutoin edellä esitetyn lausunnon.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti muutetun päätösehdotuksen.

Päätös

Kunnahallitus päätti

- antaa MAL 2023 - suunnitelmaluonnoksesta seuraavan lausunnon

TUUSULAN KUNNAN LAUSUNTO MAL 2023-LUONNOKSESTA

Tuusulan kunta toteaa suunnitelman viimeistelyä varten seuraavaa:

- MAL 2023 -suunnitelman asuntotuotantomääriä ja ARA-tuotannon osuutta ei tule nostaa luonnoksessa esitetystä tasosta.
- Pientalovaltaisissa kunnissa ARA-tuotantoa tulisi toteuttaa myös muissa asumismuodoissa kuin kerrostaloasumisessa.
- ARA-tuotannon ohella seudulla tulee kehittää myös muuta kohtuuhintaista asumista.
- Määrällisten asuntotavoitteiden lisäksi tulee määritellä yhteisesti hyväksytyt laadukkaat ja monipuolisen asuntotuotannon kriteerit.
- Seudun valmistuvaa asuntotuotantoa tulee ohjata aktiivisesti.
- Asumisen ja rakentamisen päästöjen vähentäminen tulee olla keskeinen tavoite liikenteen päästöjen vähentämisen rinnalla MAL 2023 - suunnitelmassa.
- Joukkoliikennejärjestelmän runkoverkkoesitystä tulee täydentää Kellokoski-Järvenpää -yhteyden sekä Ruskeasannan aseman osalta. Hyvinvointialueen palveluiden saavutettavuus tulee turvata ja parantaa.
- Valtateiden 3 ja 4 välille tulee esittää yhtenäinen suunnitteluhankekäytävänä Kehä IV - Tuusulanväylä (kt 45) - Tuusulan itäväylä (mt 11466) - Kulloontien (mt 148)
- Raskaan liikenteen taukopaikkojen toteutuksen edistämisen osalta tulee kehittää malli, joka voisi tehdä tällaisista hankkeista houkuttelevia kehysalueen kunnille.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Pienten ja keskisuurten hankkeiden ohjelmaan kunta esittää myös uusia hankkeita. Yleisesti hankkeiden suunnittelun resursointiin tulee kiinnittää huomiota, jotta hankkeet saadaan toteutusvalmiuteen.
- Tuusulan kunta vastustaa tienkäyttömaksujen käyttöönottoa.
- Elinkeinojen kehityskuvan karttaa tulee päivittää Focuksen ja Kiila-Senkkerinmäen osalta.
- Seudun kilpailukyvyyn turvaamiseksi tulee tukea liikennehankkeita, jotka parantavat työvoiman liikkumisedellytyksiä pk-seudulta kehyskuntien uusille työpaikka-alueille.

KUUMA-johtokunta antaa lausuntonsa 17.5.2023 ja lausuu MAL-suunnitelmasta koko KUUMA-seudun osalta. Tuusulan kunta lausuu suunnitelmasta oman kuntansa näkökulmasta lisäksi seuraavaa:

Toimenpide: Huolehdimme asuinalueiden ja asuntotarjonnan monipuolisuudesta

Nyt lausunnolla olevassa MAL-suunnitelmassa on tuotu aiempaa vahvemmin esiin **asumisen monimuotoisuus** Helsingin seudulla. Suunnitelmassa monipuolinen asuntotarjonta seudun eri osissa on tunnistettu tärkeäksi tekijäksi Helsingin seudun asukkaiden hyvinvoinnin, tasapainoisen sosiaalisen rakenteen sekä seudun veto- ja pitovoiman kannalta. Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että seudun erilaiset alueet voivat tarjota asukkaiden vaihtelevia mieltymyksiä ja tarpeita vastaavia laadukkaita ja monipuolisia asumisen vaihtoehtoja.

Myös **asumisen laatu ja monipuolisuus** on tunnistettu merkittäväksi tekijäksi määrällisen asuntotuotantotavoitteen rinnalla MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksessa. Tuusulan kunta katsoo, että asuntotuotannon korkeaa määrää ei tule tavoitella seudulla asumisen laadun kustannuksella, vaan asukkaiden tarpeisiin tulee rakentaa monipuolisia ja laadukkaita asumisen ratkaisuja ja asuinympäristöjä.

Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-seudun lausuntoluonnoksessa annettuihin näkemyksiin **asuntotuotannon ohjauksen tarpeellisuudesta**. MAL-suunnitelmassa on nostettu seudulliseksi tahtotilaksi asuntotuotannon laadusta ja monipuolisuudesta huolehtiminen muun muassa huoneistotyyppi-, talotyyppi- ja hallinta- ja rahoitusmuotojakauman laadullisella ohjauksella.

Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että **asumisvaihtoehtoja on tarjolla eri talotyypeissä**. Vaikka seudun tiivistämispyrkimykset edellyttävät kerrostalovaltaista rakentamista, myös pientaloasumisen edellytyksiä tulee edistää eri keinoin. Lisäksi tulee huolehtia tasapainoisesta huoneistojakaumasta, jossa turvataan eri kokoisten asuntojen osuus. Tuusula katsoo, että on tärkeää varmistaa perheasuntojen riittävyys ja laatu sekä vuokra- että omistusasuntokannassa. Lisäksi on tärkeää, että alueille ei synny yksipuolisia pienten asuntojen keskittymiä.

Toimenpide: Varmistamme asunnontuotannon riittävyyden kasvavalla seudulla

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lausunnolla olevan MAL-suunnitelman mukaan Tuusulan kunnan **vuosittainen asuntotuotantotavoite** on 460 asuntoa. Asuntotuotantotavoite on samaa tasoa kuin MAL 2019 -suunnitelmassa. Vaikka Tuusula on onnistunut ylittämään asuntotuotantotavoitteensa kolmena edellisenä vuotena, on asetettu asuntotuotantotavoite haastavaa saavuttaa. Tavoitteeseen pääseminen on edellyttänyt kerrostaloasumisen ja vuokra-asumisen määrän kasvua sekä hyvää talouden suhdannetta. On tärkeää, että MAL-suunnitelman asuntotuotantomääriä ei nosteta nykyisestä tasosta. Asetettu asuntotuotantotavoite tulee olemaan vaikea saavuttaa, kun asuntotuotanto on hidastunut taloudellisen suhdanteen, asuntolainan korkojen ja rakennuskustannusten nousun takia.

Tuusulan kunnassa on paljon olemassa olevaa asumisen kaavavarantoa mm. Pohjois-Tuusulassa, jossa kysyntä on vähäistä. Kunta uudistaakin asemakaavojaan asuntotuotannon vauhdittamiseksi. Päivittämällä olevia asemakaavoja voidaan vastata paremmin asuntojen toteuttamisedellytyksiin ja laadullisiin kysymyksiin. Kyseiset asemakaavamuutoshankkeet eivät kuitenkaan kerrytä MAL-työssä asetettua asuntokaavan kerrosalaa. Nämä asuinrakentamista edistävät, olemassa olevaa rakennetta ja kunnallistekniikkaa hyödyntävät kaavat tulisi huomioida myös kuntien kerrosalatavoitteisiin.

Toimenpide: Varmistetaan riittävä ja monipuolinen asuntotuotanto

MAL-suunnitelmaluonnoksessa todetaan, että seudun **asuntojen hinnat ja asumisen kustannukset** ovat haasteena etenkin pieni- ja keskituloisille. Kasvaneesta asuntotuotantomäärästä huolimatta asumisen kustannukset ovat seudulla edelleen korkeat. Kohtuuhintainen asuminen on avainroolissa Helsingin seudun elinvoiman kannalta. Kasvavalla kaupunkiseudulla asumisen kalleus vaikeuttaa työvoiman saatavuutta ja yritysten kasvuedellytyksiä. Seudun korkeat asumisen kustannukset vaikuttavat henkilöstön saatavuuteen esimerkiksi palvelualalla, sosiaali- ja terveysalalla sekä kunta-alalla.

ARA-tuotannon ohella seudulla on tarve kehittää **muuta kohtuuhintaista asumista**, esimerkiksi omistus- ja osaomistusasumista. Myös valtion tulee edistää ARA-tuettua omistus- ja osaomistusasumista joko uusin mallein tai olemassa olevia malleja kehittäen. Lisäksi tulee etsiä uudenlaisia kohtuuhintaisia asumisen ratkaisuja (ns. välimalli), joiden avulla voidaan tarjota vaihtoehtoja eri elämäntilanteissa oleville asukkaille.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksessa on linjattu aiemman suunnitelman tapaan, että Tuusulassa **ARA-asuntotuotantoa** valmistuu 20 prosenttia (92 asuntoa) vuosittaisesta asuntotuotantotavoitteesta. ARA-tuotannon osuutta ei tule nostaa Tuusulassa, koska valtion tukema asuntotuotanto keskittyy kerrostalotuotantoon ja maantieteellisesti pienelle alueelle kunnan keskustaan. Eriytymisriskin vuoksi ARA-tuotanto ei saa kasaantua keskusta-alueelle. Tuusulan kunta tuo esiin lausunnossaan, että pientalovaltaisissa kunnissa ARA-tuotantoa tulisi toteuttaa myös muissa asumismuodoissa kuin kerrostaloasumisessa.

Valtion tukeman kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutumiseksi on ensiarvoisen tärkeää säilyttää käynnistysavustukset ja niiden riittävä määrä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

valtion tukimuotona. Lisäksi Tuusulan kunta katsoo, että valtion tulee osoittaa riittävä määrä **kunnallistekniikan avustuksia** asuntorakentamiseen.

Toimenpide: Vähennämme liikenteen ja asumisen CO₂-päästöjä

Tuusulan kunta pitää hiilineutraalisuutta tärkeänä MAL 2023 -työn päätavoitteista ja sitä, että asumisen ja rakentamisen päästöjen vähentäminen on nostettu keskeiseksi tavoitteeksi liikenteen päästöjen vähentämisen rinnalle. Seudulla on tavoitteena vähentää sekä asuntotuotannon että nykyisen asuntokannan ilmastopäästöjä. Lisäksi rakennetaan vähähiilistä uudisasuntotuotantoa ja lisätään vähähiilisten materiaalien käyttöä.

Tuusulan kunnassa on vuonna 2023 meneillään ilmastotyö, jossa on laskettu kuntaorganisaation päästöt ja asetettu kunnan toimialoille toimenpiteitä, joista moni vastaa myös MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksen tavoitteisiin. Kunnan ilmastotyön jatkuessa määritellään tavoitteet ja toimenpiteet hiilidioksidipäästöjen vähentämisen sekä hiilinielujen vahvistamisen edistämiseksi yhdyskuntarakenteen, asukkaiden ja yritysten osalta vuoteen 2026 mennessä. Suurimmat päästöt aiheutuvat rakentamisesta ja MAL 2023 -työssä voisi harkita lisättäväksi kärkitoimenpiteisiin asuntojen rakentamisenaikaisten päästöjen hillitsemisen keinoja asumisen energiantuotannon ja puurakentamisen rinnalle. Puurakentamisen lisäksi MAL-suunnitelmassa tulee huomioida myös muu vähähiilinen rakentaminen. Puurakentamista Tuusulan kunta on edistänyt mm. toteuttaessaan uutta palveluverkkoa Martta Wendelinin päiväkodissa ja kulttuuritalo Moniossa.

Tuusulan kannattaa uusiutuvan energiantuotannon lisäämistä. Tämän yhteydessä tulee kuitenkin huomioida, että pohjavesialueilla ei voida toteuttaa kaikkia uusiutuvia energiantuotantomuotoja kuten maalämpöä. Tuusulassa muiden kehyskuntien tavoin on laajoja pohjavesialueita myös rakentamisen ensisijaisilla vyöhykkeillä.

Tuusula kunta yhtyy KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan lausuntoon, että 90 % seudun tulevasta asuntotuotannosta kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille. KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan lausunnon mukaisesti Tuusulan kunta pitää Liikenne 12 -suunnitelman mukaista yhteisrahoitusmallia ja sen sisältämää periaatetta, jonka mukaan valtion kustannusosuus olisi maksimissaan 50 % valtion verkolla toteutettavissa kaupunkiseudun liikennejärjestelmää parantavissa tie-, raide- ja muissa mahdollisissa hankkeissa, kohtuuttomana. Lähtökohtana tulee olla, että valtio vastaa valtion väylistä ja niiden kustannuksista ja kunnat katuverkosta. KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan lausunnon mukaisesti Tuusulan kunta katsoo, että yhtenäisen pysäköintipolitiikan muodostaminen laajalle Helsingin seudulle ei ole realistista. antaa muilta osin MAL 2023 - suunnitelmaluonnoksesta asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Toimenpide: Edistämme elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä

MAL-työssä on hahmoteltu keskeinen **elinkeinojen kehityskuva** vuodelle 2040. Kehityskuva hahmottaa toimistovaltaisten työpaikkojen keskeisimmät sijoittumispaikat ja varastoinnin, logistiikan ja tuotannon merkittävimmät kasvualueet. Kehityskuvakarttaan liittyy muutostarpeita. Kartassa on esitetty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

neliömerkinnällä tuotannon, varastoinnin ja logistiikan uutena ja kehittyvänä painopistealueena Metsäkylä-Focus-Kiila. Merkinnän nimessä alueiden nimet eivät ole loogisessa järjestyksessä, eikä Metsäkylä ole välttämättä oikea nimi kuvaamaan tulevan toiminnan painopistealuetta. Suositeltavampi nimi olisikin: Focus-Kiila-Senkkerinmäki. Edellä mainittua seikkaa huomattavasti suurempi puute on, ettei alueita yhdistelevä merkintätapa kuvaa riittävästi alueiden kokoa, merkittävyyttä ja eroavaisuuksia. Alueilla tulisi ehdottomasti olla kaksi erillistä kohdemerkintää. Focus-alueen kokoluokka on lähes miljoona kerrosneliömetriä rakentamista ja alue liittyy vahvasti Helsinki-Vantaan lentoasemaan ja sen ympärille rakentuvaan lentokenttäkaupunkiin. Sen sijaan Tuusulan ja Vantaan kuntarajalle sijoittuvalla lähes Kauniaisten kokoisella Kiila-Senkkerinmäen alueella on valtava potentiaali kiertotalouden sekä maa-ainesten jalostuksen keskittymänä. Vierekkäisistä sijainneistaan huolimatta nämä suurikokoiset alueet eroavat toisistaan profiileiltaan ja toteutusaikatauluiltaan. Focus-alueella tulee olla oma karttamerkintä, joka on sijoitettu lentoaseman pohjoispuolelle. Alkuperäinen kohdemerkintä voi jäädä nykyiselle sijainnilleen, mutta nimenä käytettäisiin Kiila-Senkkerinmäkeä. Koska kiertotalous tulee olemaan merkittävä osa tulevaa elinkeinoelämää, tulisi se ottaa myös osaksi merkinnän selitystä esim. seuraavasti: Tuotannon, varastoinnin, kiertotalouden ja logistiikan uudet ja kehittyvät painopistealueet. Muutos kuvaisi paremmin myös Ämmässuon aluetta.

Kappaleen lopussa on listattu elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Aineistossa tulisi avata tarkemmin mitä tarkoitetaan sillä, että kunnan osoittavat yrityksille korvaavia sijainteja. Jos tällä tarkoitetaan, että pääkaupunkiseudulta yritykset siirtyvät kehyskuntiin asumisen tiivistymisen tieltä, tulisi valtion osoittaa myös rahoitusta liikennehankkeisiin, jotta työvoima voi liikkua pk-seudulta kehyskuntien työpaikkavyöhykkeille. Lisäksi kappaleessa olisi hyvä korostaa, että näiden uusien työpaikka-alueiden kehittymisedellytysten turvaamisella on merkitystä koko seututason elinvoiman kilpailukyvyn kannalta.

ii. Puuttuuko suunnitelmasta jotain? Mitä muita toimenpiteitä pitäisi sisällyttää suunnitelmaan, jotta asetettuihin tavoitteisiin päästäisiin?

Tuusulan kunnassa on käynnistynyt asumisneuvonta ARAn rahoituksen turvin vuonna 2022. Asumisneuvonnalle on tarvetta eri asumis- ja hallintamuodoissa asuville asukkaille ja kaikissa ikäryhmissä. Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että ARA:n tukea kuntien järjestämään **asumisneuvontaan** jatketaan myös tulevaisuudessa.

Suunnitelma ei käsittele seudulla toimivien **hyvinvointialueiden palveluiden saavutettavuutta** erityisen yksityiskohtaisesti. Suunnitelmaan tulisi sisällyttää tavoitteet ja toimenpiteet Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palveluiden saavutettavuuden turvaamisesta ja parantamisesta erityisesti joukkoliikenteellä osana sujuvan ja laadukkaan arjen toteuttamisen toimenpiteitä. Sama on todennäköisesti tarpeen myös Länsi- ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueiden osalta.

Tuusulan kunnan näkemys on se, että **Hyrylä-Kerava - joukkoliikennekäytävän vahvistaminen** on ajankohtaista MAL-kaudella mt 148:n (Kulloontien) käytävässä. Taustalla on asumisen ja työpaikkarakentamisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

alueiden kehittyminen tässä käytävässä. Yhteysväli on HSL:n sisäistä liikennettä ja sen kehittämistarve tulee jo vuoden 2024 aikana.

Kellokosken ja Mäntsälän Ohkolan muodostama taajama kehittyy Tuusulan ja Mäntsälän rajalla. **Kellokosken ja Järvenpään välinen joukkoliikennekäytävä** tulisi nostaa tärkeäksi seudulliseksi joukkoliikenneyhteydeksi sen kytkiessä HSL-kunnan taajaman pääradan keskeiseen asemaan tarkastelualueella. Yhteys tulee nostaa seudun joukkoliikenteen runkoverkkotarkastelussa tärkeiden seudullisten joukkoliikenneyhteyksien joukkoon ja esittää Helsingin seudun joukkoliikenteen runkoverkko 2040 -karttakuvauksessa. Kunta pitää erityisen hyvänä suunnitelmassa esitettyä juna-asemien parantamissuunnitelmaa. Pääradan käytävässä asemien parantaminen tulee tahdistaa lisäraiderakentamiseen kytkeytyvien asemalaiturimuutosten toteutuksen kanssa.

Tuusulan kunta katsoo, että kehäradan **Ruskeasannan asema** tulee sisällyttää suunnitelmaan ja aseman toteutusta tulee kiirehtiä. Aseman toteutuksella on mahdollisuus vähentää henkilöautoliikenteen haittoja edistää kestävien liikkumismuotojen käyttöä. Asema palvelisi radan liityntäasemana Tuusulanväylän (kt 45) käytävän henkilöliikenteessä. Ruskeasannan aseman liityntäpysäköintitarjonta tulisi olemaan seudullisesti merkittävä. Ruskeasannan asema tulee esittää joukkoliikenteen runkoverkko 2040 pääkaupunkiseudulla - karttakuvauksessa.

Tuusulan kunnan tavoitteena on kehittää lentokenttään tukeutuvaa **Focus - aluetta ja edistää vahvasti Kehä IV:n (mt 152) toteutusta**. Osana elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistämistä Tuusulan kunta vaatii, että valtakunnallisesti ja seudullisesti tärkeää, Kehä IV -yhteyttä (maantie 152 välillä Hämeenlinnanväylä-Tuusulanväylä) edistetään seudun suunnittelussa vahvasti. Kunta pitää tärkeänä, että tieliikenneverkkoa kehitettäessä jo jaksolla ennen vuotta 2030 Kehä IV:n suunnittelu etenee ja väylää saadaan vaiheittain toteutettua. Hanke parantaa lentokenttäaluetta ympäröivien logistiikka-alueiden yhteyttä valtatie 3 suuntaan. Focus-alueen asemakaavoitus jatkuu syksyllä maankäytön yleissuunnitelman valmistuttua. Asemakaavoissa varataan tarvittava tila Kehä IV:n toteuttamiselle. Tien suunnittelu tulisi käynnistää viimeistään asemakaavoituksen valmistuttua, kun alueen rakentaminen lähtee liikkeelle ja tarve tietyhteydelle kasvaa. Lisäksi Tuusulan ja Vantaan rajalle sijoittuvan Kiila-Senkkerinmäen kiertotalousalueen suunnittelua ollaan käynnistämässä. Alueella on potentiaalia seudullisesti merkittävänä kiertotalouden keskittymänä, joka tukee laajasti vihreän siirtymän tavoitteiden saavuttamista koko seutualueella. Kehä IV -hankkeen käynnistyminen vaikuttaa merkittävästi alueen kehittämisedellytyksiin.

Kehä IV -poikittaisyhteyteen kytkeytyviä, laadukkaan valtateiden 3 ja 4 välisen poikittaisyhteyden muodostamiseksi tarvittavia ja edistämistä vaativia hankkeita ovat lisäksi **Tuusulan itäväylän (mt 11466) kehittäminen sekä maantien 148 kapasiteetin turvaaminen**. Tämän poikittaisyhteyksikäytävän tulisi näkyä mm. suunnitelmassa esitettyssä elinkeinojen kehityskuvassa 2040 siten, että yhteys valtatie 3 ja 4 välillä esitetään yhtenäisenä suunnitteluhankekäytävänä Kehä IV - Tuusulanväylä (kt 45) - Tuusulan itäväylä (mt 11466) - Kulloontien (mt 148).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulassa Hyrylän keskusta-alue kaksin puolin mt 145:tä (Tuusulanväylä, Järvenpääntie) nykyisen keskustan ja Rykmentinpuiston osalta ovat maankäytön ensisijaisia alueita, joille kohdentuu merkittävä osa kunnan alueen asuntotuotannosta vuoteen 2030 mennessä. Ottaen huomioon keskusta-alueen halki kulkevan tiekäytävän (mt145) nykyinen kuormitus, siitä aiheutuvat haitat sekä väylää ja sen lähialueetta koskevat tulevaisuuden suunnitelmat ja niiden vaikutukset, kunta ei tule jättämään **Hyrylän itäisen ohikulkuyhteyden** kokonaisuutta pois Hyrylän ja Keravan välisen alueen maankäytön ja väyläverkon kehittämissuunnitelmistaan. Kehittyvän keskusta-alueen ohittava väylä tulee olemaan edellytys mm. alueen liikenneverkon toimivuudelle sekä taajamaytimen ja Koillis-Hyrylän alueen kehittämiselle. Kunta katsoo, että ohikulkuyhteyden puuttuvan osuuden suunnittelu ja toteutus tulee ottaa huomioon mm. Tuusulan itäväylän (mt 11466) ja Kulloontien (mt 148) jatkosuunnittelussa.

Raskaan liikenteen taukopaikkojen toteutuksen edistämisen osalta tulee kehittää malli, joka voisi tehdä tällaisista hankkeista houkuttelevia kehysalueen kunnille. Hyvissä logistisissa sijainneissa maa-alueet eivät välttämättä ole kohdekunnan omistamia eikä tällaisen alueen kaavoitus ko. tarkoitukseen ole välttämättä maanomistajan eikä kunnan intressissä. MAL-suunnitelmassa tai sitä taustoittavissa selvityksissä ei ole osoitettu realistista liiketoimintamallia raskaan liikenteen taukopaikkojen toteuttamiselle. Tällaisen mallin kehittämisen tulee olla osa taukopaikkojen toteutukseen tähtäävää toimenpidettä.

Tuusulan kunta esittää **pienten ja keskisuurten hankkeiden ohjelmaan** seuraavat hankkeet:

- Kytömaantien käytävän pyöräily-yhteys (esitetty suunnitelmaluonnoksessa)
- Mt 11671 (Linjatie), jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille mt 1456 (Vanha valtatie) – mt 140 (Vanha Lahdentie) (esitetty suunnitelmaluonnoksessa).
- Mt 11479 (Rusutjärventie), jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille kt 45 (Hämeentie) – mt 11475 (Siippoontie) (esitetty suunnitelmaluonnoksessa).
- Mikäli Keski-Uudenmaan poikittainen tieyhteys välillä Järvenpää – kt45 ei tuo mukanaan Vanhankylän koulua palvelevaa jalankulku- ja pyörätieyhteyttä mt 1421 (Jokelantie) suunnasta, kunta esittää ohjelmaan hanketta Mt 11507 (Vanhankylän koulutie), jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen välille mt 1421 (Jokelantie) – Vanhankylän koulu
- Mt 11466 (Tuusulan itäväylä), Rykmentinportin työpaikka-alueen eritasoliittymän toteuttaminen
- Kt 45 / Mt 11466 (Tuusulan itäväylä), liittymän parantaminen
- Mt 11466 (Tuusulan itäväylä) / mt 11589 (Fallbackantie), liittymän parantaminen
- Mt 148 (Kulloontie) / mt 11466 (Tuusulan itäväylä), liittymän parantaminen
- Mt 148 (Kulloontie), maantien parantaminen 2+2 -kaistaiseksi välillä Saviontie - mt 11466 (Tuusulan itäväylä)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Kt 45 (Tuusulanväylä), Riihikallion linja-autopysäkit, polkupyörien sekä henkilöautojen liityntä-pysäköintijärjestelyt.

Pienten ja keskisuurten hankkeiden suunnittelun resursointiin tulee kiinnittää huomiota sekä tarvittaessa kehittää ohjausta ja keinoja varmistaa, että hankkeet saadaan toteutusvalmiuteen.

Lisäksi kunta kiinnittää huomiota kuvaan 4, jossa joukkoliikenneinvestointeihin kytkeytyvät vyöhykkeet tulisi selkeyden vuoksi merkitä eri värillä kuin pohjakartan vesistöt.

i. Mitkä vaikutusten arvioinnin jatkosuositusten toimenpiteistä pitäisi sisällyttää suunnitelmaan?

Tuusulan kunta pitää hyvänä, että alueiden tasapainoisen kehityksen varmistamiseksi määritellään määrällisten asuntotavoitteiden lisäksi **yhteisesti hyväksytyt laadukkaan ja monipuolisen asuntotuotannon kriteerit**. Yhteisesti valmistellut kriteerit ovat perusta kuntien omalle asuntotuotannon ohjaukselle. Kunta katsoo, että määrällisillä asuntotuotantotavoitteilla ei yksistään voida varmistaa laadukkaan ja monipuolisen asuntotuotannon toteutumista. Laadukkaalla ja monipuolisella asuntotuotannolla estetään alueiden eriytymiskehitystä ja edistetään viihtyisiä asuinympäristöjä.

Tuusulan kunta näkee hyvänä, että liikenteen päästötavoitteiden lisäksi myös **rakentamisen ja asumisen päästövähennystoimille asetetaan selkeät tavoitetasot**, jotta toimenpiteiden vaikutuksia voidaan arvioida. Valtion tulisi kuitenkin tukea kuntia eri keinoin uusiutuvan energiantuotannon ja vähähiilisen uudistuotannon edistämiseksi.

Tuusulan kunta katsoo, että vaikutusten arvioinnin jatkosuositus **kävelyn ja pyöräilyn toimenpiteiden rahoituksen ja toteutuksen varmistamisesta** on keskeinen asia erityisesti kehysalueella, jossa toimenpiteet sijoittuvat usein muulle kuin kuntien hallinnassa olevalle väyläverkolle tai alueille.

Tuusulan kunta katsoo myös, että vaikutusten arvioinnin suositus liikenteen energian (sähköenergia ja vaihtoehtoiset käyttövoimat) **jakeluinfra kehittämisestä sekä tavoiteverkon määrittelystä** tulisi tehdä aluksi seutasolla, jotta kunnat saavat määrittelystä lähtökohdat asian kuntakohtaiseen suunnitteluun.

Tuusulan kunta **vastustaa tienkäyttömaksujen käyttöönottoa**.

Muuta

Tuusulan kunta pitää hyvänä, että viher- ja virkistysalueiden jatkuvuus, säilyminen ja vahvistaminen on tunnustettu MAL-työssä osana laadukasta ja monipuolista elinympäristöä ja suunnitelman ympäristövaikutuksia on kattavasti tutkittu. Viherverkoston suunnittelu ei ole perinteisesti kuulunut MAL-työhön, vaan aihe on ratkaistu maakunta- ja kuntakaavoissa. Maakuntakaava on muuttunut, ja lakimuutoksen myötä voi edelleen muuttua, entistä strategisemmaksi ja yleispiirteisemmäksi. Tulevilla MAL-kierroksilla voi olla tarpeita käsitellä myös viherrakenteen temaa vahvemmin osana MAL-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

suunnittelua. Viherrakenne on tärkeä osa maankäyttöä ja sillä on merkittävä rooli myös hiilineutraalisuustavoitteen ja päästövähennysten toteuttajana.

MAL-suunnitelmaa on valmisteltu laajassa vuorovaikutuksessa asiantuntijaryhmien kanssa. Tuusulan kunta pitää toimintatapaa erittäin hyvänä ja tärkeänä myös suunnitelman viimeistelyvaiheessa. Lausuntoaikataulu on ollut kuitenkin hyvin haastava ja suunnitelman viimeistelyyn ei ole varattu riittävästi aikaa ottaen huomioon kuinka merkittävästä ja laajasta asiasta on kyse.

Kuntakehitysjohtaja Pirjo Sirèn ja liikenneinsinööri Jukka-Matti Laakso selostivat asiaa kokouksessa.

Kati Lepojärvi saapui tämän asian käsittelyn aikana.

Kokouksessa pidettiin tämän asian käsittelyn aikana tauko klo 17.57 - 18.10.

Kuntakehityslautakunta, 25.10.2023, § 98

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström, Jukka-Matti Laakso, Riikka Uusikulku

henna.lindstrom@tuusula.fi, jukka-matti.laakso@tuusula.fi, riikka.uusikulku@tuusula.fi
yleiskaavasunnittelija, liikenneinsinööri, hankekehityspäällikkö

Liitteet

1 HSL hallituksen pöytäkirjaote 12.9.2023 § 80, KKL 25.10.2023

2 Helsingin seudun yhteistyökokous, Pöytäkirjaluonnos 12.9.2023, KKL 25.10.2023

3 KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta 26.9.2023 § 26, KKL 25.10.2023

4 MAL 2023 Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelma, KKL 25.10.2023

5 MAL 2023 -suunnitelman vaikutusten arviointiselostus, KKL 25.10.2023

6 MAL 2023 taustaraportti, KKL 25.10.2023

Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymän hallitus on kokouksessaan 12.9.2023 § 80 päättänyt hyväksyä MAL 2023 -suunnitelman liikennesisältöjen osalta jäsenkuntiansa eli Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion ja Tuusulan puolesta. MAL 2023 liikennesisällöt muodostavat Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman. Lisäksi HSL:n hallitus päätti lähettää MAL 2023 -suunnitelman niiden kuntien osalta, jotka eivät ole HSL:n jäseniä, KUUMA-johtokunnan kautta edelleen asianomaisiin kuntiin ja ehdottaa sitä hyväksyttäväksi.

HSL:n hallitus on myös valtuuttanut toimitusjohtajan neuvottelemaan MAL-sopimuksesta liikenteen osalta yhteistyössä valtion ja Helsingin seudun 14 kunnan kanssa. HSL:n hallitus päätti myös merkitä MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen tiedoksi ja lähettää sen MAL 2023 -suunnitelman hyväksymiskäsittelyn oheisaineistona tiedoksi KUUMA-johtokunnalle.

Helsingin seudun yhteistyökokous (HSYK) on kokouksessaan 12.9.2023 § 1 päättänyt hyväksyä MAL 2023 -suunnitelman maankäytön ja asumisen sisältöjen osalta ja lähettää suunnitelman edelleen kuntien hyväksyttäväksi kuntien lopullisen sitoumuksen saamiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta päätti kokouksessaan 26.9.2023 § 26

- merkitä tiedoksi pöytäkirjanotteet: HSL hallitus 12.9.2023 § 80 ja HSYK 12.9.2023 § 1
- omalta osaltaan hyväksyä MAL 2023 -suunnitelman sekä merkitä tiedoksi MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA)
- esittää Hyvinkään ja Järvenpään kaupunginhallituksille sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Vihdin kunnanhallituksille, että ne hyväksyvät MAL 2023 -suunnitelman liikenteen osalta
- esittää Hyvinkään, Järvenpään ja Keravan kaupunginhallituksille sekä Kirkkonummen, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Sipoon, Tuusulan ja Vihdin kunnanhallituksille, että ne hyväksyvät MAL 2023 -suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta
- esittää Hyvinkään, Järvenpään ja Keravan kaupunginhallituksille sekä Kirkkonummen, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Sipoon, Tuusulan ja Vihdin kunnanhallituksille, että ne merkitsevät tiedoksi MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA)

MAL 2023 -suunnitelma on tarkoitus hyväksyä seudun ja seudun kuntien päätöksenteossa syksyllä 2023, minkä jälkeen sitä aletaan toteuttaa. Suunnitelma muodostaa lähtökohdan valtion ja Helsingin seudun kuntien väliselle MAL-sopimukselle, jonka valmistelu aloitetaan syksyllä 2023. MAL-sopimuksessa sovitaan tärkeimmistä lähivuosien toimenpiteistä, esimerkiksi isoista raidehankkeista ja asuntotuotannon määrästä.

KUUMA-komissio päätti 17.8.2023 § 3 nimetä KUUMA-seudun edustajiksi MAL 2024-2026 sopimuksen valmisteluryhmään kuntapuheenjohtajakierron mukaisesti Virpi Sailaksen Kirkkonummelta ja Hannu Laurilan Mäntsälästä.

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi
 - Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymän hallituksen päätöksen 12.9.2023 § 80
 - Helsingin seudun yhteistyökokouksen (HSYK) päätöksen 12.9.2023 § 1
 - KUUMA -johtokunnan päätöksen 26.9.2023 § 26
 - MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA)
- hyväksyä
 - KUUMA -johtokunnan päätöksen 26.9.2023 § 26 mukaisesti MAL 2023 -suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 30.10.2023, § 414

Valmistelija / lisätiedot:

Päivi Hämäläinen

paivi.hamalainen@tuusula.fi

maankäyttöpäällikkö

Liitteet

1 MAL 2023 taustaraportti, khall 30.10.2023

2 Helsingin seudun yhteistyökokous, Pöytäkirjaluonnos 12.9.2023, khall 30.10.2023

3 MAL 2023 -suunnitelman vaikutusten arviointiselostus, khall 30.10.2023

4 MAL 2023 Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelma, khall 30.10.2023

5 KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta 26.9.2023 § 26, khall 30.10.2023

6 HSL hallituksen pöytäkirjaote 12.9.2023 § 80, khall 30.10.2023

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi
 - Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymän hallituksen päätöksen 12.9.2023 § 80
 - Helsingin seudun yhteistyökokouksen (HSYK) päätöksen 12.9.2023 § 1
 - KUUMA -johtokunnan päätöksen 26.9.2023 § 26
 - MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA)
- hyväksyä
 - KUUMA -johtokunnan päätöksen 26.9.2023 § 26 mukaisesti MAL 2023 -suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta.

Kokouskäsitely

Kuntakehitysjohtaja Pirjo Sirèn selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tekninen lautakunta, § 89, 15.08.2023

Kunnanhallitus, § 318, 21.08.2023

Tekninen lautakunta, § 114, 24.10.2023

Kunnanhallitus, § 415, 30.10.2023

§ 415

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä, tarkastusmaksun korottaminen, lausunto

TUUDno-2023-1520

Tekninen lautakunta, 15.08.2023, § 89

Valmistelijat / lisätiedot:

Markku Vehmas, Jukka-Matti Laakso, Pirjo Siren

markku.vehmas@tuusula.fi, jukka-matti.laakso@tuusula.fi, pirjo.siren@tuusula.fi

vt. kansliapäällikkö, liikenneinsinööri, kuntakehitysjohtaja

Liitteet

1 Saatekirje: Lausuntopyyntö jäsenkunnille Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024 - 2026, TL 15.8.2023

2 HSL, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024 - 2026, TL 15.8.2023

3 HSL, tilannekuvan ja rahoituspohjan arviointi loppuraportti, TL 15.8.2023

Tausta

HSL laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman kolmelle seuraavalle vuodelle. HSL:n hallitus pyytää laatimastaan suunnitelmasta vuosittain jäsenkuntiensa lausunnot. Jäsenkuntien on annettava lausuntonsa suunnitelmasta viimeistään 31. elokuuta.

HSL:n hallitus käsitteli toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2024-2026 kokouksessaan 13.6.2023. HSL pyytää jäsenkunnilta lausuntoa alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024-2026 sekä näkemyksiä erityisesti seuraaviin kysymyksiin.

1. Sitoutuvatko jäsenkunnat tavoitelähtöiseen budjetointiin, jolla mahdollistetaan joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu?

Talousarvio ja -suunnitelma pohjautuvat tavoitteeseen, että nousijamäärät saadaan strategian mukaiseen nousuvauhtiin ja toimenpiteisiin tämän tavoitteen saavuttamiseksi panostetaan myös taloudellisesti TTS-kaudella.

Talousarviossa ja suunnitelmassa ei esitetä ylijäämien palautusta jäsenkuntiin, vaan valtion koronatukien ansioista kertyneet ylijäämät jätetään HSL:lle ja käytetään TTS-kauden toimenpiteisiin, joilla matkustajamäärätavoitteet on mahdollista saavuttaa.

2. Miten kunnat aikovat ratkaista infrakorvausjärjestelmän haasteet HSL:n taloudelle tulevina vuosina?

HSL on muodostanut yhteistä näkemystä yhdessä jäsenkuntiensa edustajien kanssa arvioimalla HSL:n tilannekuvaa ja rahoituspohjaa.

Tavoitteena oli luoda yhteinen tilanne- ja tulevaisuuskuva HSL:n rahoituksellisesta pohjasta, perussopimuksen määrittämistä velvoitteista sekä HSL:n kyvystä vastata

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

asetettuihin erilaisiin velvoitteisiin 2020–2030-luvuilla. Mahdollinen jatkotyö on jäsenkuntien/omistajien vastuulla.

HSL:n hallituksen kokouksen 13.6.2023 pöytäkirjassa (§ 63) ja sen liitteenä olevassa alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa on kuvattu asiaa. Seuraavassa on tiivistetty kuvaus suunnitelmakaudesta.

Toimintasuunnitelma

Helsingin seudulla on käynnissä joukko isoja katu- ja ratatöitä, jotka vaikuttavat joukkoliikenteeseen palvelun tasoa heikentävästi. Tulevina vuosina poikkeusliikennejärjestelyt laajenevat lisää.

Vuoden 2023 lopulla liikennöinnin aloittaa pikaratikka välillä Itäkeskus - Keilaniemi.

Lipputuotteissa HSL testaa sarjalippua.

HSL:n strategia 2022-2025 – Asiakkuuksista kestäväan kasvuun on hyväksytty HSL:n yhtymäkokouksessa tammikuussa 2022. HSL:n visiona on olla vuonna 2030 kestävä liikunnan johtava toimija, mahdollistaja ja kumppani. Visiossaan HSL johtaa seudun kaupunkiliikenteen ekosysteemin kehittämistä omia vahvuuksiaan hyödyntämällä ja hakemalla koko seudulle parhaita ratkaisuja. HSL mahdollistaa sujuvan liikunnan koko seudulla. toimii alustana innovaatioille ja kehittämiselle, mutta ei toteuta kaikkea itse. Vahva yhteistyö on onnistumisen ja seudun elinvoimaisuuden edellytys. HSL rakentaa lisäarvoa tuottavia kumppanuussuhteita saumattoman liikenteen mahdollistamiseksi.

HSL:llä on neljä strategista tavoitetta, joissa korostuvat talouden tervehdyttäminen, asiakkaiden paluu joukkoliikenteeseen ja päästöjen vähentäminen. Tavoitteet ovat:

- Kohti päästötöntä joukkoliikennettä
- Joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa
- Kustannustehokas joukkoliikenne
- Tasapainoinen talous

Toiminta ja taloussuunnitelman 2024-2026 tavoitteet ja budjetointi perustuvat HSL:n yhtymäkokouksen hyväksymään strategiaan ja edellä mainittuihin toiminnan suunnittelua koskeviin linjauksiin.

Strategisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeisessä asemassa on matkustajamäärien kääntäminen kasvu-uralle. Sähköbussien osuuden kasvulla on merkittävä vaikutus päästötavoitteen saavuttamisen vauhtiin. Uudet seudulle tulevat bussit vaaditaan päästöttöminä. Toiminnan keskiössä on hyvän palvelutason säilyttäminen, matkustajien houkuttelevuus, joukkoliikenteen käytön lisääminen tarkoituksenmukaisesti kohdennetuilla palveluilla.

Strategia tavoitteiden saavuttamisen osalta HSL on tunnistanut kriittiset menestystekijät. Näiksi on muotoiltu:

- Kasvu asiakasymmärryksellä. Tällä haetaan asiakasmäärien, myynnin ja lipputulosten kasvua, joka perustuu asiakastarpeisiin kohdennettuihin ja houkutteleviin palveluihin. Lisäksi tavoitellaan mm. systemaattista asiakasjohtamista sekä kerätyn tiedon hyödyntämistä palvelun optimointiin ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

hinnoittelun kehittämiseen, Uuden lipunmyyntijärjestelmän avulla kehitetään tuotteita ja liikennöintiä.

- Sujuvat matkaketjut. Tavoitteena on lisätä asiakkaiden tyytyväisyyttä liikkumisen sujuvuuteen. Tämä limittyy asiakasymmärrykseen ja edellyttää matkaketjujen tuntemusta. Tilipohjainen lipunmyynti otetaan käyttöön sekä lähimaksu liikennevälineissä. Selvitetään kuntien kanssa seudullisen kaupunkipyöräjärjestelmän hankintamalli. Asiakkaille tuotetaan esteettömiä, saavutettavia ja tasa-arvoisia palveluita. Liityntäpysäköinnin toimenpideohjelmia edistetään kuntien ja valtion kanssa. Joukkoliikenne - matkaketjujen päästöjä vähennetään asetettujen tavoitteiden mukaisesti.
- Tieto ja osaaminen. Vahvistetaan tuottavuutta ja kasvatetaan tuloja tiedolla johtamista parantamalla. Dataa ja sen saatavuutta parannetaan myös kumppaneille. Kykyä ennakoita, ennustaa ja arvioida vaikutuksia parannetaan. Osaamista ja osaamisen kehittymistä tuetaan omassa toiminnassa

Joukkoliikenteen palvelutasomuutosten vuosien 2024-2026 listauksessa on esitetty Tuusulan Rykmentinpuiston työpaikka-alueen joukkoliikennepalvelu. Tässä muutoksessa varaudutaan käynnistämään joukkoliikennepalvelu alueella kesästä 2024 alkaen alueen rakentumisen myötä. Muutoksen kustannusvaikutukseksi on vuositasolla arvioitu 150 000 € ja vuoden 2024 osalta n. 90 000 euroa.

Taloussuunnitelma

HSL:n toimintaa ohjaa seuraavina vuosina edelleen tasapainoisen talouden tavoite, kustannustehokkuus sekä kasvun tavoite. HSL:n näkemys on, että asiakkaita pitää houkuttaa kestävien liikkumismuotojen pariin, tarjontaa mahdollisesti lisätä sekä matkalippuhinnoittelulla ja asiakaskokemuksen osalta tarjota houkuttelevaa ja tarpeisiin sopivaa matkustamisen vaivattomuutta.

Suomen taloudelle ennustetaan vuonna 2024 1,3% kasvua ja vuonna 2025 1,6% kasvua. Julkisen talouden alijäämän ennakoitaan kasvavan lähivuosina. Nykyoloissa talouskehityksen ennustaminen on korostuneen vaikeaa.

Energia ja polttoaineet eivät selkeästi ole jatkaneet kallistumistaan, mutta polttoaineiden hinnat ovat jääneet suhteellisen korkealle tasolle. Tämä vaikuttaa liikenteen operointikustannuksiin.

Helsingin seudun väestömäärä on kasvussa. Vuoden 2023 alussa kasvu on ollut vahvempaa kuin vuosina 2016-2022. Seudun kiinteistömarkkina on odottavassa tilassa kustannusten kasvun myötä. Tämä vaikuttanee seudun kasvuun viiveellä.

HSL:n matkalippujen hintamuutokset vuoden 2023 alussa ovat vaikuttaneet lipputulokertymään myönteisesti, mutta nousijamäärät ovat alhaisemmat kuin ennen pandemiaa vuonna 2019. Vuoden 2023 nousijamäärätavoitteen saavuttaminen on haastavaa.

Etätyön lisääntyminen on vähentänyt työmatkoja niillä, jotka etätyötä voivat tehdä. Liikkumisen kehitys lähivuosina tulee näyttämään, onko liikkumiskäyttäytymisen muutos pysyvä.

HSL:n strateginen tavoite vuodelle 2025 on 400 miljoonaa nousua. Sen tavoittaminen edellyttää vuosittain vuosina 2023-2025 noin 2,3% lisää matkustajia. Riskit tavoitteen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

saavuttamatta jäämiseen liittyvät joukkoliikennetarjonnan muutoksien onnistumiseen, lippuhinnoittelun onnistumiseen ja mm. digitaalisen myynnin ja markkinoinnin onnistumiseen.

Talousarvion sitovuus

Talousarviossa sitoviksi määrärahoiksi esitetään kuntayhtymän toimintamenoja ja investointimenoja ja sitovaksi tuloarvioksi laskutettavia kuntaosuuksia. Kuntayhtymän taloudessa ja toiminnassa noudatetaan talousarviota ja sen muuttamisesta päättää yhtymäkokous.

Sitovat erät vuodelle 2024 on muodostettu seuraaviksi: Toimintamenot n. 905,697 M€, investointimenot n. 19, 068 M€ ja kuntaosuudet n. 517,094 M€.

Toimintatulot

HSL:n toimintatulot vuonna 2024 ovat arviolta yhteensä 923,4 milj. euroa. Kasvu vuoden 2023 ennusteeseen verrattuna on 64,9 milj. euroa (7,6 %). Toimintatulojen arvioidaan olevat 933,4 milj. euroa vuonna 2025 ja 950,2 milj. euroa vuonna 2026.

Lipputulot

Toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu tavoitteeseen, jossa matkustajamäärät kasvavat 380 miljoonaan nousuun vuonna 2024. Strategiakauden nousijamäärätavoite on 400 miljoonaa nousua vuonna 2025.

Nousijamäärätavoitteen saavuttaminen edellyttää toteutuakseen sekä hintatason että muiden hinnoittelutekijöiden kriittistä tarkastelua syksyllä 2023, kun HSL:n hallitus tekee päätöksen lippujen hinnoista vuodelle 2024. Vuoden 2024 keskeisimpiä tavoitteitamme on saada nousijamäärät strategian edellyttämään kasvuvauhtiin.

Kokonaisuudessaan vuodelle 2024 tavoitellaan lipputuloa 382,7 milj. euroa. Lipputuloarvio on 405,0 milj. euron mukainen vuonna 2025 ja 420,0 milj. euron mukainen vuonna 2026.

Vuoden 2024 lipputulotavoite on 3,6% suurempi kuin vuoden 2023 ennuste.

Kuntaosuudet

Strategiakauden tavoite on, että kuntaosuudet asettuvat tasolle 50-55%. Alustava TTS on laadittu siten, että tavoitteeseen päästään vuonna 2025. Tavoitteen saavuttaminen erityisesti nousijamäärien osalta edellyttää lisäpanostusta joukkoliikenteeseen vuosina 2024-2025.

Talousarvioehdotus ja kuntien kuntaosuudet eivät sisällä lisäpanostukseen käytettäviä varoja. Matkustajamäärien kasvattamiseen vuosina 2024-2025 on tarkoitus käyttää koronatukien ansiosta kertyneitä ylijäämiä. Kertyneitä ylijäämiä ei tämän vuoksi esitetä palautettavaksi jäsenkuntiin. Koska talousarvioehdotus ei sisällä näitä kustannuksia, vuoden 2024 aikana tehdään talousarvioon muutosesitys, mikäli sitovat toimintamenot ylittyvät. Talousarvion ylitys rahoitetaan tässä tapauksessa ylijäämäkertymästä.

Talousarvion mukaan kuntaosuudet vuonna 2024 ovat yhteensä 517,1 milj. euroa. Kuntaosuuksilla katetaan keskimäärin 56,7 % kuntaosuuksiin kohdistetuista kustannuksista (keskimääräinen subventio-% on 56,7). Strategiatavoitteeseen Alustava

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

TTS on laadittu siten, että päästään strategiakauden tavoiterajoihin (kuntaosuuksien taso keskimäärin 50-55%) päästää vuonna 2025 (subventioaste 54,8%) ja vuonna 2026 (subventioaste 54,0%). Kuntaosuudet vuonna 2025 ovat yhteensä 504,9 milj. euroa ja vuonna 2026 yhteensä 506,6 milj. euroa.

Kuntakohtaisia ylijäämiä ei esitetä palautettaviksi jäsenkuntiin. Jäljellä olevaa ylijäämää käytetään lisäpanostuksina matkustajamäärien kasvattamiseen ja palvelutason parantamiseen.

Tuusulan kunnan kuntaosuudeksi on vuodelle 2024 arvioitu vähennysten jälkeen 4,617 milj. euroa, vuodelle 2025 4,515 milj. euroa ja vuodelle 2026 4,681 milj. euroa.

HSL on julkaissut helmikuussa 2023 raportin HSL:n tilannekuvasta ja rahoituspohjan arvioinnista. Tarkastelu on suuntaa antava. Tarkastelussa käytettyä menetelmää suunnitellaan kehitettävän tulevina vuosina, jotta se toimii paremmin keskipitkän aikavälin kehityksen arviointiin. Tarkastelua on nyt tehty mm. vuosille 2030 ja 2035. Tulosten mukaan kuntien subventiotarpeet kasvavat jatkossa, kun joukkoliikenteessä pyritään ylläpitämään edes nykyistä palvelutasoa. Nyt tuloksiksi on saatu koko HSL-alueella kuntaosuuksien yhteenlasketuksi tarpeeksi vuonna 2030 548,5 milj. euroa, subventioprocentti 54,9 ja vuonna 2035 617,7 milj. euroa, subventioprocentti 56,3. Tuusulan osalta kuntaosuuden tarpeeksi on laskettu vuonna 2030 6,4 milj. euroa ja vuonna 2035 7,2 milj. euroa subventio-osuuden ollessa vastaavasti 52,0% ja 54,3%.

Muut tulot

Valtion suurten kaupunkien joukkoliikennetuen sekä ilmastoperusteisen ja joukkoliikenteen kulkutapatukien vuosittaiseksi määräksi on arvioitu yhteensä 12 milj. euroa vuosina 2023-2025. Tuki on kohdistettu jäsenkunnille asukaslukujen suhteessa. Muita tukia ja avustuksia, vuokratuloja ja muita tuloja arvioidaan saatavan mm vuonna 2024 noin 7,9-8,3 milj. euroa vuosittain vuosina 2024-2026.

Tarkastusmaksutuottoja on arvioitu kertyvät 4,3 milj. euroa vuosittain 2024-2026 aikana. Tuotto on laskettu voimassa olevan 80 euron tarkastusmaksun mukaan. Maksun korotus on poliittisessa käsittelyssä.

Toimintamenot

HSL:n toimintamenot vuonna 2024 ovat yhteensä 905,7 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2023 ennusteesta 45,4 milj. euroa (5,3 %). Vuonna 2025 toimintamenojen arvioidaan olevan 915,3 milj. euroa ja 927,4 milj. euroa vuonna 2026.

HSL:n henkilöstömenot ovat 25,6 milj. euroa vuonna 2024, joka on 2,8 % toimintamenoista. Henkilöstömenot eivät sisällä varausta mahdollisen tulos -tai kannustinpalkkion maksamiseen. Henkilöstökulujen arvioidaan nousevan tasolle. 25,8 milj. euroa vuodessa vuosina 2025 ja 2026.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on vuosille 2024-2026 varattu 0,6-0,8 milj. euroa vuotta kohden.

Vuokramenot vuosina 2024-2026 on arvioitu tasolle 5,1-5,2 milj. euroa vuodessa.

Muut menot vuosina 2024-2026 on arvioitu tasolle 4,2-4,3 milj. euroa vuosittain. Muihin menoihin sisältyvät mm. tarkastusmaksujen luottotappiot ja -varaukset.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Toimintakatteen arvioidaan vuonna 2024 ennen rahoitustuottoja ja -kuluja sekä poistoja olevan 17,7 milj. euroa ylijäämäinen.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 870,0 milj. euroa vuonna 2024, 96,1 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Palveluiden ostoon käytetään vuonna 2025 yhteensä 879,4 milj. euroa ja 891,4 milj. euroa vuonna 2026.

Liikennöitsijöille maksetaan joukkoliikenteen operoinnista vuonna 2024 yhteensä 611,4 milj. euroa, joka on 67,5 % HSL:n toimintamenoista.

Bussiliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 357,8 milj. euroa vuonna 2024. Vuonna 2025 kustannuksiksi arvioidaan 358,2 milj. euroa ja 367,6 milj. euroa vuonna 2025.

Junaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan vuonna 2024 96,1 milj. euroa, vuonna 2025 96,3 milj. euroa ja vuonna 2026 100,3 milj. euroa.

Metroliiikenteen kustannusten arvioidaan olevan 62,3 milj. euroa vuonna 2024, vuonna 2025 63,3 milj. euroa ja vuonna 2026 63,7 milj. euroa. Kustannustason kasvuun vaikuttaa pääasiassa käyttöenergian hinta.

Raitioliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2024 olevan 70,7 milj. euroa, vuonna 2025 76,0 milj. euroa ja vuonna 2026 74,3 milj. euroa.

Pikaraitioliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2024 olevan 19,4 milj. euroa, vuonna 2025 20,8 milj. euroa ja vuonna 2026 21,3 milj. euroa.

Lauttaliikenteen kustannuksiksi arvioidaan 5,2 milj. euroa vuonna 2024, 5,0 milj. euroa vuonna 2025 ja 5,0 milj. euroa vuonna 2026.

Muiden kuin operointipalvelujen ja infrapalvelujen ostoihin arvioidaan käytettävän 41,2 milj. euroa vuonna 2024, 41,7 mij. euroa vuonna 2025 ja 40,7 milj, euroa vuonna 2026.

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

Kunnille joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus on suunnitelmassa esitetyn tuloslaskelmaluonnoksen perusteella vuonna 2024 (TAE 2024) 217,4 milj. euroa, vuonna 2025 (TS 2025) 218,1 milj. euroa ja vuonna 2026 (TS 2026) 218,4 milj. euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta. Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026 sisältää vuonna 2020 nostetun 50 milj. euron talousarviolainan kustannukset. Alustava TTS-suunnitelma ei sisällä varausta uuden talousarviolainan nostoon. Tilanne arvioidaan vuosittain TTS-valmistelun yhteydessä.

Rahoituksen tuottojen arvioidaan olevan 0,37-0,47 milj euroa vuosian 2024-2026.

Vuosikate rahoituserien jälkeen on 18,3 milj. euroa ylijäämäinen, ja se riittää kattamaan suunnitelman mukaisia poistot, jotka ovat arvion mukaan 18,3 milj. euroa vuonna 2024.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tilikauden 2024 tulokseksi on arvoitu nolla euroa, kauden kulut katetaan kauden tuloilla.

Investoinnit ja poistot

HSL:n investointimenot ovat 19,1 milj. euroa vuonna 2024, 14,5 milj. euroa vuonna 2025 ja 13,2 milj. euroa vuonna 2026. Investoinneissa painottuvat uudet matkalippujen lukijalaitteet ja lipputilihankkeen varaukset.

Poistoihin on budjetoitu 18,1 milj. euroa vuodelle 2024, 18,6 milj. euroa vuodelle 2025 ja 23,1 milj. euroa vuodelle 2026. Poistot sisältyvät kuntaosuuslaskennassa yleiskustannuksiin.

TUUSULAN KUNNAN LAUSUNTO HSL:N ALUSTAVASTA TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMASTA 2024-2026

Toimintasuunnitelma

Tuusulan Hyrylän ja Keravan välille sijoittuvalla Rykmentinpuiston työpaikka-alueella on aloitettu uusien työpaikkatoimipisteiden rakentaminen vuoden 2023 aikana. Ensimmäisten työntekijämääriltään merkittävämpien yritysten toiminta alueella alkaa syyskaudella 2024. Toiminnan alkuvaiheessa syyskaudella 2024 uudella alueella käy tämän hetken arvioiden mukaan töissä 200-250 henkilöä. Alueen joukkoliikennepalvelun aloittaminen kesästä 2024 alkaen on listattu HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaluonnoksen palvelutasomuutoksissa 2024-2026. Palvelun aloitusajankohta tulee vielä tarkentaa liikennöinnin jatkosuunnittelun yhteydessä.

Hyrylän uusi linja-autoterminaali rakentuu parhaillaan Rykmentin puistotien katukäytävään. Terminaali valmistuu heinäkuun 2024 lopussa. Linja-autoliikenteen tulee siirtyä nykyiseltä Hyrylän linja-autoasemalta uuteen terminaaliin syysliikennekauden 2024 alussa. Muutoksen vaatima suunnittelu ja valmistelu tulee toteuttaa ajoissa.

Linja 643 K (Hakaniemi-Ruskeasanta-Hyrylä) liikenteen aloittaminen arki-illoissa sekä lauantaisin ja sunnuntaisin on esitetty Tuusulanväylän linjastosuunnitelmassa. Linjan aloittamista ei ole esitetty osana joukkoliikenteen palvelutasomuutoksia vuosien 2024-2026 -suunnitelmassa. Edellisen TTS-lausunnon mukaisesti Tuusulan kunta katsoo, että linjan liikennöintiä tulisi kokeilla vähintään syksy- ja kevätkauden verran matkustuskysynnän selvittämiseksi osana suoran Tuusulan ja Helsingin välisen linja-autovuorotarjonnan kehittämistä. Tuusulan kunta edellyttää, että talviliikennekauden 2023-2024 aikana kunta ja HSL selvittävät edellytykset linjan 643K -liikennöinnin kokeilulle siten, että liikennepalvelun toteuttamiseen voidaan ottaa konkreettisesti kantaa ja kokeilu voidaan toteuttaa syysliikennekaudesta 2024 alkaen.

Jokelan Vallun työpaikka-alueen laajenemisalueella varaudutaan uusiin yrityksiin ja toimipisteisiin, joista osa voi toteutuessaan olla työvoimaintensiivisiä. Mm. Maahanmuuttoviraston uuden yksikön sijoittuminen alueelle on valmistelussa. Alueelle on Jokelan rautatieasemalta matkaa katu- ja tieverkkoa pitkin noin 2 km. Tuusulan kunta edellyttää, että 2023- 2024 kunta ja HSL selvittävät edellytykset, joilla

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vallun työpaikka-alueen ja Jokelan rautatieaseman välille voitaisiin tuottaa työmatkaliikennettä palveleva syöttöliikenne. Joukkoliikennepalvelun toteuttamiseen tulee voida ottaa kantaa ennen seuraavaa TTS-valmistelukierrosta.

Tuusulan kunta edellyttää, että kunta ja HSL selvittävät yhdessä ja tarvittaessa muiden joukkoliikenneviranomaisten kanssa edellytykset sekä palvelun tason, joilla Tuusulan Hyrylän alueen ja Hyvinkään sairaalan välille voidaan toteuttaa suora linja-autoyhteys. Selvitys tulee tuoda kunnassa päätöksentekoon siten, että liikennepalvelun tasoon, liikenteen toteuttamiseen ja toteuttamisen ajankohtaan voidaan ottaa konkreettisesti kantaa. Selvitystä tulee viedä eteenpäin jo vuoden 2023 aikana. Keusote - hyvinvointialueen palveluverkko muutoksineen on otettava huomioon joukkoliikennelinjaston suunnittelussa ja muutoksissa.

Tuusulan kunta toteaa, että paikallisen matkustuksen kehitystä tulee seurata vuonna 2023 sekä talvikaudella 2023–2024. Nousutilastot erityisesti Tuusulan suunnan linja-autoliikenteen puolella osoittavat matkustuksen palautumista ja runsastumista. Vilkkaimpien vuorojen kuormittumista tulee seurata ja etsiä ratkaisut, jolla vältetään näillä vuoroilla seisomapaikkojen toistuva hyödyntämistarve maantienopeuksilla ajettavilla reittiosuuksilla.

Tuusulan kunta pitää edelleen tärkeänä selvitystä liikkumistarpeesta Hyrylästä Aviapoliksen-Jumbon alueelle sekä erityisesti työssäkäynti- ja asiointiliikenteen sujuvoittamista Tuusulan suunnasta Aviapoliksen-Jumbon alueelle. Kunta edellyttää, että HSL selvittää yhdessä Tuusulan kunnan kanssa Hyrylä-Aviapolis-Jumbo -yhteyden parantamismahdollisuuden siten, että selvitys voidaan käsitellä kunnan päätöksenteossa viimeistään kesäkuussa 2024.

Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että TTS-kaudella viimeisteltävään MAL2023 suunnitelmaan saadaan mukaan suunnitelma kehäradan Ruskeasannan aseman sekä aseman liityntäpysäköinnin toteuttamisesta. Tuusulan kunta edellyttää, että HSL osaltaan edistävän Ruskeasannan aseman toteutumista. Samalla kunta toistaa MAL2023 -suunnitelmaluonnoksesta antamansa lausunnon mukaisesti, että Tuusulan kunta vastustaa tienkäyttömaksujen käyttöönottoa

Taloussuunnitelma

Tavoitelähtöinen budjetointi voi muodostua ongelmalliseksi tilanteessa, jossa kunnianhimoisen strategian toteuttamisen paine sekä operointi- ja muiden kustannusten kasvu ohjaa budjetointivaiheessa nostamaan kuntakohtaisen lipputulotavoitteen sekä lipputulokertymän ennusteen ja matkustuksen määrän ennusteen epärealistisen korkeiksi. Mikäli tällaisessa tilanteessa lipputulokertymä käytännössä toteutuu selvästi tavoiteltua alhaisempana ja tulovajaus paikataan kuntakohtaisesti kertyneestä ylijäämästä tai kasvattamalla kunnan alijäämäkertymää, lopputulos ei ole kunnan oman budjetoinnin kannalta hyvin ennakoitavissa tai hallittavissa tai hyväksyttävissä. Tavoitelähtöinen budjetointi on hyväksyttävissä, mikäli matkustus- ja lipputulotavoitteet, strategiatavoitteista riippumatta, pidetään realistisella tasolla, joka todennäköisimmin saavutetaan kuin jää saavuttamatta.

Tuusulan kunta katsoo, että yleisesti HSL-joukkoliikenteessä tapahtuvan matkustuksen määrää rajoittaa Tuusulan kuntaan liittyvän matkustuksen osalta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

matkalippujen hintatason sijasta joukkoliikenteen tarjonnan määrä ja joukkoliikenteen tarjonnan maantieteellisesti kattavuus sekä joukkoliikennematkojen hitaus verrattuna vaihtoehtoihin kulkumuotoihin.

Tuusulan kunta hyväksyy esitetyn mallin, jossa kertynyt ylijäämä käytetään TTS-kauden aikana vaikuttaviin toimenpiteisiin, joilla matkustajamäärätavoitteet on mahdollista saavuttaa. Tuusulan kunnan kuntakohtaisen ylijäämän käyttö pitää TTS 2024-2026 -kaudella kohdentaa siten, että rahoitettavat toimenpiteet liittyvät Tuusulan kuntaan liittyvään liikenteeseen, linjaston ja liikenteen parantamisen suunnitteluun, operointikustannuksiin ja muihin kustannuksiin sekä Tuusulan kunnalle jyvittyvän lipputulokertymän kohentamiseen. Tuusulan kunta haluaa parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa erityisesti Tuusulan ja Helsingin keskustan välisessä liikenteessä, Tuusulan yritysalueiden saavutettavuuden osalta sekä Keusote -hyvinvointialueen palveluiden saavutettavuuden osalta. Samalla paikallisessa mittakaavassa vähäkysyntäisen ja tehottomimman liikenteen palvelun tasoa tulee tarkastella kriittisesti ja tehostavia muutoksia toteuttaen.

Kuntaosuudet kasvavat suunnittelukaudella edelleen nopeudella, jota Tuusulan kunta ei pidä kestäväenä kuntatalouden kannalta. Tarkasteltavan toiminta- ja taloussuunnittelukauden jälkeen kuntaosuudet tulisi saada korkeintaan 50 prosenttiin. Tuusulan kunta ei vastusta maltillista matkalippujen hintojen korottamista, kun vastataan kustannusten kohoamisen ja matkustuksen muutoksesta syntyneisiin haasteisiin. Matkalippujen hintojen tarkastelun rinnalla talouden ja toiminnan suunnitteluun pitää sisällyttää tässä tilanteessa myös kustannuksia pienentäviä toimia.

Tuusulan kunnalle jyvittyvien infrakustannusten vuotuinen määrä pysyy toiminta- ja taloussuunnittelussa käytettävällä tarkkuudella samana vuosina 2024-2026. Tuusulan kunnassa ei ole toistaiseksi joukkoliikenneinfraa, joka olisi infrakorvaussopimuksen piirissä. Nykyisen sopimuksen mukaan jokaisen jäsenkunnan pääbussiterminaali voidaan sisällyttää infrakorvaussopimukseen. Tuusulan osalta tähän tulee varautua Hyrylän uuden linja-autoterminaalin osalta. Edellisiin TTS-kausiin verrattuna infrakorvausten tason nopea kasvu kohdentuu erityisesti HSL-alueen isoille kaupungeille. Infrakorvausten sopimusmallin ongelma on nykyisen infrakorvausmallin aiheuttama paine matkalippujen asiakashinnoille ja kuntaosuuksille. Yleisesti korvausmallin piiriin otettavia joukkoliikenneinfrainvestointeja tulisi tarkastella hyvin kriittisesti hyötyjen ja kustannusten näkökulmista. Kun hyötyjen ja kustannusten suhde on huono, hankkeen infrakorvausjärjestelmän kautta laskutettavat kulut eivät välillisesti tuota lippu- tai muuta tuloa siten, että HSL:n tulojen ja kustannusten suhde voisi ilman kuntaosuuksien kasvattamista parantua. Infrakorvausten sopimusmalliin pitäisi, hankkeiden kriittisen tarkastelun lisäksi, sisällyttää erilainen korvausmalli hyöty-kustannus -suhteeltaan erilaisille infrahankkeille.

Vuotuinen yli 50 prosentin subventio-osuus on toistaiseksi vallitsevassa tilanteessa hyväksyttävä. Tuusulan kunta katsoo, että TTS-kaudelle kunnalle esitetyt kuntaosuuden määrät (kuntaosuudet vähennysten jälkeen 2024: 4,614 M€, 2025: 4,515 M€, 2026: 4,681 M€) tulee asettaa vuoden 2024 jälkeen laskevalle uralle. Vuosien 2024-2026 jälkeen Tuusulan kuntaosuus tulee saada korkeintaan 50 prosenttiin. Talouden ja toiminnan suunnitteluun pitää sisällyttää kustannuksia pienentäviä toimia. Suunnitelmaa viimeisteltäessä arviot kunnalle jyvittyvien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

operointikustannusten ja kuntaosuuden muutoksista TTS-kaudella tulee käydä kunnan kanssa läpi ennen TTS:n hyväksymistä.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostukseen kirjatun lausunnon Helsingin seudun liikenne (HSL) - kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotukseen vuosille 2024–2026
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Lisäksi tekninen lautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostukseen kirjatun lausunnon Helsingin seudun liikenne (HSL) - kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotukseen vuosille 2024–2026

Lisäksi tekninen lautakunta päätti

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.
-

Kunnanhallitus, 21.08.2023, § 318

Valmistelijat / lisätiedot:

Markku Vehmas

markku.vehmas@tuusula.fi

vt. kansliapäällikkö

Liitteet

1 HSL, alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024 - 2026, khall 21.8.2023

2 HSL, tilannekuvan ja rahoituspohjan arviointi loppuraportti, khall 21.8.2023

3 Saatekirje: Lausuntopyyntö jäsenkunnille Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024 - 2026, khall 21.8.2023

Tausta

HSL laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman kolmelle seuraavalle vuodelle.

HSL:n hallitus pyytää laatimastaan suunnitelmasta vuosittain jäsenkuntiensa

lausunnot. Jäsenkuntien on annettava lausuntonsa suunnitelmasta viimeistään 31. elokuuta.

HSL:n hallitus käsitteli toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2024-2026 kokouksessaan 13.6.2023. HSL pyytää jäsenkunnilta lausuntoa alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024-2026 sekä näkemyksiä erityisesti seuraaviin kysymyksiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

1. Sitoutuvatko jäsenkunnat tavoitelähtöiseen budjetointiin, jolla mahdollistetaan joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu?

Talousarvio ja -suunnitelma pohjautuvat tavoitteeseen, että nousijamäärät saadaan strategian mukaiseen nousuvauhtiin ja toimenpiteisiin tämän tavoitteen saavuttamiseksi panostetaan myös taloudellisesti TTS-kaudella.

Talousarviossa ja suunnitelmassa ei esitetä ylijäämien palautusta jäsenkuntiin, vaan valtion koronatukien ansioista kertyneet ylijäämät jätetään HSL:lle ja käytetään TTS-kauden toimenpiteisiin, joilla matkustajamäärätavoitteet on mahdollista saavuttaa.

2. Miten kunnat aikovat ratkaista infrakorvausjärjestelmän haasteet HSL:n taloudelle tulevina vuosina?

HSL on muodostanut yhteistä näkemystä yhdessä jäsenkuntiansa edustajien kanssa arvioimalla HSL:n tilannekuvaa ja rahoitus pohjaa.

Tavoitteena oli luoda yhteinen tilanne- ja tulevaisuuskuva HSL:n rahoituksellisesta pohjasta, perussopimuksen määrittämistä velvoitteista sekä HSL:n kyvystä vastata asetettuihin erilaisiin velvoitteisiin 2020–2030-luvuilla. Mahdollinen jatkotyö on jäsenkuntien/omistajien vastuulla.

HSL:n hallituksen kokouksen 13.6.2023 pöytäkirjassa (§ 63) ja sen liitteenä olevassa alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa on kuvattu asiaa. Seuraavassa on tiivistetty kuvaus suunnitelmakaudesta.

Toimintasuunnitelma

Helsingin seudulla on käynnissä joukko isoja katu- ja ratatöitä, jotka vaikuttavat joukkoliikenteeseen palvelun tasoa heikentävästi. Tulevina vuosina poikkeusliikennejärjestelyt laajenevat lisää.

Vuoden 2023 lopulla liikennöinnin aloittaa pikaratikka välillä Itäkeskus - Keilaniemi.

Lipputuotteissa HSL testaa sarjalippua.

HSL:n strategia 2022-2025 – Asiakkuuksista kestäväan kasvuun on hyväksytty HSL:n yhtymäkokouksessa tammikuussa 2022. HSL:n visio on olla vuonna 2030 kestävä liikunnan johtava toimija, mahdollistaja ja kumppani. Visiossaan HSL johtaa seudun kaupunkiliikenteen ekosysteemin kehittämistä omia vahvuuksiaan hyödyntämällä ja hakemalla koko seudulle parhaita ratkaisuja. HSL mahdollistaa sujuvan liikunnan koko seudulla. toimii alustana innovaatioille ja kehittämiselle, mutta ei toteuta kaikkea itse. Vahva yhteistyö on onnistumisen ja seudun elinvoimaisuuden edellytys. HSL rakentaa lisäarvoa tuottavia kumppanuussuhteita saumattoman liikenteen mahdollistamiseksi.

HSL:llä on neljä strategista tavoitetta, joissa korostuvat talouden tervehdyttäminen, asiakkaiden paluu joukkoliikenteeseen ja päästöjen vähentäminen. Tavoitteet ovat:

- Kohti päästötöntä joukkoliikennettä
- Joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa
- Kustannustehokas joukkoliikenne

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Tasapainoinen talous

Toiminta ja taloussuunnitelman 2024-2026 tavoitteet ja budjetointi perustuvat HSL:n yhtymäkokouksen hyväksymään strategiaan ja edellä mainittuihin toiminnan suunnittelua koskeviin linjauksiin.

Strategisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeisessä asemassa on matkustajamäärien kääntäminen kasvu-uralle. Sähköbussien osuuden kasvulla on merkittävä vaikutus päästötavoitteen saavuttamisen vauhtiin. Uudet seudulle tulevat bussit vaaditaan päästöttöminä. Toiminnan keskiössä on hyvän palvelutason säilyttäminen, matkustajien houkuttelemine, joukkoliikenteen käytön lisääminen tarkoituksenmukaisesti kohdennetuilla palveluilla.

Strategia tavoitteiden saavuttamisen osalta HSL on tunnistanut kriittiset menestystekijät. Näiksi on muotoiltu:

- Kasvu asiakasymmärryksellä. Tällä haetaan asiakasmäärien, myynnin ja lipputulojen kasvua, joka perustuu asiakastarpeisiin kohdennettuihin ja houkutteleviin palveluihin. Lisäksi tavoitellaan mm. systemaattista asiakasjohtamista sekä kerätyn tiedon hyödyntämistä palvelun optimointiin ja hinnoittelun kehittämiseen, Uuden lipunmyyntijärjestelmän avulla kehitetään tuotteita ja liikennöintiä.
- Sujuvat matkaketjut. Tavoitteena on lisätä asiakkaiden tyytyväisyyttä liikkumisen sujuvuuteen. Tämä liittyy asiakasymmärrykseen ja edellyttää matkaketjujen tuntemusta. Tilipohjainen lipunmyynti otetaan käyttöön sekä lähimaksu liikennevälineissä. Selvitetään kuntien kanssa seudullisen kaupunkipyöräjärjestelmän hankintamalli. Asiakkaille tuotetaan esteettömiä, saavutettavia ja tasa-arvoisia palveluita. Liityntäpysäköinnin toimenpideohjelmaa edistetään kuntien ja valtion kanssa. Joukkoliikenne - matkaketjujen päästöjä vähennetään asetettujen tavoitteiden mukaisesti.
- Tieto ja osaaminen. Vahvistetaan tuottavuutta ja kasvatetaan tuloja tiedolla johtamista parantamalla. Dataa ja sen saatavuutta parannetaan myös kumppaneille. Kykyä ennakoita, ennustaa ja arvioida vaikutuksia parannetaan. Osaamista ja osaamisen kehittymistä tuetaan omassa toiminnassa

Joukkoliikenteen palvelutasomuutosten vuosien 2024-2026 listauksessa on esitetty Tuusulan Rykmentinpuiston työpaikka-alueen joukkoliikennepalvelu. Tässä muutoksessa varaudutaan käynnistämään joukkoliikennepalvelu alueella kesästä 2024 alkaen alueen rakentumisen myötä. Muutoksen kustannusvaikutukseksi on vuositasolla arvioitu 150 000 € ja vuoden 2024 osalta n. 90 000 euroa.

Taloussuunnitelma

HSL:n toimintaa ohjaa seuraavina vuosina edelleen tasapainoisen talouden tavoite, kustannustehokkuus sekä kasvun tavoite. HSL:n näkemys on, että asiakkaita pitää houkuttaa kestävien liikkumismuotojen pariin, tarjontaa mahdollisesti lisätä sekä matkalippuhinnoittelulla ja asiakaskokemuksen osalta tarjota houkuttelevaa ja tarpeisiin sopivaa matkustamisen vaivattomuutta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Suomen taloudelle ennustetaan vuonna 2024 1,3% kasvua ja vuonna 2025 1,6% kasvua. Julkisen talouden alijäämän ennakoidaan kasvavan lähivuosina. Nykyoloissa talouskehityksen ennustaminen on korostuneen vaikeaa.

Energia ja polttoaineet eivät selkeästi ole jatkaneet kallistumistaan, mutta polttoaineiden hinnat ovat jääneet suhteellisen korkealle tasolle. Tämä vaikuttaa liikenteen operointikustannuksiin.

Helsingin seudun väestömäärä on kasvussa. Vuoden 2023 alussa kasvu on ollut vahvempaa kuin vuosina 2016-2022. Seudun kiinteistömarkkina on odottavassa tilassa kustannusten kasvun myötä. Tämä vaikuttanee seudun kasvuun viiveellä.

HSL:n matkalippujen hintamuutokset vuoden 2023 alussa ovat vaikuttaneet lipputulokertymään myönteisesti, mutta nousijamäärät ovat alhaisemmat kuin ennen pandemiaa vuonna 2019. Vuoden 2023 nousijamäärätavoitteen saavuttaminen on haastavaa.

Etätyön lisääntyminen on vähentänyt työmatkoja niillä, jotka etätyötä voivat tehdä. Liikkumisen kehitys lähivuosina tulee näyttämään, onko liikkumiskäyttäytymisen muutos pysyvä.

HSL:n strateginen tavoite vuodelle 2025 on 400 miljoonaa nousua. Sen tavoittaminen edellyttää vuosittain vuosina 2023-2025 noin 2,3% lisää matkustajia. Riskit tavoitteen saavuttamatta jäämiseen liittyvät joukkoliikennetarjonnan muutoksien onnistumiseen, lippuhinnoittelun onnistumiseen ja mm. digitaalisen myynnin ja markkinoinnin onnistumiseen.

Talousarvion sitovuus

Talousarviossa sitoviksi määrärahoiksi esitetään kuntayhtymän toimintamenoja ja investointimenoja ja sitovaksi tuloarvioksi laskutettavia kuntaosuuksia. Kuntayhtymän taloudessa ja toiminnassa noudatetaan talousarviota ja sen muuttamisesta päättää yhtymäkokous.

Sitovat erät vuodelle 2024 on muodostettu seuraaviksi: Toimintamenot n. 905,697 M€, investointimenot n. 19,068 M€ ja kuntaosuudet n. 517,094 M€.

Toimintatulot

HSL:n toimintatulot vuonna 2024 ovat arviolta yhteensä 923,4 milj. euroa. Kasvu vuoden 2023 ennusteeseen verrattuna on 64,9 milj. euroa (7,6 %). Toimintatulojen arvioidaan olevat 933,4 milj. euroa vuonna 2025 ja 950,2 milj. euroa vuonna 2026.

Lipputulot

Toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu tavoitteeseen, jossa matkustajamäärät kasvavat 380 miljoonaan nousuun vuonna 2024. Strategiakauden nousijamäärätavoite on 400 miljoonaa nousua vuonna 2025.

Nousijamäärätavoitteen saavuttaminen edellyttää toteutuakseen sekä hintatason että muiden hinnoittelutekijöiden kriittistä tarkastelua syksyllä 2023, kun HSL:n hallitus tekee päätöksen lippujen hinnoista vuodelle 2024. Vuoden 2024 keskeisimpiä tavoitteitamme on saada nousijamäärät strategian edellyttämään kasvuvauhtiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kokonaisuudessaan vuodelle 2024 tavoitellaan lipputuloa 382,7 milj. euroa. Lipputuloarvio on 405,0 milj. euron mukainen vuonna 2025 ja 420,0 milj. euron mukainen vuonna 2026.

Vuoden 2024 lipputulotavoite on 3,6% suurempi kuin vuoden 2023 ennuste.

Kuntaosuudet

Strategiakauden tavoite on, että kuntaosuudet asettuvat tasolle 50-55%. Alustava TTS on laadittu siten, että tavoitteeseen päästään vuonna 2025. Tavoitteen saavuttaminen erityisesti nousijamäärien osalta edellyttää lisäpanostusta joukkoliikenteeseen vuosina 2024-2025.

Talousarvioehdotus ja kuntien kuntaosuudet eivät sisällä lisäpanostukseen käytettäviä varoja. Matkustajamäärien kasvattamiseen vuosina 2024-2025 on tarkoitus käyttää koronatukien ansiosta kertyneitä ylijäämiä. Kertyneitä ylijäämiä ei tämän vuoksi esitetä palautettavaksi jäsenkuntiin. Koska talousarvioehdotus ei sisällä näitä kustannuksia, vuoden 2024 aikana tehdään talousarvioon muutosesitys, mikäli sitovat toimitamannot ylittyvät. Talousarvion ylitys rahoitetaan tässä tapauksessa ylijäämäkertymästä.

Talousarvion mukaan kuntaosuudet vuonna 2024 ovat yhteensä 517,1 milj. euroa. Kuntaosuuksilla katetaan keskimäärin 56,7 % kuntaosuuksiin kohdistetuista kustannuksista (keskimääräinen subventio-% on 56,7). Strategiatavoitteeseen Alustava TTS on laadittu siten, että päästään strategiakauden tavoiterajoihin (kuntaosuuksien taso keskimäärin 50-55%) päästään vuonna 2025 (subventioaste 54,8%) ja vuonna 2026 (subventioaste 54,0%). Kuntaosuudet vuonna 2025 ovat yhteensä 504,9 milj. euroa ja vuonna 2026 yhteensä 506,6 milj. euroa.

Kuntakohtaisia ylijäämiä ei esitetä palautettaviksi jäsenkuntiin. Jäljellä olevaa ylijäämää käytetään lisäpanostuksina matkustajamäärien kasvattamiseen ja palvelutason parantamiseen.

Tuusulan kunnan kuntaosuudeksi on vuodelle 2024 arvioitu vähennysten jälkeen 4,617 milj. euroa, vuodelle 2025 4,515 milj. euroa ja vuodelle 2026 4,681 milj. euroa.

HSL on julkaissut helmikuussa 2023 raportin HSL:n tilannekuvasta ja rahoituspohjan arvioinnista. Tarkastelu on suuntaa antava. Tarkastelussa käytettyä menetelmää suunnitellaan kehitettävän tulevina vuosina, jotta se toimii paremmin keskipitkän aikavälin kehityksen arviointiin. Tarkastelua on nyt tehty mm. vuosille 2030 ja 2035. Tulosten mukaan kuntien subventiotarpeet kasvavat jatkossa, kun joukkoliikenteessä pyritään ylläpitämään edes nykyistä palvelutasoa. Nyt tuloksiksi on saatu koko HSL-alueella kuntaosuuksien yhteenlasketuksi tarpeeksi vuonna 2030 548,5 milj. euroa, subventioprocentti 54,9 ja vuonna 2035 617,7 milj. euroa, subventioprocentti 56,3. Tuusulan osalta kuntaosuuden tarpeeksi on laskettu vuonna 2030 6,4 milj. euroa ja vuonna 2035 7,2 milj. euroa subventio-osuuden ollessa vastaavasti 52,0% ja 54,3%.

Muut tulot

Valtion suurten kaupunkien joukkoliikennetuen sekä ilmastoperusteisen ja joukkoliikenteen kulkutapatukien vuosittaiseksi määräksi on arvioitu yhteensä 12 milj.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

euroa vuosina 2023-2025. Tuki on kohdistettu jäsenkunnille asukaslukujen suhteessa. Muita tukia ja avustuksia, vuokratuloja ja muita tuloja arvioidaan saatavan mm vuonna 2024 noin 7,9-8,3 milj. euroa vuosittain vuosina 2024-2026.

Tarkastusmaksutuottoja on arvioitu kertyvät 4,3 milj. euroa vuosittain 2024-2026 aikana. Tuotto on laskettu voimassa olevan 80 euron tarkastusmaksun mukaan. Maksun korotus on poliittisessa käsittelyssä.

Toimintamenot

HSL:n toimintamenot vuonna 2024 ovat yhteensä 905,7 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2023 ennusteesta 45,4 milj. euroa (5,3 %). Vuonna 2025 toimintamenojen arvioidaan olevan 915,3 milj. euroa ja 927,4 milj. euroa vuonna 2026.

HSL:n henkilöstömenot ovat 25,6 milj. euroa vuonna 2024, joka on 2,8 % toimintamenoista. Henkilöstömenot eivät sisällä varausta mahdollisen tulos -tai kannustinpalkkion maksamiseen. Henkilöstökulujen arvioidaan nousevan tasolle. 25,8 milj. euroa vuodessa vuosina 2025 ja 2026.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on vuosille 2024-2026 varattu 0,6-0,8 milj. euroa vuotta kohden.

Vuokramenot vuosina 2024-2026 on arvioitu tasolle 5,1-5,2 milj. euroa vuodessa.

Muut menot vuosina 2024-2026 on arvioitu tasolle 4,2-4,3 milj. euroa vuosittain. Muihin menoihin sisältyvät mm. tarkastusmaksujen luottotappiot ja -varaukset.

Toimintakatteen arvioidaan vuonna 2024 ennen rahoitustuottoja ja -kuluja sekä poistoja olevan 17,7 milj. euroa ylijäämäinen.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 870,0 milj. euroa vuonna 2024, 96,1 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Palveluiden ostoon käytetään vuonna 2025 yhteensä 879,4 milj. euroa ja 891,4 milj. euroa vuonna 2026.

Liikennöitsijöille maksetaan joukkoliikenteen operoinnista vuonna 2024 yhteensä 611,4 milj. euroa, joka on 67,5 % HSL:n toimintamenoista.

Bussiliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 357,8 milj. euroa vuonna 2024. Vuonna 2025 kustannuksiksi arvioidaan 358,2 milj. euroa ja 367,6 milj. euroa vuonna 2025.

Junaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan vuonna 2024 96,1 milj. euroa, vuonna 2025 96,3 milj. euroa ja vuonna 2026 100,3 milj. euroa.

Metrolinjan kustannusten arvioidaan olevan 62,3 milj. euroa vuonna 2024, vuonna 2025 63,3 milj. euroa ja vuonna 2026 63,7 milj. euroa. Kustannustason kasvuun vaikuttaa pääasiassa käyttöenergian hinta.

Raitioliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2024 olevan 70,7 milj. euroa, vuonna 2025 76,0 milj. euroa ja vuonna 2026 74,3 milj. euroa.

Pikaraitioliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2024 olevan 19,4 milj. euroa, vuonna 2025 20,8 milj. euroa ja vuonna 2026 21,3 milj. euroa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lauttaliikenteen kustannuksiksi arvioidaan 5,2 milj. euroa vuonna 2024, 5,0 milj. euroa vuonna 2025 ja 5,0 milj. euroa vuonna 2026.

Muiden kuin operointipalvelujen ja infrapalvelujen ostoihin arvioidaan käytettävän 41,2 milj. euroa vuonna 2024, 41,7 milj. euroa vuonna 2025 ja 40,7 milj. euroa vuonna 2026.

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

Kunnille joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus on suunnitelmassa esitetyn tuloslaskelmaluonnoksen perusteella vuonna 2024 (TAE 2024) 217,4 milj. euroa, vuonna 2025 (TS 2025) 218,1 milj. euroa ja vuonna 2026 (TS 2026) 218,4 milj. euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta. Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026 sisältää vuonna 2020 nostetun 50 milj. euron talousarviolainan kustannukset. Alustava TTS-suunnitelma ei sisällä varausta uuden talousarviolainan nostoon. Tilanne arvioidaan vuosittain TTS-valmistelun yhteydessä.

Rahoituksen tuottojen arvioidaan olevan 0,37-0,47 milj. euroa vuosien 2024-2026.

Vuosikate rahoituserien jälkeen on 18,3 milj. euroa ylijäämäinen, ja se riittää kattamaan suunnitelman mukaisia poistot, jotka ovat arvion mukaan 18,3 milj. euroa vuonna 2024.

Tilikauden 2024 tulokseksi on arvoitu nolla euroa, kauden kulut katetaan kauden tuloilla.

Investoinnit ja poistot

HSL:n investointimenot ovat 19,1 milj. euroa vuonna 2024, 14,5 milj. euroa vuonna 2025 ja 13,2 milj. euroa vuonna 2026. Investoinneissa painottuvat uudet matkalippujen lukijalaitteet ja lipputilihankkeen varaukset.

Poistoihin on budjetoitu 18,1 milj. euroa vuodelle 2024, 18,6 milj. euroa vuodelle 2025 ja 23,1 milj. euroa vuodelle 2026. Poistot sisältyvät kuntaosuuslaskennassa yleiskustannuksiin.

TUUSULAN KUNNAN LAUSUNTO HSL:N ALUSTAVASTA TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMASTA 2024-2026

Toimintasuunnitelma

Tuusulan Hyrylän ja Keravan välille sijoittuvalla Rykmentinpuiston työpaikka-alueella on aloitettu uusien työpaikkatoimipisteiden rakentaminen vuoden 2023 aikana. Ensimmäisten työntekijämääriltään merkittävämpien yritysten toiminta alueella alkaa syyskaudella 2024. Toiminnan alkuvaiheessa syyskaudella 2024 uudella alueella käy tämän hetken arvioiden mukaan töissä 200-250 henkilöä. Alueen joukkoliikennepalvelun aloittaminen kesästä 2024 alkaen on listattu HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaluonnoksen palvelutasomuutoksissa 2024-2026. Palvelun aloitusajankohta tulee vielä tarkentaa liikennöinnin jatkosuunnittelun yhteydessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyrylän uusi linja-autoterminaali rakentuu parhaillaan Rykmentin puistotien katukäytävään. Terminaali valmistuu heinäkuun 2024 lopussa. Linja-autoliikenteen tulee siirtyä nykyiseltä Hyrylän linja-autoasemalta uuteen terminaaliin syysliikennekauden 2024 alussa. Muutoksen vaatima suunnittelu ja valmistelu tulee toteuttaa ajoissa.

Linja 643 K (Hakaniemi-Ruskeasanta-Hyrylä) liikenteen aloittaminen arki-illoissa sekä lauantaisin ja sunnuntaisin on esitetty Tuusulanväylän linjastosuunnitelmassa. Linjan aloittamista ei ole esitetty osana joukkoliikenteen palvelutasomuutoksia vuosien 2024–2026 -suunnitelmassa. Edellisen TTS-lausunnon mukaisesti Tuusulan kunta katsoo, että linjan liikennöintiä tulisi kokeilla vähintään syksy- ja kevätkauden verran matkustuskysynnän selvittämiseksi osana suoran Tuusulan ja Helsingin välisen linja-autovuorotarjonnan kehittämistä. Tuusulan kunta edellyttää, että talviliikennekauden 2023-2024 aikana kunta ja HSL selvittävät edellytykset linjan 643K -liikennöinnin kokeilulle siten, että liikennepalvelun toteuttamiseen voidaan ottaa konkreettisesti kantaa ja kokeilu voidaan toteuttaa syysliikennekaudesta 2024 alkaen.

Jokelan Vallun työpaikka-alueen laajenemisalueella varaudutaan uusiin yrityksiin ja toimipisteisiin, joista osa voi toteutuessaan olla työvoimaintensiivisiä. Mm. Maahanmuuttoviraston uuden yksikön sijoittuminen alueelle on valmistelussa. Alueelle on Jokelan rautatieasemalta matkaa katu- ja tieverkkoa pitkin noin 2 km. Tuusulan kunta edellyttää, että 2023- 2024 kunta ja HSL selvittävät edellytykset, joilla Vallun työpaikka-alueen ja Jokelan rautatieaseman välille voitaisiin tuottaa työmatkaliikennettä palveleva syöttöliikenne. Joukkoliikennepalvelun toteuttamiseen tulee voida ottaa kantaa ennen seuraavaa TTS-valmistelukierrosta.

Tuusulan kunta edellyttää, että kunta ja HSL selvittävät yhdessä ja tarvittaessa muiden joukkoliikenneviranomaisten kanssa edellytykset sekä palvelun tason, joilla Tuusulan Hyrylän alueen ja Hyvinkään sairaalan välille voidaan toteuttaa suora linja-autoyhteys. Selvitys tulee tuoda kunnassa päätöksentekoon siten, että liikennepalvelun tasoon, liikenteen toteuttamiseen ja toteuttamisen ajankohtaan voidaan ottaa konkreettisesti kantaa. Selvitystä tulee viedä eteenpäin jo vuoden 2023 aikana. Keusote - hyvinvointialueen palveluverkko muutoksineen on otettava huomioon joukkoliikennelinjaston suunnittelussa ja muutoksissa.

Tuusulan kunta toteaa, että paikallisen matkustuksen kehitystä tulee seurata vuonna 2023 sekä talvikaudella 2023–2024. Nousutilastot erityisesti Tuusulan suunnan linja-autoliikenteen puolella osoittavat matkustuksen palautumista ja runsastumista. Vilkkaimpien vuorojen kuormittumista tulee seurata ja etsiä ratkaisut, jolla vältetään näillä vuoroilla seisomapaikkojen toistuva hyödyntämistarve maantienopeuksilla ajettavilla reittiosuuksilla.

Tuusulan kunta pitää edelleen tärkeänä selvitystä liikkumistarpeesta Hyrylästä Aviapoliksen-Jumbon alueelle sekä erityisesti työssäkäynti- ja asiointiliikenteen sujuvoittamista Tuusulan suunnasta Aviapoliksen-Jumbon alueelle. Kunta edellyttää, että HSL selvittää yhdessä Tuusulan kunnan kanssa Hyrylä-Aviapolis-Jumbo -yhteyden parantamismahdollisuuden siten, että selvitys voidaan käsitellä kunnan päätöksenteossa viimeistään kesäkuussa 2024.

Tuusulan kunta haluaa selvittää kutsuliikenteen mahdollisuudet. Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että TTS-kaudella viimeisteltävään MAL2023 suunnitelmaan saadaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

mukaan suunnitelma kehäradan Ruskeasannan aseman sekä aseman liityntäpysäköinnin toteuttamisesta. Tuusulan kunta edellyttää, että HSL osaltaan edistävän Ruskeasannan aseman toteutumista. Samalla kunta toistaa MAL2023 -suunnitelmaluonnoksesta antamansa lausunnon mukaisesti, että Tuusulan kunta vastustaa tienkäyttömaksujen käyttöönottoa

Taloussuunnitelma

Tavoitelähtöinen budjetointi voi muodostua ongelmalliseksi tilanteessa, jossa kunnianhimoisen strategian toteuttamisen paine sekä operointi- ja muiden kustannusten kasvu ohjaa budjetointivaiheessa nostamaan kuntakohtaisen lipputulotavoitteen sekä lipputulokertymän ennusteen ja matkustuksen määrän ennusteen epärealistisen korkeiksi. Mikäli tällaisessa tilanteessa lipputulokertymä käytännössä toteutuu selvästi tavoiteltua alhaisempana ja tulovajaus paikataan kuntakohtaisesti kertyneestä ylijäämästä tai kasvattamalla kunnan alijäämäkertymää, lopputulos ei ole kunnan oman budjetoinnin kannalta hyvin ennakoitavissa tai hallittavissa tai hyväksyttävissä. Tavoitelähtöinen budjetointi on hyväksyttävissä, mikäli matkustus- ja lipputulotavoitteet, strategiatavoitteista riippumatta, pidetään realistisella tasolla, joka todennäköisimmin saavutetaan kuin jää saavuttamatta.

Tuusulan kunta katsoo, että yleisesti HSL-joukkoliikenteessä tapahtuvan matkustuksen määrää rajoittaa Tuusulan kuntaan liittyvän matkustuksen osalta matkalippujen hintatason sijasta joukkoliikenteen tarjonnan määrä ja joukkoliikenteen tarjonnan maantieteellisesti kattavuus sekä joukkoliikennematkojen hitaus verrattuna vaihtoehtoisiin kulkumuotoihin.

Tuusulan kunta hyväksyy esitetyn mallin, jossa kertynyt ylijäämä käytetään TTS-kauden aikana vaikuttaviin toimenpiteisiin, joilla matkustajamäärätavoitteet on mahdollista saavuttaa. Tuusulan kunnan kuntakohtaisen ylijäämän käyttö pitää TTS 2024-2026 -kaudella kohdentaa siten, että rahoitettavat toimenpiteet liittyvät Tuusulan kuntaan liittyvään liikenteeseen, linjaston ja liikenteen parantamisen suunnitteluun, operointikustannuksiin ja muihin kustannuksiin sekä Tuusulan kunnalle jyvittyvän lipputulokertymän kohentamiseen. Tuusulan kunta haluaa parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa erityisesti Tuusulan ja Helsingin keskustan välisessä liikenteessä, Tuusulan yritysalueiden saavutettavuuden osalta sekä Keusote -hyvinvointialueen palveluiden saavutettavuuden osalta. Samalla paikallisessa mittakaavassa vähäkysyntäisen ja tehottomimman liikenteen palvelun tasoa tulee tarkastella kriittisesti ja tehostavia muutoksia toteuttaen.

Kuntaosuudet kasvavat suunnittelukaudella edelleen nopeudella, jota Tuusulan kunta ei pidä kestäväenä kuntatalouden kannalta. Tarkasteltavan toiminta- ja taloussuunnittelukauden jälkeen kuntaosuudet tulisi saada korkeintaan 50 prosenttiin. Tuusulan kunta ei vastusta maltillista matkalippujen hintojen korottamista, kun vastataan kustannusten kohoamisen ja matkustuksen muutoksesta syntyneisiin haasteisiin. Matkalippujen hintojen tarkastelun rinnalla talouden ja toiminnan suunnitteluun pitää sisällyttää tässä tilanteessa myös kustannuksia pienentäviä toimia.

Tuusulan kunnalle jyvittyvien infrakustannusten vuotuinen määrä pysyy toiminta- ja taloussuunnittelussa käytettävällä tarkkuudella samana vuosina 2024-2026. Tuusulan kunnassa ei ole toistaiseksi joukkoliikenneinfraa, joka olisi infrakorvaussopimuksen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

piirissä. Nykyisen sopimuksen mukaan jokaisen jäsenkunnan pääbussiterminaali voidaan sisällyttää infrakorvaussopimukseen. Tuusulan osalta tähän tulee varautua Hyrylän uuden linja-autotermiinalin osalta. Edellisiin TTS-kausiin verrattuna infrakorvausten tason nopea kasvu kohdentuu erityisesti HSL-alueen isoille kaupungeille. Infrakorvausten sopimusmallin ongelma on nykyisen infrakorvausmallin aiheuttama paine matkalippujen asiakashinnoille ja kuntaosuuksille. Yleisesti korvausmallin piiriin otettavia joukkoliikenneinvestointeja tulisi tarkastella hyvin kriittisesti hyötyjen ja kustannusten näkökulmista. Kun hyötyjen ja kustannusten suhde on huono, hankkeen infrakorvausjärjestelmän kautta laskutettavat kulut eivät välillisesti tuota lippu- tai muuta tuloa siten, että HSL:n tulojen ja kustannusten suhde voisi ilman kuntaosuuksien kasvattamista parantua. Infrakorvausten sopimusmalliin pitäisi, hankkeiden kriittisen tarkastelun lisäksi, sisällyttää erilainen korvausmalli hyöty-kustannus -suhteeltaan erilaisille infrahankkeille.

Vuotuinen yli 50 prosentin subventio-osuus on toistaiseksi vallitsevassa tilanteessa hyväksyttävä. Tuusulan kunta katsoo, että TTS-kaudelle kunnalle esitetyt kuntaosuuden määrät (kuntaosuudet vähennysten jälkeen 2024: 4,614 M€, 2025: 4,515 M€, 2026: 4,681 M€) tulee asettaa vuoden 2024 jälkeen laskevalle uralle. Vuosien 2024-2026 jälkeen Tuusulan kuntaosuus tulee saada korkeintaan 50 prosenttiin. Talouden ja toiminnan suunnitteluun pitää sisällyttää kustannuksia pienentäviä toimia. Suunnitelmaa viimeisteltäessä arviot kunnalle jyvittyvien operointikustannusten ja kuntaosuuden muutoksista TTS-kaudella tulee käydä kunnan kanssa läpi ennen TTS:n hyväksymistä.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostukseen kirjatun lausunnon Helsingin seudun liikenne (HSL) - kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotukseen vuosille 2024–2026.

Kokouskäsitely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti ehdotustaan siten, että siihen lisättiin keskustelun perusteella lause: "Tuusulan kunta haluaa selvittää kutsuliikenteen mahdollisuudet alueellaan". Kunnanhallitus hyväksyi muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Asiantuntijana kokouksessa toimi liikenneinsinööri Jukka-Matti Laakso.

Päätös

Kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostukseen kirjatun lausunnon Helsingin seudun liikenne (HSL) - kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotukseen vuosille 2024–2026.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

jukka-matti.laakso@tuusula.fi
liikenneinsinööri

Liitteet

- 1 HSL hallitus, ote pöytäkirjasta 12.9.2023 § 81, esitys tarkastusmaksun korottamisesta liikenne- ja viestintäministeriölle, TL 24.10.2023
- 2 HSL, Lausuntopyyntö jäsenkunnille tarkastusmaksun korottamisesta 3.10.2023, TL 24.10.2023

Taustaa

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) hallitus päätti 12.9.2023 esittää uudelleen liikenne- ja viestintäministeriölle, että HSL:n joukkoliikenteen tarkastusmaksun suuruudeksi säädetään 100 euroa.

Joukkoliikenteen tarkastusmaksu on ollut HSL-alueella 80 euroa vuodesta 2007 lähtien. Tänä aikana yleinen kustannus- ja palkkataso on noussut merkittävästi, mikä on heikentänyt tarkastusmaksun ennaltaehkäisevää vaikutusta. Muissa Pohjoismaissa tarkastusmaksu on ollut jo pitkään yli 100 euroa. Liputtomuuden vuoksi HSL:lle aiheutuu vuosittain vähintään 15–25 miljoonan euron lipputulomenetykset. Eräissä arvioissa on päädytty jopa 40 miljoonan euron menetyksiin.

Tarkemmat perustelut tarkastusmaksun korottamiselle ilmenevät liitteenä olevasta päätöksestä HSLH 12.09.2023 § 81.

HSL pyytää jäsenkuntia toimittamaan 31.10.2023 mennessä lausuntonsa koskien tarkastusmaksun korottamista. Jäsenkuntien lausunnot liitetään liikenne- ja viestintäministeriölle lähetettävään ehdotukseen tarkastusmaksun korottamisesta, joten lausunnon tulee ilmetä, että lausunnonantajalla on tarvittava poliittinen mandaatti ja asia on käsitelty kunnassa sisäisesti.

Lausunnot pyydetään toimittamaan HSL:n kirjaamon sähköpostiin hsl@hsl.fi. Otsikossa pyydetään mainitsemaan asian diaarinumero 108/02.02.00.00/2023.

TUUSULAN KUNNAN LAUSUNTO TARKASTUSMAKSUN KOROTTAMISESTA

Tuusulan kunta puoltaa joukkoliikenteen tarkastusmaksun korottamista 80 eurosta 100 euroon. Nykyinen tarkastusmaksu on alhainen suhteessa aikuisten neljän vyöhykkeen (ABCD) kertalipun hintaan (4,5 €/kpl) sekä aikuisten neljän vyöhykkeen 30 vuorokauden kausilipun hintaan (109,70 €/30 vuorokautta).

Kunta on ilmaissut kantansa asiaan aiemmin antaessaan lausuntonsa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) toiminta ja taloussuunnitelmasta (TTS), kun tarkastusmaksun korottaminen on ollut esillä HSL:n toiminnan suunnittelussa.

Tuusulan kunnan lausunnossa (kunnanhallitus 29.8.2022, §294) koskien HSL:n TTS:ää vuosille 2023-2025 todetaan, että " Ilman asianmukaista matkalippua joukkoliikenteessä matkustaville määrättävän tarkastusmaksun osalta Tuusulan kunta puoltaa tarkastusmaksun korottamista nykyisestä 80 eurosta." Edellisen kerran asia on ollut esillä lausuttaessa HSL:n TTS:stä vuosille 2021-2023. Tällöin kunnan lausunto (kunnanhallitus 24.8.2020, §302) asiaan on ollut " Tuusulan kunta ei vastusta tarkastusmaksun korottamista nykyisestä 80 €:sta 100 €:oon vuonna 2021. Nykyinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tarkastusmaksun taso on alhainen suhteessa ABCD -vyöhykkeen kuukausilipun hintaan." Myös kunnan lausunnossa (kunnanhallitus 26.8.2019, §321) koskien vuosien 2020-2022 HSL:n TTS:ää lausunto asiasta on ollut saman sisältöinen " Tuusulan kunta ei vastusta tarkastusmaksun korottamista nykyisestä 80 €:sta 100 €:oon vuonna 2020. Nykyinen tarkastusmaksun taso on alhainen suhteessa ABCD -vyöhykkeen kuukausilipun hintaan."

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tekninen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostukseen kirjatun lausunnon Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymälle koskien joukkoliikenteen tarkastusmaksun korottamista 80 eurosta 100 euroon Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toimivalta-alueella.

Lisäksi tekninen lautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 30.10.2023, § 415

Valmistelija / lisätiedot:

Markku Vehmas

markku.vehmas@tuusula.fi

vt. kansliapäällikkö

Liitteet

1 HSL, Lausuntopyyntö jäsenkunnille tarkastusmaksun korottamisesta 3.10.2023, khall 30.10.2023

2 HSL hallitus, ote pöytäkirjasta 12.9.2023 § 81, esitys tarkastusmaksun korottamisesta liikenne- ja viestintäministeriölle, khall 30.10.2023

Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymä on pyytänyt jäsenkuntien lausuntoja 31.10.2023 mennessä koskien tarkastusmaksun korottamista 80 eurosta 100 euroon.

Tuusulan kunnan lausunto:

Tuusulan kunta puoltaa joukkoliikenteen tarkastusmaksun korottamista 80 eurosta 100 euroon. Nykyinen tarkastusmaksu on alhainen suhteessa aikuisten neljän vyöhykkeen (ABCD) kertalipun hintaan (4,5 €/kpl) sekä aikuisten neljän vyöhykkeen 30 vuorokauden kausilipun hintaan (109,70 €/30 vuorokautta).

Kunta on ilmaissut kantansa asiaan aiemmin antaessaan lausuntonsa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) toiminta ja taloussuunnitelmasta (TTS), kun tarkastusmaksun korottaminen on ollut esillä HSL:n toiminnan suunnittelussa.

Tuusulan kunnan lausunnossa (kunnanhallitus 29.8.2022, §294) koskien HSL:n TTS:ää vuosille 2023-2025 todetaan, että " Ilman asianmukaista matkalippua

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

joukkoliikenteessä matkustaville määrättävän tarkastusmaksun osalta Tuusulan kunta puoltaa tarkastusmaksun korottamista nykyisestä 80 eurosta.” Edellisen kerran asia on ollut esillä lausuttaessa HSL:n TTS:stä vuosille 2021-2023. Tällöin kunnan lausunto (kunnanhallitus 24.8.2020, §302) asiaan on ollut ” Tuusulan kunta ei vastusta tarkastusmaksun korottamista nykyisestä 80 €:sta 100 €:oon vuonna 2021. Nykyinen tarkastusmaksun taso on alhainen suhteessa ABCD -vyöhykkeen kuukausilipun hintaan.” Myös kunnan lausunnossa (kunnanhallitus 26.8.2019, §321) koskien vuosien 2020-2022 HSL:n TTS:ää lausunto asiasta on ollut saman sisältöinen ” Tuusulan kunta ei vastusta tarkastusmaksun korottamista nykyisestä 80 €:sta 100 €:oon vuonna 2020. Nykyinen tarkastusmaksun taso on alhainen suhteessa ABCD -vyöhykkeen kuukausilipun hintaan.”

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostukseen kirjatun lausunnon Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymälle koskien joukkoliikenteen tarkastusmaksun korottamista 80 eurosta 100 euroon Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toimivalta-alueella
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

HSL, Jukka-Matti Laakso

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 416

Neljännesvuosikatsaus II 1.1. - 30.9.2023

TUUDno-2023-2215

Valmistelija / lisätiedot:

Heli Hippeläinen

heli.hippelainen@tuusula.fi

vs.talousjohtaja

Neljännesvuosikatsauksen 1.1.–30.9.2023 valmistelu on kesken, koska osa lautakuntien kokouskäsitteilyistä on vielä tulossa. Neljännesvuosikatsaus valmistuu niin, että se voidaan käsitellä ja tehdä ehdotus valtuustolle kunnanhallituksen kokouksessa 6.11.2023. Samassa kokouksessa käsitellään myös kaikkien lautakuntien neljännesvuosikatsaukset. Tässä vaiheessa kunnanhallituksen tulisi päättää ottaa asia valtuuston kokouksen 13.11.2021 esityslistalle.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- ottaa neljännesvuosikatsauksen valtuuston 13.11.2023 pidettävän kokouksen esityslistalle ja täydentää esityslistaa ja antaa ehdotuksensa ennen valtuuston kokousta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 417

Veroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2024

TUUDno-2023-2154

Valmistelija / lisätiedot:

Heli Hippeläinen

heli.hippelainen@tuusula.fi

vs.talousjohtaja

Liitteet

1 Veroprosenttitaulukot, khall 30.10.2023

VEROPROSENTTIEN MÄÄRÄÄMINEN VUODELLE 2024

Kunnalle suoritettavat verot ovat lain nojalla kunnan tulovero ja kiinteistövero. Lisäksi kunnat saavat osuuden yhteisöveron tuotosta. Kuntalain mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verohallinnolle veroprosentit tulee ilmoittaa viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Tuusulan verotuloarviot perustuvat Kuntaliiton 23.8.2023 antamaan valtakunnalliseen arvioon ja sen kuntakohtaisiin tarkennuksiin. Verotuloarviota täsmennetään talousarvioprosessin edetessä uusimpien vertotuloarvioiden mukaisiksi.

Sote-uudistuksen verovaikutuksista

Eduskunnan hyväksymät lait hyvinvointialueiden perustamisesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamisesta astuivat voimaan 1.1.2023 alkaen. Sote-uudistukseen myötä Tuusulan kunnallisveroprosenttia leikattiin vuoden 2023 alusta 12,64 %-yksiköllä 7,11 %:iin.

Ensi vuoden tuloveroprosentit tulee määrätä ja ilmoittaa 0,10 %-yksikön tarkkuudella pyöristämällä lähimpään kymmenykseen, eli näin ollen kaikkien kuntien tuloveroprosentit muuttuvat. Kunnanvaltuustolle ehdotetaan määrättäväksi Tuusulan vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 7,10 prosenttia.

Verotulojen kehitys Tuusulassa vuonna 2023

Verotulot kehittyivät myönteisesti tammi-syyskuussa ollen 86,9 milj. euroa ja toteutuen 79,1 % muutettuun talousarvioon nähden. Alkuvuoden hyvään verokertymään vaikuttivat vuodelta 2022 kertyneet korkeamman veroprosentin mukaiset tilitykset, ja kertymä tasaantuu lähelle talousarvion mukaista tasoa loppuvuotta kohti. Yhteisöveroja toteutui 11,0 milj. euroa, mikä oli 80,6 % talousarviosta. Taloussuhdanteen heikkenemisen ennustetaan heijastuvan negatiivisesti erityisesti yhteisöverojen kehitykseen mentäessä vuoden 2023 loppua kohti. Kiinteistöverotulojen toteutuma oli 10,9 milj. euroa, toteutuen 75,0 % muutettuun talousarvioon nähden. Kiinteistöverojen ennustetaan kasvavan koko maassa aiemmin ennakoitua nopeammin, sillä rakennusten verotusarvoja nostettiin vuoden alusta niiden jälleenhankinta-arvojen korotuksen vuoksi. Korotuksien syynä oli rakennuskustannusten kallistuminen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntaliiton lokakuun ennusteen mukaan Tuusulan vuoden 2023 verotulot kokonaisuutena olisivat ylittämässä alkuperäisen talousarvion mukaisen tason noin 7,7 milj. euroa ja muutetun talousarvion (6/2023) 4,7 milj. euroa. Taloussuhdanteen heikkeneminen ja työllisyyden kehitys sekä valmistuvan 2022 verotuksen kertymärytmi vaikuttavat loppuvuoden verotulokertymään.

Verotulojen kehitysnäkymät

Kunnallisvero

Hallituksen esittämät veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa koko maan tasolla vajaalla 40 miljoonalla eurolla vuonna 2024. Tästä vajaa 30 miljoonaa euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista.

Vuoden 2023 huomattava ansiotason 7,3 prosentin kasvu johtuu osin korkean inflaation vaikutuksista työeläkkeiden tasoon. Työeläkkeitä korotetaan vuosittain taitetulla indeksillä, jossa inflaation painoarvo on 80 % ja palkansaajien ansiotason muutoksen 20 %. Vuoden 2023 parantunut tilanne nostaa myös tulevien vuosien kunnallisveroennustetta.

Tuusulan osalta vuoden 2024 ansiotulojen kasvu asettunee hieman koko maata korkeammalle tasolle (4,0 %) kuntamme keskimääräistä nopeamman väestönkasvun vuoksi. Vuonna 2023 voimaan tullut sote-verouudistus alentaa kunnallisveron kertymää hieman vielä vuonna 2024, minkä vuoksi Tuusulan kunnallisverotulokertymän arvioidaan vähenevän 9,7 milj. eurolla 104,8 milj. euroon vuonna 2024. Tuusulan kunnallisverokertymään vaikuttavat keskeisesti yleisen talous- ja työllisyyskehityksen ohella muutokset väestön kasvussa sekä rakenteessa. Epävarmuutta ennusteisiin aiheuttavat hyvin epävarma taloustilanne ja Ukrainan sodan vaikutukset.

Yhteisöverot

Yhteisöverojen kehitys on heikentynyt 2023 keväästä jatkuen syksyyn. Kuntaliiton arvion mukaan loppuvuoden kehityksessä ei näillä näkymin näytä olevan merkittäviä piristymisen merkkejä. Verovuoden 2023 heikentyneen kehityksen takia kertymäärviot laskevat keskimäärin noin 100 miljoonalla eurolla vuosille 2024-2027.

Työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksujen alentaminen nostaa myös yhteisöveron tuottoa, arviolta vajaalla 30 miljoonalla eurolla per vuosi. Kuntien yhteisöveron ensi vuoden kertymäärvio on ennusteen mukaan vuoden 2023 tasoa alhaisempi eli noin 1,9 mrd. euroa, mikä on noin 170 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2023. Kehyskaudella veron tuoton arvioidaan kasvavan keskimäärin noin 4,1 prosentin vuosivauhtia.

Tuusulan kunnalle kertyvien yhteisöverotulojen kehitys on pitkälti sidoksissa kunnassa toimivien yritysten tuloskehitykseen sekä yritysten ja henkilöstön määrän kasvuun.

Kiinteistöverot

Kiinteistöverojen osalta Kuntaliitto ennustaa koko maassa 6,5 %:n kasvua vuodelle 2024. Kasvua selittää osaltaan hallituksen ohjelman mukainen esitys maapohjan kiinteistöveron alarajan korotuksesta 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Toimenpide edellyttää maapohjan veroprosentin eriyttämistä yleisestä kiinteistöveroprosentista. Jatkossa maapohjan kiinteistöveron vaihteluväli olisi 1,30–

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

2,00 prosenttia. Muutos kasvattaa kuntien kiinteistöverotuloja arviolta noin 108 milj. eurolla vuodesta 2024 alkaen.

Tuusulan vuoden 2024 kiinteistöverokertymän kasvuksi arvioidaan 8,1 %. Kuntaliitto ennustaa Tuusulan kiinteistöveroille vuosina 2025-2026 nollakasvu, mutta kunnan taloussuunnitelmassa on oletuksena 2,0 %:n kiinteistöveron kasvu vuonna 2025 ja 3 %:n kasvu vuonna 2026.

Yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan määrätään vero muista rakennuksista kuin vakituiseen asumisen rakennuksista, ellei kesämökkien, yleishyödyllisten yhteisöjen ja voimaloiden osalta ole vahvistettu eri prosenttia. Yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan on määrätty myös vero myös kaikista maa-alueista (myös asuinrakennusten tonteista), poikkeuksena yleishyödylliset yhteisöt ja rakentamattomat rakennuspaikat. Tuusulan vuoden 2023 yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,15. Hallituksen esitys kiinteistöverolain muuttamisesta on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä. Esityksen mukaisesti maapohja eriytetään yleisestä kiinteistöverolajista siten, että siihen sovelletaan omaa veroprosentin vaihteluväliä. Yleisen veroprosentin vaihteluväli rakennusten osalta säilyy ennallaan 0,93–2,00, mutta maapohjan osalta vaihteluvälin alarajaksi määrättäisiin 1,30. Maapohjan kiinteistöveroprosentin yläraja säilyisi 2,00 prosentissa. Kiinteistöverolain muutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024 eli se tulisi sovellettavaksi vuoden 2024 verotuksessa. Kuntien tulee valmistautua antamaan Verohallinnolle maapohjan vuoden 2024 kiinteistöveroprosentti 17.11.2023 mennessä. Kunnanvaltuuston on määrättävä ehdollisesti vuoden 2024 maapohjan kiinteistövero siten, että kiinteistöverolain mukaan maapohjan osalta sovelletaan vähintään 1,30 %:n tasoa. Muutos lisää kunnan verokertymää arviolta 0,6 milj. euroa.

Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli on 0,41 - 1,00 %. Tuusulan vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti on tällä hetkellä 0,48 %.

Rakentamattoman rakennuspaikan osalta kiinteistöveroprosentin vaihteluväli on 2,00 - 6,00 %. Lisäksi kiinteistöverolain 12 b §:ssä mainituissa kunnissa (pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueen kunnat, mukaan lukien Tuusula) prosentti tulee määrätä vähintään 3,00 prosenttiyksikköä korkeammaksi kuin kunnan yleinen kiinteistöveroprosentti. Tämän seurauksena pääkaupunkiseudun kuntien rakentamattoman rakennusmaan veroprosentiksi tulee määrätä vähintään 3,93 %. Tuusulan voimassa oleva rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti on 6,00 %.

Tuloverolain 22 §:ssä tarkoitetun yleishyödyllisen yhteisön omistaman kiinteistön, joka on pääasiassa yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä, kiinteistöveroprosentti voidaan päättää edellä esitettyä alemmaksi. Jos kunnanvaltuusto on määrännyt erillisen yleishyödyllisen yhteisön veroprosentin, sitä sovelletaan yleishyödyllisessä käytössä olevan rakennuksen lisäksi myös rakennuksen maapohjaan. Verohallinto päättää, täytyvätkö yleishyödyllisyyden kriteerit, kunta päättää tässäkin tapauksessa vain kiinteistöveroprosentista.

Tuusulan verotulolajien kehitys

Vuonna 2024 kunnalle ennustetaan kertyvän verotuloja nykyisillä veroprosenteilla yhteensä 104,2 milj. euroa. Verolajikohtaiset arviot perustuvat Kuntaliiton verotulojen ennustekehikkoon 23.8.2023 kuitenkin siten, että ennustetta on täsmennetty seuraavasti:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Kunnallisveron arvioinnissa on käytetty Tuusulan oman väestöennusteen mukaisia väestön kasvuja. Vuoden 2023 lopun asukasluvuksi on arvioitu 40 796 ja vuoden 2024 asukasluvuksi 41 241, jonka jälkeen väestön kasvu jatkuisi kuntastrategian mukaisella kasvu-uralla.
- Vuoden 2024 epävarmojen talousnäköymien vuoksi Tuusulan arvioitua yhteisöverokertymää on leikattu kertaluonteisesti vuoden 2024 osalta 2 milj. euroa.
- Kiinteistöveron kasvuna on käytetty vuonna 2025 2,0 %:n ja vuonna 2026 3,0 %:n kasvua tulevaan uudisrakentamiseen perustuen.

Kunnan verotulojen lopulliseen toteumaan vaikuttavat keskeisesti ansiotulojen kehitys, väestön kasvu, kunnassa toimivien yritysten liiketoiminnan kehitys sekä valtion ja kuntien väliset jako-osuuksien muutokset.

Kunta seuraa alueen kuntien verojen ja maksujen tasoa, tavoitteena on pitää Tuusulan verotus kilpailukyisenä niin nykyiselle kuin uusille asukkaille. Samalla kuitenkin kunnan tulee turvata riittävän vahva rahoituspohja tasapainoisen käyttötalouden varmistamiseksi sekä tulevien kasvu- ja palveluverkkoinvestointien sekä nopeasti kasvavan lainakannan rahoittamiseksi.

Tuusulan kasvu tukeutuu vahvasti positiivisen muuttoliikkeen ja kasvavan yritystoiminnan laajenemisen myötä tapahtuvaan veropohjan kasvuun. Mittava investointiohjelma sekä kunnan kasvavan velkataakan hoitaminen luovat kuitenkin tulevana vuosina paineita veroprosenttien nostamiselle, mikäli veropohjan kasvu ei toteudu arvioidusti.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä kunnan veroperusteet vuodelle 2024 seuraavasti:
 1. Kunnan tuloveroprosentti 7,10 %
 2. Kiinteistöveroprosentit
 - Rakennusten yleinen kiinteistövero 1,15 %
 - Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero 0,48 %
 - Muun asuinrakennuksen kiinteistövero 1,35 %
 - Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero 6,00
 - Yleishyödyllisten yhteisöjen erillinen kiinteistövero 0,65.
- Hyväksyä ehdollisena kunnan maapohjan yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi 1,30 % siinä tapauksessa, että 17.11.2023 voimaan astuvan kiinteistöverolain mukaan maapohjan osalta sovelletaan vähintään 1,30 %:n tasoa.

Kokouskäsitely

Vs.talousjohtaja Heli Hippeläinen selosti asiaa kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 418

Talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2028

TUUDno-2023-2212

Valmistelija / lisätiedot:

Heli Hippeläinen

heli.hippelainen@tuusula.fi

vs.talousjohtaja

Liitteet

1 Pormestarin talousarvioesitys 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2028, khall 30.10.2023

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024 - 2028

Tuusulan kunnan talouden suunnittelun lähtökohtana ovat kuntastrategiassa kunnan toiminnalle asetetut valtuustokauden päämäärät ja tavoitteet, talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön kehitys sekä muut toimintaympäristön olennaiset muutokset. Tuusulan kuntastrategian 2021 - 2025 strategiaperustan mukainen kolmas päämäärä kuuluu "Tuusula kehittyy kestävästi". Yhtenä keskeisenä strategiakauden tavoitteena on "Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen".

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarviovuosi on suunnitelmakauden ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, että miten rahoitustarve katetaan.

Verotulojen, valtionosuuksien ja toimintatuottojen lähivuosien kehitys määrittää toiminnan kasvuvaran. Tavoitteena on pitää kunnan vuosikate ja tulorahoitus tasolla, joka mahdollistaa lähivuosien mittavien investointien toteuttamisen sekä hallitun velkaantumisen. Kunnan velkaantumisen arvioidaan olevan kasvussa koko taloussuunnitelmakauden siihen saakka, kunnes mittava palveluverkon ja kunnallistekniikan investointiohjelma saadaan toteutettua. Tämän jälkeen velkamäärä käännetään laskevalle uralle.

Tuusulan kunnan talous vuonna 2024

Tuusulan talous on jatkossa vakaammalla ja ennustettavammalla pohjalla, kun voimakkaassa muutoksessa ja menokasvussa oleva sote poistui vuoden 2023 alussa kunnan toiminnasta. Kunnan toimintakatteen kehitys on pystyttävä jatkossa pitämään verorahoituksen kasvua maltillisempänä. Tämä on mahdollista kasvattamalla kunnan tulopohjaa sekä tekemällä samalla rakenteellisia ja toiminnan tuottavuutta parantavia muutoksia. Kunnan elinvoiman ja rahoituspohjan näkökulmasta Etelä-Tuusulan yritysalueiden kaavoituksen ja myynnin ripeä edistäminen äärimmäisen tärkeää. Jatkossa tulee varmistaa palveluverkon tiivistämisten mahdollistamien säästöjen toteuttaminen, vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisointi sekä kunnan henkilöstön mitoittaminen ennustettujen oppilas- ja lapsimäärien mukaiselle tasolle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vuonna 2024 Tuusulan talouden ylijäämän arvioidaan asettuvan 0,5 milj. euroon. Vuoden 2024 talousarviota on valmisteltu hyvin epävarmassa taloustilanteessa, jossa vaikuttavat heikkenevä taloussuhdanne, kustannustason nousu, tuottojen hiipuminen ja korkea korkotaso.

Ensi vuoden tuloveroprosentit tulee määrätä ja ilmoittaa 0,10 %-yksikön tarkkuudella pyöristämällä lähimpään kymmenykseen, eli näin ollen kaikkien kuntien tuloveroprosentit muuttuvat. Kunnanvaltuustolle ehdotetaan määrättäväksi Tuusulan vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 7,10 prosenttia. Lisäksi hallituksen esitys kiinteistöverolain muuttamisesta on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä. Esityksen mukaisesti maapohja eriytetään yleisestä kiinteistöverolajista siten, että siihen sovelletaan omaa veroprosentin vaihteluväliä. Yleisen veroprosentin vaihteluväli rakennusten osalta säilyy ennallaan 0,93–2,00, mutta maapohjan osalta vaihteluvälin alarajaksi määrättäisiin 1,30.

Vuonna 2024 kunnalle ennustetaan kertyvän verotuloja, 7,10 kunnallisveroprosentilla sekä nykyisillä kiinteistöveroprosenteilla sekä huomioiden maapohjan yleinen kiinteistövero 1,30 %, yhteensä 104,2 milj. euroa. Verolajikohtaiset arviot perustuvat Kuntaliiton verotulojen ennustekehikkoon 23.8.2023 kuitenkin siten, että ennustetta on täsmennetty seuraavasti:

- Kunnallisveron arvioinnissa on käytetty Tuusulan oman väestöennusteen mukaisia väestön kasvuja.
- Yhteisöverosta on leikattu kertaluonteisesti vuoden 2024 osalta 2 milj. euroa epävarmojen talousnäköymien vuoksi.
- Kiinteistöveron kasvuna on käytetty vuonna 2024 2,0 %:n kasvua ja vuonna 2025 3,0 %:n kasvua tulevaan uudisrakentamiseen perustuen.

Tuusulan kunnan vuoden 2024 valtionosuuksien arvioidaan olevan 28,8 milj. euroa, lisäystä 4,5 milj. euroa talousarvioon 2023 nähden. Vuoden 2024 valtionosuuksien arvio perustuu valtiovarainministeriön elokuun ennakkotietoon. Vuosille 2025-2026 Tuusulan valtionosuuksiin on arvioitu 1 % vuotuinen kasvu ja vuosille 2027-2028 2 % kasvu.

Tuusulan vuoden 2024 taloutta tukevat parina viime vuonna vallinnut hyvä työllisyyden ja ansiotulojen kehitys sekä muuttovoitto. Asuin- ja työpaikkatonttien kaupan ennustetaan säilyvän edelleen kohtuullisen hyvällä tasolla. Käyttöomaisuuden myyntivoittojen ennakoitaan asettuvan 10,2 milj. euroon (2023 ennuste 10,2 milj. euroa). Maankäyttösopimuskorvausten arvioidaan kasvavan 4,0 milj. euroon (+ 0,5 milj. euroa). Vuodenvaihteen tonttikaupan ajoittuminen voi vaikuttaa merkittävästi myyntitulojen jakautumiseen vuosille 2023 ja 2024. Tonttien myynneillä ja veropohjan laajentamisella on olennainen merkitys Tuusulan kunnan tulonmuodostuksessa.

Ukrainan sota heijastuu kerrannaisvaikutuksineen edelleen kunnan talouteen, myös Lähi-Idän meneillään olevat konfliktit lisäävät epävarmuutta. Voimakas inflaatio nostaa merkittävästi kunnan palveluostojen kustannuksia. Vuoden 2024 merkittävien toimintamenojen lisäys tapahtuu henkilöstökuluissa; palkankorotusten lisäykseksi arvioidaan 3,4 milj. euroa ja henkilöstömäärän kasvun vaikutusten arvioidaan olevan noin 4 milj. euroa. Henkilöstömäärää kasvattaa erityisesti lapsimäärän nopea kasvu varhaiskasvatuksessa. Lapsimäärä toteutuu jo vuonna 2023 selvästi ennakoitua suurempana, jonka vuoksi vuoden 2023 varhaiskasvatuksen henkilöstömenoihin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

varattu määräraha on ollut riittämätön. Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2022-30.4.2025. Sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat vuonna 2023 keskimäärin vähintään 3,05 % ja vuonna 2024 3,11 %.

Korkea inflaatio lisää kustannuspaineita useilla osa-alueilla, esimerkiksi kiinteistöjen ja yleisten alueiden kunnossapidossa, jonka myötä kunnan palvelunostojen kustannukset kasvavat n. 1 milj. euroa. Myös ruoan hinnan nousu aiheuttaa ruokapalveluissa merkittävää menokasvua. HSL:n kuntaosuuden arvioidaan nousevan 4,6 milj. euroon (lisäys 0,4 milj. euroa), kuntayhtymän kustannusten nousun vuoksi. Sähkön hintojen aleneminen vaikuttaa kunnan budjettiin noin 1 milj. euron vähennyksenä vuodelle 2024.

Kunnan ja vesihuollon investoinnit pysyvät korkealla tasolla, kunnan vuoden 2024 investoinnit ovat yhteensä 79,5 milj. euroa ja vesihuoltoliikelaitos mukaan lukien 87,9 milj. euroa. Rakennuksiin investoidaan 48,2 milj. euroa, kunnallistekniikkaan (tiet, liikenneväylät, puistot yms.) 20,8 milj. euroa sekä vesi- ja viemäriverkostoon noin 8,4 milj. euroa.

Lainamäärän kasvuksi arvioidaan 62 milj. euroa. Kunnan korollisten velkojen ennakoitaan kohoavan vuoden 2024 loppuun mennessä 262 milj. euroon. Velan määrä olisi noin 6 350 euroa/asukas. Kunnan tulisi päästä taloussuunnitelmakaudella investoinneissa keskimäärin vähintään 30 - 40 %:n tulo-rahoitukseen; tämä edellyttää kunnalta tulevana vuosina vähintään 25 -30 milj. euron vuosikatetta sekä reilusti ylijäämäisen tuloksen saavuttamista. Tavoitteena on kääntää käynnissä olevan mittavan investointiohjelman jälkeen kunnan lainamäärä laskuun. Lainamäärän kasvua hillitään erityisesti huolehtimalla toimenpiteistä kunnan elinvoiman ja verotulopohjan vahvistamiseksi sekä pitämällä toimintamenojen kasvu maltillisena ja myymällä kunnan ydintoimintoihin kuulumatonta, vajaakäytössä olevaa omaisuutta.

Ukrainan sekä Lähi-Idän sota, energiamarkkinoiden epävakaus, voimakas inflaatio ja korkea korkotaso aiheuttavat merkittäviä riskejä kunnan talouteen vuonna 2024.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi ehdotuksen vuoden 2024 talousarvioksi sekä vuosien 2024 – 2028 taloussuunnitelmaksi
- käydä lähtekeskustelun vuoden 2024 talousarviosta sekä vuosien 2024 – 2028 taloussuunnitelmasta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 419

Virkojen perustaminen vuodelle 2024

TUUDno-2023-2204

Valmistelija / lisätiedot:

Satu Kuivasto

satu.kuivasto@tuusula.fi

henkilöstöjohtaja

Hallintosäännön henkilöstöasioiden toimivaltataulukon mukaan valtuusto perustaa virat. Vuoden 2024 talousarvioesityksen henkilöstösuunnitelma sisältää esitykset uusien virkojen perustamisesta sekä määräaikaisten virkojen ja tehtävien jatkamisesta. Kasvun ja ympäristön toimialueen kehittämispäällikön virka on kriittinen toimialueen suurten investointien ja strategisten tavoitteiden ja ohjelmien toimeenpanon turvaamiseksi. Kehittämispäällikkö toimii kuntakehitysjohtajan työparina vastaavasti kuin sivistyksen toimialueen kehittämispäällikkö ja samalla saadaan toimialueiden työskentelykäytänteitä yhtenäistettyä. Virka tulee avata tehtävän kriittisyyden vuoksi hakuun marraskuussa. Tarkoituksenmukaista on käynnistää rekrytointi jo ennen valtuuston joulukuun talousarviokäsittelyä, jotta virka voidaan täyttää jo tammikuussa tai mahdollisimman pian.

Muilta osin virkojen perustaminen tuodaan käsittelyyn joulukuun valtuuston kokoukseen talousarvion yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- perustaa kehittämispäällikön viran
- että virka voidaan täyttää 1.1.2024 alkaen.

Lisäksi kunnanhallitus päättää, että

- kehittämispäällikön viran rekrytointi voidaan poikkeuksellisesti avata haettavaksi jo ennen valtuuston päätöstä, mutta virkavalinta voidaan tehdä vasta valtuuston viran perustamista koskevan päätöksen jälkeen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 420

Työsopimussuhteisten tehtävien käyttöönotto vuonna 2024

TUUDno-2023-2205

Valmistelija / lisätiedot:

Satu Kuivasto

satu.kuivasto@tuusula.fi

henkilöstöjohtaja

Valtuusto käsittelee täyttöoikeudet määräaikaisiin ja toistaiseksi voimassa oleviin vuoden 2024 työsuhteisiin vuoden 2024 talousarviokäsittelyn yhteydessä kokouksessaan 11.12.2023. Vuoden 2024 talousarvioesityksen henkilöstösuunnitelma sisältää esitykset uusien työsuhteisten tehtävien perustamisesta sekä määräaikaisten tehtävien jatkamisesta. Joidenkin lakisääteisten ja työvoimakriittisten tehtävien osalta rekrytoinnit tulee käynnistää jo ennen valtuuston joulukuun talousarviokäsittelyä, jotta tehtävät voidaan täyttää jo tammikuussa tai mahdollisimman pian.

Lakisääteisiä tehtäviä, joihin tulee perustaa tehtävät ovat viisi (5 kpl) varhaiskasvatuksen opettajan tehtävää. Varhaiskasvatuksen opettajien tehtävistä kolme (3) täytetään toistaiseksi voimassaolevana ja kaksi (2) ensin määräajaksi. Lakisääteisiä tehtäviä ovat lisäksi kahdeksan (8 kpl) sosionomin ja yhdeksän (9 kpl) lastenhoitajan tehtävää. Sosionomien ja lastenhoitajien tehtävät täytetään ensin määräaikaistena. Tehtävät ovat kuitenkin käytössä toistaiseksi. Osa varhaiskasvatukseen perustettavista tehtävistä täytetään toistaiseksi ja osa määräajaksi, jotta uusien yksiköiden toimintojen käynnistyessä voidaan arvioida resurssitarvetta. Lakisääteiset tehtävät tulee avata hakuun viimeistään marraskuussa, jotta 1.1.2024 alkaville lapsiryhmille saadaan rekrytoitua tarvittava henkilöstö. Tällä hetkellä kunnalla ei ole varhaiskasvatuslain ja -asetuksen mukaisen mitoituksen vaatimaa henkilöstöä varhaiskasvatuspalvelujen tarjoamiseen 1.1.2024 alkaen. Tämän hetken tieto on, että 1.1.2024 jälleen varhaiskasvatuksen piiriin on tulossa 78 uutta lasta johtuen kunnan asukasmäärän kasvusta.

Muiden kuin lakisääteisten tehtävien osalta tulee hakuun avata ruokapalvelutyöntekijöiden (2 kpl) tehtävät, jotta voidaan turvata päiväkotien ruokajakelu 1.1.2024 lähtien, sillä lapsi- ja ryhmämäärän kasvaessa myös tukipalvelujen tarve kasvaa ruokapalveluissa.

Kaavoituksen resurssipula on jatkunut pitkään, mikä uhkaa strategian ja maapoliittisen ohjelman mukaisen kaavoitusohjelman etenemistä. Kaavoitussuunnittelijoiden tehtävät ovat olleet aiemmin täytettynä määräaikaisesti, mutta tarve on jatkuva. Uusien yritys- ja elinkeinoalueiden kaavoittaminen on kiireellistä ja tämän vuoksi esitetään kahden (2 kpl) vakituisen kaavoitussuunnittelijan tehtävän käyttöönottoa ja näiden tehtävien haun avaamista marraskuussa.

Muilta osin työsopimussuhteisten tehtävien käyttöönotto vuonna 2024 tuodaan käsittelyyn joulukuun valtuuston kokoukseen talousarvion yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- että varhaiskasvatuksen opettajien (5 kpl), sosionomien (8 kpl) ja lastenhoitajien (9 kpl) lakisääteiset tehtävät sekä ruokapalvelutyöntekijöiden (2 kpl) ja kaavoitussuunnittelijoiden (2 kpl) kriittiset työsopimussuhteiset tehtävät voidaan ottaa käyttöön vuonna 2024
- että mainitut työsopimussuhteiset tehtävät voidaan täyttää 1.1.2024 alkaen.

Lisäksi kunnanhallitus päättää, että

- edellä mainittujen lakisääteisten ja kriittisten tehtävien rekrytoinnit voidaan poikkeuksellisesti avata haettavaksi jo ennen valtuuston päätöstä, mutta virka- ja tehtävävalinnat voidaan tehdä vasta valtuuston tehtävien käyttöönottoa koskevan päätöksen jälkeen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 421

Valtuuston, kunnanhallituksen, konsernijaoston ja valtuustoasiain valmistelutoimikunnan kokoukset ja seminaarit vuonna 2024

TUUDno-2023-2085

Valmistelija / lisätiedot:
Antti-Pekka Röntynen
antti-pekka.rontynen@tuusula.fi
hallintojohtaja

Liitteet

1 Toimielinten kokousaikataulu 2024, khall 30.10.2023

Valtuuston kokoontuminen

Kuntalain 94 §:n mukaan valtuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljäjäsenen valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja. Kuntalain mukaan kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos kunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä.

Hallintosäännön 70 §:n mukaan valtuuston kokouskutsu on lähetettävä vähintään 7 päivää ennen kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla.

Valtuusto on vuosittain kokoontunut 9-10 kertaa ja nykyinen kokousaikataulutus on suunniteltu aiemman toteuman ja valtuuston päätöksenteon vuosikellon pohjalta.

Valtuuston informaatiotilaisuus ja valtuustoasioiden valmistelutoimikunta

Hallintosäännön 105 §:n mukaan valtuuston kokousta edeltävänä torstaina pidetään informaatiotilaisuus, jonka aiheena pääosin on seuraavassa valtuuston kokouksessa käsiteltävät asiat.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 5.6.2023 § 238 asettanut valtuustoasiain valmistelutoimikunnan toimikaudelle 6/2023-5/2025 valmistelemaan valtuuston päätettäväksi tulevia keskeisiä asioita.

Kunnanhallituksen ja konsernijaoston kokoontuminen

Hallintosäännön 110 §:n mukaan toimielin päättää kokouksensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Konsernijaosto on kokoontunut keskimäärin 8-9 kertaa vuodessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallituksen ja konsernijaoston kokouskutsut toimitetaan pääsääntöisesti kokousta edeltävän viikon torstaina, kuitenkin viimeistään kokousta edeltävänä perjantaina.

Sähköinen kokousmateriaalin jakelu

Kunnassa on käytössä asianhallintajärjestelmä, jonka sähköinen kokoushallinta mahdollistaa sähköisen kokousmenettelyn ja sähköisen kokousmateriaalin jakeluprosessin. Kunnan kaikki toimielimet käyttävät kokouksissaan sähköistä kokoushallintaa.

Eri kokoontumistavat

Hallintosäännön mukaan kokouksen asiat voidaan käsitellä varsinaisessa kokouksessa, johon kokoonnutaan läsnä; sähköisessä kokouksessa, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla tai sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, jossa asiat käsitellään ennen kokousta kokoushallintajärjestelmässä. Hallintosäännön 110 §:n mukaan toimitellaan päätää kokoustensa paikan.

Liitteenä on ehdotus kunnanhallituksen ja valtuuston kokousajoiksi vuodelle 2024.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päätää

- pitää kokouksensa vuonna 2024 oheisen liitteen mukaisesti kesätaukoa ja valtuuston kokoontumispäiviä lukuun ottamatta pääsääntöisesti maanantaisin klo 17.00
- että kutsu, joka sisältää kokouksessa käsiteltävien asioiden esityslistan lähetetään sähköisesti
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päätää

- pitää kokouksensa vuonna 2024 oheisen liitteen mukaisesti eli kokoontua seuraavina päivinä pääsääntöisesti klo 18.00
 - ma 5.2.
 - ma 4.3.
 - ma 15.4.
 - ma 27.5.
 - ma 17.6.
 - ma 9.9.
 - ma 7.10.
 - ma 11.11.
 - ma 9.12. klo 15.00
- kokoontua valtuuston informaatiotilaisuuksiin pääsääntöisesti valtuuston kokousta edeltävänä torstaina klo 18.00
- että valtuusto kutsutaan koolle jokaiselle valtuutetulle ja muille hallintosäännön 70 §:ssä mainituille henkilöille lähetettävällä sähköisellä kokouskutsulla, joka

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

lähetetään vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta ja johon liittyy esityslista käsiteltävistä asioista perusteluineen ja kunnanhallituksen ehdotukset valtuuston päätöksiksi

- että ilmoitus valtuuston kokouksen ajasta ja paikasta sekä tarkastetun pöytäkirjan yleisesti nähtävillä oloajasta ja -paikasta julkaistaan Tuusulan kunnan www-sivuilla osoitteessa www.tuusula.fi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

toimielinten sihteerit

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 84, 10.10.2023
Kunnanhallitus, § 422, 30.10.2023

§ 422
Äitienpäiväkunniamerkkien haku vuodelle 2024

TUUDno-2023-1946

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 10.10.2023, § 84

Valmistelijat / lisätiedot:
Annukka Luoderanta
annukka.luoderanta@tuusula.fi
osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää ehdotuksia äitienpäiväkunniamerkkien saajiksi liitteenä olevilla lomakkeilla 3.11.2023 mennessä. Kuntien toivotaan myös harkitsemallaan tavalla tiedottavan äitienpäiväkunniamerkin hakemiskäytännöstä alueellaan. Äitienpäiväkunniamerkkiehdotukset toimitetaan ehdokkaan kotikunnan aluehallintovirastoon.

Kunniamerkin myöntämisperusteina ovat ehdokkaan ansiot lasten ja nuorten esimerkillisenä kasvattajana, perhe-elämän ja vanhemmuuden edistäjänä sekä laajemminkin yhteisvastuullisena toisista huolehtimisen ja välittämisen turvaajana. Myös muita yleisempiä ansioita voidaan ottaa huomioon vanhemmuuden rinnalla. Ammatissaan kasvattajina toimiville kunniamerkkiä ei ole tarkoitus antaa. Aluehallintovirasto ei käsittele ammattimaista perhehoitoa harjoittavia koskevia hakemuksia.

Ehdokkaiden alaikäraja on 40 vuotta. Pyrkimyksenä on myös, että palkittavat äidit edustavat mahdollisimman erilaisia ryhmiä, esimerkiksi ansiotyössä käyviä, yksinhuoltajia, maaseudun emäntiä jne. sekä myös eri vähemmistöryhmiä kuten romaneja, saamelaisia ja maahanmuuttajia. Ehdokkaiden tulee edustaa tasapuolisesti äitejä myös ikänsä puolesta. Lasten lukumäärä ei ole määräävä peruste palkitsemiselle. Biologisten äitien lisäksi myös adoptioäitejä ja sijaisäitejä voidaan ehdottaa palkittaviksi. Huomioon otetaan myös laajempi yhteiskunnallinen kasvatusvastuu ja toiminta; toiminta esimerkiksi lastensuojelu- ja perhejärjestöissä, nuoriso- ja urheilujärjestöissä, koululautakunnissa sekä vanhempainyhdistyksissä.

Tarkoituksena on, että palkitut äidit saapuvat Helsinkiin äitienpäiväjuhlaan, jossa kunniamerkit luovutetaan. Käytännön järjestelyt hoitaa Mannerheimin Lastensuojeluliitto.

Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikunnat ovat pyytäneet, että seuraavia periaatteita noudatetaan äitienpäivämitalien hakumenettelyssä:

- Vähintään puolet ritarikunnille tulevista ehdotuksista tulee kunnilta, järjestöiltä tai vastaavilta yhteisöiltä.
- Enintään puolet ehdotuksista on palkittaviksi esitettyjen äitien omien lasten jättämiä. Jokaisen tällaisen hakemuksen tukena tulee olla vähintään kaksi luotettavaa, toisistaan riippumatonta puoltavaa lausuntoa sellaisilta järjestöiltä tai muilta yhteisöiltä, jotka hyvin tuntevat perheen. Hakemusta, jossa on vain

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

yksi puoltolausunto tai sellaista ei ole lainkaan, ei oteta vastaan, ennen kuin se on täydennetty riittäväillä puolloilla.

- Muiden omaisten, tuttavien, naapurien jne. laatimia hakemuksia ei hyväksytä, ellei joku viranomainen, järjestö tai muu yhteisö ole ottanut asiaa ajaakseen.

Aluehallintoviraston esitys tehdään asukasluvun perusteella määräytyvän kiintiön mukaisena. Etelä-Suomen alueen enimmäiskiintiö on 14 kunniamerkkiä.

Äitienpäiväkunniamerkkiehdotukset tulee toimittaa Etelä-Suomen aluehallintovirastoon marraskuun 3. päivään 2023 mennessä osoitteella Etelä-Suomen aluehallintovirasto, PL 1, 13035 AVI. Lisätiedot ja ohjeet lomakkeisiin sekä vaadittavat Ritarikuntien kunniamerkkiehdotuslomake ja liitelomake äitienpäiväkunniamerkkihakemukseen löytyvät osoitteesta: <http://stm.fi/aitienpaivakunniamerkit> (kohdasta hakulomakkeet). Lisäksi lomakkeet voi tilata aluehallintovirastosta.

Lisätietoja asiassa antaa kehittämisspäällikkö Leena Tulokas, puh. 0295 016 527, sähköposti leena.tulokas@avi.fi

Tuusulan kunnassa toimivilta neuvostoilta ja järjestöiltä on pyydetty ehdotuksia Tuusulan kunnan nimissä haettavista äitienpäiväkunniamerkkien saajista 9.10. mennessä.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- merkitä tiedokseen äitienpäiväkunniamerkkien hakemisen aikataulun ja ohjeet sekä kannustaa Tuusulassa toimivia järjestöjä ja yhteisöjä tekemään esityksiä kunniamerkkien saajista aluehallintovirastolle 3.11. mennessä
- käsitellä ehdotukset Tuusulan kunnan nimissä haettavista äitienpäiväkunniamerkkien saajista ja tehdä ehdotuksensa kunniamerkkien saajista kunnanhallitukselle ja edelleen aluehallintovirastolle 3.11. mennessä.

Määräaikaan 9.10. mennessä kuntaan on saapunut kolme (3) ehdotusta äitienpäiväkunniamerkin saajiksi: Ira Kyllönen, Tiia Kylänpää ja Anna Yltävä. Ehdotukset perusteluineen esiteltiin kokouksessa.

Puheenjohtajan avattua keskustelun Ulla Palomäki esitti, että kunta hakee äitienpäiväkunniamerkkiä Päivi Pajalalle. Keskustelun jatkuessa Mira Lehtinen esitti, että kunta hakee äitienpäiväkunniamerkkiä Soile Sillmanille.

Kokouksen osallistujat kertoivat oman näkemyksensä äitienpäiväkunniamerkin saajiksi ehdotetuista henkilöistä. Lautakunta päätyi yhteiseen esitykseen esitettävistä henkilöistä.

Anna Yltävä ja Pirjo Yltävä todettiin hallintolain 28.1 pykälän kohdan 1 mukaisesti esteellisiksi (osallisuusjääveiksi). He poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kokouskäsitely

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- merkitä tiedokseen äitienpäiväkunniamerkkien hakemisen aikataulun ja ohjeet sekä kannustaa Tuusulassa toimivia järjestöjä ja yhteisöjä tekemään esityksiä kunniamerkkien saajista aluehallintovirastolle 3.11. mennessä
 - ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää hakea Tuusulan kunnan nimissä äitienpäiväkunniamerkit Ira Kyllöselle, Tiia Kylänpäälle ja Päivi Pajalalle.
-

Kunnanhallitus, 30.10.2023, § 422

Valmistelija / lisätiedot:
Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Ehdotus äitienpäiväkunniamerkkien saajiksi, khall 30.10.2023

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hakea Tuusulan kunnan nimissä äitienpäiväkunniamerkit Ira Kyllöselle, Tiia Kylänpäälle ja Päivi Pajalalle.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Valitut, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori, aluehallintovirasto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuusto, § 77, 23.05.2022

Tekninen lautakunta, § 116, 24.10.2023

Kunnanhallitus, § 423, 30.10.2023

§ 423

Ristikiventien puuttuvan kevyen liikenteen väylän rakentaminen ensi tilassa, vastaus valtuustoaloitteeseen

TUUDno-2022-1125

Valtuusto, 23.05.2022, § 77

Jari Anttalainen esitti seuraavan Tuusulan puolesta valtuustoryhmän aloitteen:

"Ristikiventien puuttuvan kevyen liikenteen väylän rakentaminen ensi tilassa
Esitämme että kunta ryhtyy ensi tilassa rakentamaan kevyen liikenteen väylää Ristikiventielle puuttuvalle n. 500 metrin osuudelle jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden parantamiseksi. Ristikivien vieressä on Lahelantieltä lähdeittäessä kevyen liikenteen väylä n. 2/3 osa matkalta. Kv. liikenteen väylä puuttuu n. 500 metrin matkalta Ojakärsämöntien ja Nahkelantien väliltä.

Ristikiventie, joka yhdistää Lahelantien ja Nahkelantien, on liikenteen osalta erittäin vilkas ja sitä käyttää alueen luonteesta johtuen paljon myös raskas liikenne. Yritysalueella sijaitsee raskaita kuljetuksia vaativaa toimintaa. Alueella on myös autojen ja moottoripyörien virituspajoja, joiden vuoksi tiellä näkee erittäin paljon kovia ylinopeuksia, kovia kiihdytyksiä ja jopa driftaamista (so. auton tai moottoripyörän tarkoituksellista sudittamista).

Lahelantien pään osuudella on runsaasti pientaloja, joissa asuu paljon lapsiperheitä, liikuntarajoitteisia, kehitysvammaisia sekä varttuneempia kuntalaisia. Tien pientareet ovat osittain hyvin kapeat ja huonokuntoiset ja usein raskaan liikenteen pysäköintipaikkoina. Etenkin talvella tien ollessa aurasvallien vuoksi kapea, kävely ja jalankulku on todella vaarallista. Vaikka tiellä on alhaiset nopeusrajoitukset, valvonnan ja hidasteiden puute mahdollistaa suuret nopeudet. Nyt Ristikiventien varren tyhjille tonteille on alettu rakentamaan, jolloin jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden liikkuminen on entistä turvattomampaa.

Tiellä liikkuu runsaasti jalankulkijoita ja pyöräilijöitä. Etenkin kesällä reitti on suosittu asukkaiden mennessä Häklin uimapaikalle. Lapsia ja nuoria on liikenteessä paljon. Reitti on myös osa suosittua kuntoilulenkkiä Lahelassa, jonka vuoksi kulkijoita riittää. Jatkossa reitti tullee olemaan entistä käytetympi kevyen liikenteen osalta Lahelanpellon koulukampuksen valmistuessa.

Lahelantien ja Ristikiventien sekä koko alueen liikenneturvallisuuteen liittyen on tehty reilun kymmenen vuoden aikana aloitteita lähes 20 kappaletta (viimeisimmät v. 2020 Johanna Sipilä ja v. 2018 Kati Lepojärvi). Liikenneturvallisuuteen on kiinnitetty huomiota useaan otteeseen mm. kylien turvallisuussuunnitelmia laadittaessa (v. 2017 ja 2018), erillisissä turvallisuuskatselmuksissa (v 2019–2021) ja suunnitelmissa olleissa liikenneturvallisuuden kehittämishankkeissa. Tästä piti lähteä käyntiin myös pilottihanke. Nämä mitkään eivät ole kuitenkaan johtaneet suuremmin tuloksiin. Mitään luvatuistakaan toimenpiteistä, hidastetöyssiä, liikennevaloista, nopeusvalvonnasta, ei kuitenkaan ole tehty. Tämän aloitteen kohteena oleva puuttuva kevyen liikenteen väylä on otettu esille selkeästi kuntakehitysjohtajan (Heikki Lonka),

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

yhdyskuntatekniikan päällikön (Petri Juhola) ja tieinsinöörin (Jukka-Matti Laakso) kanssa paikan päällä 2020 ja 2021 katselmuksissa.

Tämän aloitteen myötä alueen asukkaat odottavat vihdoin konkreettisia toimenpiteitä Lahelantien ja Ristikiventien alueen liikenneturvallisuuden parantamiseen!"

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tekninen lautakunta, 24.10.2023, § 116

Valmistelijat / lisätiedot:

Petri Juhola

petri.juhola@tuusula.fi

yhdyskuntatekniikan päällikkö

"Ristikiventien puuttuvan kevyen liikenteen väylän rakentaminen ensi tilassa

Esitämme että kunta ryhtyy ensi tilassa rakentamaan kevyen liikenteen väylää Ristikiventielle puuttuvalle n. 500 metrin osuudelle jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden parantamiseksi. Ristikiventien vieressä on Lahelantieltä lähdeittäessä kevyen liikenteen väylä n. 2/3 osa matkalta. Kv. liikenteen väylä puuttuu n. 500 metrin matkalta Ojakärsämöntien ja Nahkelantien väliltä.

Ristikiventie, joka yhdistää Lahelantien ja Nahkelantien, on liikenteen osalta erittäin vilkas ja sitä käyttää alueen luonteesta johtuen paljon myös raskas liikenne. Yritysalueella sijaitsee raskaita kuljetuksia vaativaa toimintaa. Alueella on myös autojen ja moottoripyörien virituspajoja, joiden vuoksi tiellä näkee erittäin paljon kovia ylinopeuksia, kovia kiihdytyksiä ja jopa driftaamista (so. auton tai moottoripyörän tarkoituksellista sudittamista).

Lahelantien pään osuudella on runsaasti pientaloja, joissa asuu paljon lapsiperheitä, liikuntarajoitteisia, kehitysvammaisia sekä varttuneempia kuntalaisia. Tien pientareet ovat osittain hyvin kapeat ja huonokuntoiset ja usein raskaan liikenteen pysäköintipaikkoina. Etenkin talvella tien ollessa aurausvallien vuoksi kapea, kävely ja jalankulku on todella vaarallista. Vaikka tiellä on alhaiset nopeusrajoitukset, valvonnan ja hidasteiden puute mahdollistaa suuret nopeudet. Nyt Ristikiventien varren tyhjille tonteille on alettu rakentamaan, jolloin jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden liikkuminen on entistä turvattomampaa.

Tiellä liikkuu runsaasti jalankulkijoita ja pyöräilijöitä. Etenkin kesällä reitti on suosittu asukkaiden mennessä Häklin uimapaikalle. Lapsia ja nuoria on liikenteessä paljon. Reitti on myös osa suosittua kuntoilulenkkiä Lahelassa, jonka vuoksi kulkijoita riittää. Jatkossa reitti tullee olemaan entistä käytetympi kevyen liikenteen osalta Lahelanpellon koulukampuksen valmistuessa.

Lahelantien ja Ristikiventien sekä koko alueen liikenneturvallisuuteen liittyen on tehty reilun kymmenen vuoden aikana aloitteita lähes 20 kappaletta (viimeisimmät v. 2020 Johanna Sipilä ja v. 2018 Kati Lepojärvi). Liikenneturvallisuuteen on kiinnitetty huomiota useaan otteeseen mm. kylien turvallisuussuunnitelmia laadittaessa (v. 2017 ja 2018), erillisissä turvallisuuskatselmuksissa (v 2019–2021) ja suunnitelmissa olleissa liikenneturvallisuuden kehittämishankkeissa. Tästä piti lähteä käyntiin myös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

pilottihanke. Nämä mitkään eivät ole kuitenkaan johtaneet suuremmin tuloksiin. Mitään luvatuistakaan toimenpiteistä, hidastetöyssiä, liikennevaloista, nopeusvalvonnasta, ei kuitenkaan ole tehty. Tämän aloitteen kohteena oleva puuttuva kevyen liikenteen väylä on otettu esille selkeästi kuntakehitysjohtajan (Heikki Lonka), yhdyskuntatekniikan päällikön (Petri Juhola) ja tieinsinöörin (Jukka-Matti Laakso) kanssa paikan päällä 2020 ja 2021 katselmuksissa.

Tämän aloitteen myötä alueen asukkaat odottavat vihdoinkin konkreettisia toimenpiteitä Lahelantien ja Ristikiventien alueen liikenneturvallisuuden parantamiseen!"

Vastaus

Ristikiventie on vanha yksityistie, joka on vuoden 1991 rakennuskaavassa kaavoitettu yhdystieksi (rakennuskaavatie) Nahkelantien ja Lahelantien välille. Kaavan hyväksymisvaiheessa Ristikiventie ulottui Nahkelantieltä (Nurmijärventie) noin nykyisen Ojakärsämöntien kohdalle. Ristikiventielle koko sen pituudelle oli vuonna 1991 laadittu rakentamissuunnitelma, jossa kaavatien alueelle rakennetaan 7,5 m leveä ajorata ja 3 m leveä kevyen liikenteen väylä ajoradan etelä-länsi -puolelle. Suunnitelmasta on käytännössä toteutettu osuus Lahelantie-Ojakärsämöntie. Tämä osuus on rakennettu noin vuoden 1996 tienoilla. Tältä osuudelta myös rakennuskaavan mukainen kaavatiecealue on otettu kunnan haltuun lähes kokonaan. Lisäksi kunnan haltuun on otettu osia ajoradasta välillä Ojakärsämöntie - Leskenlehdentie. Leskenlehdentiestä Nahkelantielle koko rakennuskaavan mukainen kaavatiecealue on edelleen yksityisessä omistuksessa.

Nahkelantie on Uudenmaan ely-keskuksen hallinnoima maantie 139. Nahkelantien varressa kulkee kevyen liikenteen väylä maantien molemmiin puoliin kuitenkin siten, että tien eteläpuolella Hyrylästä johtava kevyen liikenteen väylä päättyy Ristikiventien liittymään. Maantien pohjoispuolella on lähteen johtava kevyen liikenteen väylä, joka alkaa Ohdaketien liittymän kohdalla, jossa on myöskin lähin järjestetty maantien ylityskohta (alikulku) kevyelle liikenteelle Riskiventiehen nähden. Alikulku sijaitsee noin 570 m Ristikiventiestä itään.

Yhdyskuntatekniikan palvelualue on ottanut kevyen liikenteen väylän jatkeen suunnittelun työohjelmaansa siten, että Ristikiventielle saadaan alkuperäisen suunnitelman mukaisesti yhtenäisen kevytväylä välille Lahelantie - Nahkelantie. Toimenpide edellyttää katusuunnitelmien laatimista rakennuskaavan mukaiselta kaavatieceosuudelta, suunnitteluluvan hankkimista Uudenmaan ely-keskukselta niiltä osin, kun suunnitelma ulottuu maantiealueelle, rakennuskaavan mukaisten kaavatiecealueiden lunastamista niiltä osin kuin ne eivät ole kunnan hallinnassa, rakentamissuunnitelmien laatimista ja toteutusluvan saantia ely-keskuksesta maantiealueiden osalta.

Suunnittelu ja hallinnolliset toimenpiteet tapahtuvat vuoden 2024 aikana. Rakentaminen tapahtuu vuonna 2025.

Tarve järjestää Nahkelantielle ylitys kevyelle liikenteelle tarkastellaan suunnittelun aikana. Kustannuksiltaan edullisin olisi suojatiejärjestely. Liikenneturvallisuuden kannalta paras vaihtoehto on alikulku, joka tilansa puolesta ehkä olisi järjestettävissä noin 100 m Ristikiven liittymästä itään vieden tosin tällöin tilaa Häklin uimapaikan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

pysäköintialueesta. Alikulku ja muut maantiehen kohdistuvat investoinnit vaativat erillishyväksynnän Tuusulan kunnanvaltuustolta vuoden 2025 talousarvioesittelyn yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että VALTUUSTO päättää

- katsoa Jari Anttalaisen 23.05.2022 § 77 valtuustossa esittelemän Tuusulan puolesta valtuustoryhmän aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- hyväksyä selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa Jari Anttalaisen 23.05.2022 § 77 valtuustossa esittelemän Tuusulan puolesta valtuustoryhmän aloitteen tulleen käsitellyksi.

Lisäksi tekninen lautakunta päätti

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.
-

Kunnanhallitus, 30.10.2023, § 423

Valmistelija / lisätiedot:

Jukka-Matti Laakso
jukka-matti.laakso@tuusula.fi
liikenneinsinööri

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen
- katsoa Jari Anttalaisen 23.05.2022 § 77 valtuustossa esittämän Tuusulan puolesta valtuustoryhmän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 424

Toimielinten pöytäkirjojen otto-oikeus

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää, ettei alla mainituissa toimielinten pöytäkirjoissa käsitellyjä asioita oteta kuntalain 92 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi:

- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta 10.10.2023
- rakennusvalvontajaosto 12.10.2023
- Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 10.10.2023
(otto-oikeuden osalta hallintosäännön 16 §:n 3 momentin mukainen rajoitus)

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 425

Viranhaltijapäätösten otto-oikeus

Kansliapäällikkö

avustuspäätös:

§ 46 Järjestötalojen kiinteistöveron maksu 2023, avustuksen myöntäminen, 17.10.2023

Talousjohtaja

rahoitus- tai maksuliikennepäätös:

§ 60 Kassalainan nostaminen, 20.10.2023

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää, ettei yllä mainittuja viranhaltijapäätöksiä oteta kuntalain 92 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 426

Ilmoitusasiat

Liitteet

1 Tilausohje kunnille tuloverotuksen julkiset 2023, khall 30.10.2023

Kunnanhallituksen tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Korkein hallinto-oikeus

Päätös 2937/2023 16.10.2023

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaista lunastuslupaa koskevat valituslupahakemukset ja valitukset, Peab Industri Oy

Helsingin hallinto-oikeus

Päätös 5972/2023, 18.10.2023

Valitus Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta 13.12.2022 §7, Kunnalliseen virkasuhteeseen ottaminen

Vaasan hallinto-oikeus

Päätös 847/2023 16.10.2023

Valitus ympäristölupa-asiassa, Seepsula Oy

Kuntaliitto

Yleiskirje 18/2023, Kuntaliiton suositus TE-palvelut 2024 -uudistuksen muutosviestintään ja palveluiden markkinointiin

Verohallinto

Tiedote, Verovuoden 2022 luonnollisten henkilöiden tuloverotuksen julkisten tietojen luovuttaminen kunnahallituksille

Järvenpään kaupunki

Kaupunginvaltuuston päätös 9.10.2023 § 62, TE-palveluiden siirto kunnille /työllisyysalueen sopimuksen ja suunnitelman hyväksyminen

Hämeenlinnan kaupunki

Jätelautakunnan päätös 12.10.2023 §52, Kiertokapula Oy:n jätetaksaluonnokset 2024

Kouvolan kaupunki

Kaupunginvaltuuston päätös 9.10.2023 §68, Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymän purkaminen

Esityslistat

Keski-uudenmaan Vesiensuojelun johtokunta 19.10.2023

Uudenmaan maakuntahallitus, 23.10.2023

Pöytäkirjat

Uudenmaan maakuntahallitus, 9.10.2023

Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymän tarkastuslautakunta, 12.10.2023

Hämeenlinnan kaupunki, jätelautakunta 12.10.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 427

Muut asiat

Kuntakehitysjohtaja
Liikenne 12- lausunto

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Anna Yltävä poistui klo 18.55 tämän asian käsittelyn aikana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§408, §409, §410, §411, §412, §413, §414, §415, §416, §417, §418, §419, §420, §421,
§422, §423, §424, §425, §426, §427

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.